

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

ข้าราชการมีสิ่งสำคัญที่ควรยึดมั่นอยู่ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งคือผลประโยชน์ของแผ่นดิน อีกอย่างหนึ่งคือความถูกต้องเป็นธรรม ผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติราชการ ล้วนความถูกต้องเป็นธรรม เป็นทั้งรากฐานและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชทานพระราโชวาทแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๖๒

“งานราชทัณฑ์ นับตั้งแต่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ลงไปจนถึงเจ้าหน้าที่ทั้งหมดต้องรับภาระหน้าที่อันหนัก และเหน็ดเหนื่อยมากทั้งในสายตาของคนทั่วไป ก็มองงานราชทัณฑ์ไปในทางที่ไม่เป็นมงคลว่าเป็นงานต่ำต้อย งานकुงานตะราง ทรงเห็นใจผู้ที่ทำงานในกรมราชทัณฑ์ ขอให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่ทุกคนอย่าได้ท้อถอย

“ขอให้คิดว่าการราชทัณฑ์เป็นงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม หากอบรมผู้ต้องขังให้ประพฤติตนดีขึ้นไม่ได้ ออกไปก็จะกลับไปเป็นอันตรายเป็นภัยแก่สังคมอีก ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ควรจะมีภาคภูมิใจ ถ้าสามารถฝึกอบรมผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีได้ ขอให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์มีมานะอดทน พยายามอบรมแก้ไขให้ผู้ต้องขังเป็นคนดี ฝึกหัดงานเป็นอาชีพสำหรับเป็นเครื่องมือทำมาหากินโดยสุจริตได้ เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วก็ควรจะติดตามดูผลด้วยว่าเขาเอาวิชาชีพที่ฝึกอบรมให้ไปทำงานการอะไรได้บ้าง..”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พระราชทานแก่นายประดิษฐ์ พานิชการ อธิบดีอธิบดีกรมราชทัณฑ์

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

คณะผู้บริหาร

พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

นายอายุตม์ สินธพพันธุ์
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายบริหาร

นายกิตติพัฒน์ เดชะพหล
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายวิชาการ

พันตำรวจโท ประวุธ วงศ์สีนิล
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายพัฒนา

นายรัชชัย ชัยวัฒน์
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายปฏิบัติการ

คำนำ

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และผลสำเร็จตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย ๔ ส่วน ดังนี้ (๑) ข้อมูลภาพรวมของส่วนราชการ (๒) ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี (๓) รายงานงบการเงิน และ (๔) เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรมราชทัณฑ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกต่อหน่วยงาน องค์กรส่วนราชการ และผู้ที่สนใจทั่วไปในการนำข้อมูลไปศึกษาและประยุกต์ใช้ ตลอดจนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของประชาชนและสังคมที่มีต่อกรมราชทัณฑ์และให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ กลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้โดยปกติ

สารบัญ

CONTENTS

ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์.....	
ลักษณะพิเศษของงานราชทัณฑ์.....	
ผลการดำเนินงานที่สำคัญ.....	
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน.....	
แผนปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์	
ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์	
ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติราชการส่วนราชการของกรมราชทัณฑ์.....	
ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์และการปฏิบัติราชการ	
ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	
ส่วนที่ ๓ รายงานการเงิน.....	
ส่วนที่ ๔ สถิติที่สำคัญ.....	
คณะผู้จัดทำ	

ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์

สมัยก่อนรัชกาลที่ ๕

* ในยุคก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจการเรือนจำได้สังกัดอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ สอดคล้องกับการปกครองแบบจตุสดมภ์ คือ แบ่งเป็นเรือนจำกรุงเทพฯ และเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก เรือนจำกรุงเทพฯ มี ๒ ประเภท คือ “คุก” เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไป อยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ส่วน “ตะราง” ใช้เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า ๖ เดือน หรือนักโทษที่มีไข้ ผู้ร้ายสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ที่บังคับกิจการนั้นๆ ส่วนการเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก มีที่คุมขังผู้ต้องขัง เรียกว่า “ตะราง” การคุมขังอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการเมืองหรืออาจส่งต่อให้กระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงกลาโหม รับตัวไปคุมขังแล้วแต่กรณี

พ.ศ. ๒๔๔๔

* รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปรับปรุงระเบียบราชการใหม่ โดยโปรดให้สร้างคุกใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองมหันตโทษ” และให้สร้างตะรางใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองลหุโทษ” สังกัดกระทรวงนครบาล และในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ (ร.ศ. ๑๒๐) ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ” ขึ้น เพื่อให้การจัดการเรือนจำเป็นไปอย่างเรียบร้อยยิ่งขึ้น

พ.ศ. ๒๔๕๘

* ๑๓ ตุลาคม ๒๔๕๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติจัดตั้งกรมราชทัณฑ์” โดยมีพระยาชัยวิชิตวิศิษฎ์ธรรมธาดา (ข้า ณ ป้อมเพชร) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก

พ.ศ. ๒๔๖๙

* ในปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้เกิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ งบประมาณรายได้รายจ่าย ไม่ได้ดุลยภาพกัน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยุบกรมราชทัณฑ์และให้ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และต่อมาได้โอนกรมราชทัณฑ์ไปเป็นแผนกหนึ่ง (แผนกราชทัณฑ์) สังกัดกระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. ๒๔๗๕

* ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และมีการตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๕ มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรือนจำ การกักกัน ผู้มีสันดานเป็นโจรผู้ร้าย การฝึกและอบรมเด็ก ดัดสันดาน และในส่วนภูมิภาคได้มีการกำหนดเป็นเรือนจำจังหวัด และเรือนจำอำเภอ

พ.ศ. ๒๕๔๕

* ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรมราชทัณฑ์กลับมาสังกัดกระทรวงยุติธรรม

ลักษณะงานพิเศษของงานราชทัณฑ์

๑. ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง

กรมราชทัณฑ์ ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ ๘ ชั่วโมง ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำที่สุดที่สามารถจะปฏิบัติงานได้ ส่วนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอีกวันละ ๑๖ ชั่วโมง และในวันหยุดราชการ กรมราชทัณฑ์ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการปกติทุกตำแหน่งมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ ทำให้ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างตรากตรำกว่าข้าราชการอื่น จึงก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย เสียขวัญ ไม่มีเวลาให้กับครอบครัวอย่างพอเพียง

๒. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง อาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและถูกต้องแม่นยำตรง จะเกิดความผิดพลาดไม่ได้

การรับหมายศาล การรับ-ปล่อย-ตรวจค้นตัวผู้ต้องขัง การคำนวณวันพ้นโทษ/การลดวันต้องโทษ และการดำเนินงานด้านอื่นๆ เช่น การประหารชีวิตนักโทษเด็ดขาด เป็นงานที่ต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบจะผิดพลาดไม่ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความชำนาญการและประสบการณ์เฉพาะทาง

๓. ปฏิบัติหน้าที่ ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันปฏิบัติในเวลาต่อมา

ภารกิจหลักที่สำคัญประการแรกของกรมราชทัณฑ์ คือ การควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี กรมราชทัณฑ์ไม่อาจปฏิเสธการรับตัวผู้ต้องขังไว้ในความควบคุมได้แม้เรือนจำจะมีอัตรากำลังหรือสถานที่ควบคุมไม่เพียงพอก็ตาม ประกอบกับการควบคุมหรือการปล่อยตัวผู้ต้องขังจะต้องทำในทันทีที่ได้รับหมายศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย จะผ่อนผันไปดำเนินการในวันอื่นไม่ได้ ข้าราชการเรือนจำฯ จึงต้องปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นโดยพลันแม้ว่าจะเลยเวลาราชการหรือขาดแคลนอัตรากำลังก็ตาม ทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระหนักและเกิดความกดดันสูง

๔. มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม

การแก้ไขพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดานเป็นงานที่ยากยิ่ง เนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สะสมพฤติกรรมความคิดและจิตสำนึกในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลายาวนาน เป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ ดื้อด้น พฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น งานด้านการอบรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย เปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป จึงเป็นงานที่ถือได้ว่ามีความยากมากเป็นพิเศษ

๕. มีผลกระทบต่อความมั่นคงและปลอดภัยของสังคม

ลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์ หากการปฏิบัติหน้าที่เกิดความบกพร่องหรือเกิดความผิดพลาดขึ้น เช่น ผู้ต้องขังแหกหักหลบหนี ปล่อยผู้ต้องขังผิดตัว หรือระบบแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม

๖. เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ เป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๔๗๘ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การสหประชาชาติ ตามความเหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ยังต้องติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนองค์กรเอกชนและส่วนราชการอื่นๆ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

โครงการ “ห้องสมุดพร้อมปัญญา”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางนครพนม

กรมราชทัณฑ์ ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการที่จะทำให้ประชาชนทั่วประเทศรู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้รักการอ่าน การเขียนโดยเฉพาะผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งถือเป็นผู้ด้อยโอกาส มาดำเนินการให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยการพัฒนาห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และได้รับพระราชทานชื่อห้องสมุดว่า “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” พร้อมความหมายว่า “ถึงพร้อมด้วยปัญญา”

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดสรรงบประมาณจำนวน ๑,๖๙๔,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการพัฒนาห้องสมุดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๐๗ แห่ง มีห้องสมุดที่มีมาตรฐานสากล สามารถจัดดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้ใช้ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ดำเนินการผ่านมาตรฐานได้รับพระมหากรุณาเสด็จฯ ทรงเปิดแล้ว จำนวน ๒๒ แห่ง

ลำดับที่	ห้องสมุด	วันที่เสด็จฯ ทรงเปิด
๑	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำอำเภอธัญบุรี	๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖
๒	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดน่าน	๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
๓	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก	๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
๔	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดน่าน (สาขาเรือนจำชั่วคราวเขาน้อย)	๖ มกราคม ๒๕๕๙
๕	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทัณฑสถานหญิงกลาง	๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙
๖	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางคลองเปรม	๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙
๗	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง	๒๐ เมษายน ๒๕๕๐
๘	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำพิเศษธนบุรี	๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒
๙	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทัณฑสถานหญิงธนบุรี	๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒
๑๐	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางสมุทรสงคราม	๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒
๑๑	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง	๑๑ มกราคม ๒๕๕๓
๑๒	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางเชียงราย	๑๓ มกราคม ๒๕๕๓
๑๓	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	๕ เมษายน ๒๕๕๖
๑๔	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำอำเภอแม่สอด	๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๕	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางบางขวาง	๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗
๑๖	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๗	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำพิเศษมีนบุรี	๗ ธันวาคม ๒๕๕๙
๑๘	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น	๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๑๙	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางสมุทรปราการ	๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

ลำดับที่	ห้องสมุด	วันที่เสด็จฯ ทรงเปิด
๒๐	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี	๙ มกราคม ๒๕๖๑
๒๑	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทณฑสถานหญิงพิษณุโลก	๘ มิถุนายน ๒๕๖๑
๒๒	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางนครพนม	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์ได้สนองแนวพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งทำให้เรือนจำ/ทัณฑสถานมีห้องสมุดที่มีมาตรฐานเป็นสากล สามารถจัดดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้ใช้ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ความบันเทิง และพัฒนาจิตใจของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำ รวมทั้งเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องขัง

การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชภัฏราชทัณฑ์ในงาน “อุ่นไอรักคลายความหนาว สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์”

กรมราชทัณฑ์ได้รับมอบหมายในการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังไปจัดแสดงและจำหน่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในงาน “อุ่นไอรักคลายความหนาว สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์” ระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ – ๑๙ มกราคม ๒๕๖๒ ณ ลานพระราชวังดุสิตและสนามเสือป่า เพื่อเป็นการเผยแพร่ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ในกระบวนการด้านการพัฒนาพฤตินิสัยให้สังคมภายนอกได้รับทราบ โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นเงิน ๑,๐๐๕,๒๔๙.๙๕ บาท

ระหว่างการจัดงานได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จเยี่ยมชมร้านกรมราชทัณฑ์ องค์มนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้มีเกียรติ ประชาชน และสื่อมวลชน เยี่ยมชมและซื้อสินค้าร้านกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการสาธิตการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังของเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๒๐ แห่ง สามารถจำหน่ายได้ เป็นเงิน ๑,๒๗๒,๑๒๒ บาท ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินแต่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

โครงการ “เพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ๒๕๖๒”

กรมราชทัณฑ์จัดสรรงบประมาณจำนวน ๕๔๕,๐๐๐ บาท เพื่อใช้ในการจัดสร้างและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ในงาน “เพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ๒๕๖๒” ระหว่างวันที่ ๕-๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ อาคารกีฬาเนชั่นนิมิตร สนามกีฬาแห่งชาติเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร (ใช้จ่ายจริงจำนวน ๕๒๐,๖๔๓ บาท) โดยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อเผยแพร่ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ในกระบวนการด้านการพัฒนาพฤตินิสัยให้สังคมภายนอกได้รับทราบ ตามนโยบายแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี และได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ และท่านผู้หญิงพลอยไพลิน เจนเซนและครอบครัว เสด็จเยี่ยมชมร้านกรมราชทัณฑ์ รวมถึงผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการต่างๆ และประชาชนทั่วไป ได้มาเยี่ยมชมและซื้อสินค้าภายในร้านกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการสาธิตการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังของเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๑๕ แห่ง สามารถจำหน่ายได้เป็นเงิน ๒๑๗,๘๐๐ บาท ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินสมทบเข้ามูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

โครงการกำลังใจในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้ากิติยาภา ทรงดำริให้จัดตั้ง “โครงการกำลังใจ” เพื่อประทานความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ต้องการโอกาสในสังคมไทย โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ กลุ่มผู้ต้องขังสตรี กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และกลุ่มผู้ขาดโอกาสอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม ทรงดำริว่า กิจกรรมต่างๆ จาก “โครงการกำลังใจ” น่าจะช่วยให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้ตระหนักว่า ยังมีผู้ที่เต็มใจจะให้โอกาสและเอาใจช่วยให้พวกเขา สามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการกลับเข้าสู่สังคมได้ และเมื่อทุกคนได้รับโอกาสที่สมควรแล้ว ทรงมีรับสั่งว่า “กำลังใจ” จากสังคมรอบข้างนี้เอง ที่จะช่วยลดการกระทำผิดซ้ำซ้อน และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้กลับมาเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเอื้อให้

สังคมส่วนรวมกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ งบประมาณในการดำเนินงาน จำนวน ๕,๒๕๓,๕๑๑ บาท

สถานที่ดำเนินงาน

๑) เรือนจำจังหวัดจันทบุรี

๒) เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

สรุปผลการดำเนินการใช้เงินงบประมาณในการทำโครงการไปทั้งสิ้น ๔,๒๗๗,๕๑๑ บาท

โครงการประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะซึ่งถวายพระราชทาน พระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์ได้นำหลักคำสอนของพุทธศาสนาเข้าดำเนินการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง โดยใช้หลักธรรมของศาสนากำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ปฏิบัติต่อ

ผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง เป็นประโยชน์สำหรับการปรับสภาพจิตใจของผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ต้องขังได้ตระหนักถึงความผิดพลาดที่ผ่านมาในอดีต และนำไปปรับปรุงตนเองให้เข้าสู่กรอบของศาสนา สังคม เป็นบุคคลที่สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ ทั้งขณะต้องโทษ และเมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ โดยกิจกรรมทางศาสนาที่ใช้ในเรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการ ได้แก่ การสวดมนต์ ไหว้พระ และการศึกษาธรรมวินัยในศาสนาพุทธ เน้นการ

พัฒนาให้เกิดการเรียนรู้จริยธรรม ส่งเสริมให้ศาสนาได้ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาสริมสร้างและยกระดับจิตใจของผู้ต้องขังให้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีโอกาสได้สวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย เพื่อได้ใกล้ชิดพระรัตนตรัย ศึกษาและนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาไปกล่อมเกลาคิดใจ ซึ่งการจัดทำโครงการ

สวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ต้องขังได้ฝึกฝนการสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัย รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยแก่ผู้ต้องขังให้มั่นคง เสริมสร้างความเป็นผู้กล้าหาญทางด้านจริยธรรม และสร้างความมั่นคงทางด้านจิตใจ ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ สำนักพระราชวังกรมกิจการในพระบรมวงศานุวงศ์ได้แจ้งกรมราชทัณฑ์เรื่องการขอพระราชทานถวายรางวัลในโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๒ รางวัล ได้แก่ แบบถ้วยรางวัลชนะเลิศ ประเภททีมชาย และประเภททีมหญิง และกรมราชทัณฑ์ได้อนุมัติงบประมาณ จำนวน ๗๑๗,๕๕๐ บาท ให้เรือนจำให้เรือนจำ และทัณฑสถาน รวม ๑๓๗ แห่ง และเรือนจำประจำเขต รวม ๑๐ เขต ดำเนินการจัดประกวดแข่งขันโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ.๒๕๖๒ โดยจัดรอบชิงชนะเลิศระดับประเทศ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ ณ วัดเสมียนนารี พระอารามหลวง แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ต้องขังที่ผ่านการคัดเลือกจากเรือนจำทั่วประเทศ รวม ๑๐ เขต จำนวน ๑๙ เรือนจำ ประกอบด้วย ประเภททีมหมู่ผู้ต้องขังชาย ๑๐ ทีม จำนวน ๕๐ คน ประเภททีมหมู่ผู้ต้องขังหญิง ๑๐ ทีม จำนวน ๕๐ คน โดยมีรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายกิตติพัฒน์ เดชะพหล) เป็นประธานฝ่ายฆราวาส, และพระเทพรัตนโมลี เจ้าอาวาสวัดอนงคารามวรวิหาร เป็นประธานฝ่ายสงฆ์, ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์, ผู้บริหารเรือนจำ/ทัณฑสถาน ร่วมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นายกฤษณ์ สماعيل แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ฯลฯ มีผู้เข้าร่วมรับฟังรับชม รวม ๒๒๑ คน ผลการประกวด สรุปได้ดังนี้

๑. ประเภทรางวัลชนะเลิศ ทีมผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางคลองเปรม ทีมผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงกลาง
๒. ประเภทรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ทีมผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครพนม ทีมผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางระยอง
๓. ประเภทรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ทีมผู้ต้องขังชาย ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง ทีมผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร
๔. ประเภทรางวัลชมเชยทีมผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางชลบุรี ทีมผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงสงขลา

การจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๕๒

กรมราชทัณฑ์มีนโยบายในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้ฝึกฝนระหว่างต้องโทษออกไปประกอบอาชีพ เลี้ยงตนเองและครอบครัวภายหลังพ้นโทษ เพื่อ “คืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม” โดยให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการฝึกวิชาชีพสาขาต่างๆ ให้กับผู้ต้องขัง ซึ่งผลผลิตจากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังที่ได้จะออกมาในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ และนำออกเผยแพร่และจำหน่ายให้กับประชาชนตามสถานที่ต่างๆ เช่น งานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์หน้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน และออกร้านจำหน่ายในงานเทศกาลต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานภายนอก รวมทั้งงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ที่จัดขึ้นบริเวณสนามหน้าเรือนจำกลาง คลองเปรมเป็นประจำทุกปี ติดต่อกัน ๕๑ ครั้ง สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์กำหนดจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๕๒ ระหว่างวันที่ ๒ – ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ สนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน จำนวน ๙,๒๑๔,๐๐๐ บาท มีเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๗๖ แห่ง นำผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพ เข้าร่วมจำหน่ายในงานดังกล่าว ยอดการจำหน่ายสินค้า ตั้งแต่วันที่ ๒ – ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๑,๐๒๐,๙๘๔ บาท

โครงการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในหลักสูตรตามความพร้อม ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กระทรวงยุติธรรมมีนโยบายส่งเสริมคนดีสู่สังคม โดยการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ รวมถึงครอบครัวของผู้ต้องขังให้มีอาชีพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีปกติสุขไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ โดยให้ผู้ต้องขังมีงานทำระหว่างที่ต้องโทษหรือหลังพ้นโทษ ซึ่งกรมราชทัณฑ์มีนโยบายการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศจัดอบรมวิชาชีพสาขาต่างๆ แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้เกิดทักษะความรู้ ประสพการณ์ มีแนวทางในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมภายหลังพ้นโทษ โดยมีการฝึกอบรมวิชาชีพในหลากหลายรูปแบบ รวมถึงอาชีพในระบบโรงงาน ถือเป็นการฝึกอาชีพตามหลักสูตรมาตรฐาน ทำให้ผู้ต้องขังเกิดทักษะความชำนาญในวิชาชีพนั้นๆ สามารถยกระดับฝีมือให้สูงขึ้นเทียบเท่ามาตรฐานภายนอก สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการที่จะเข้ามาสนับสนุนและว่าจ้างแรงงานผู้ต้องขัง ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับความถนัด ความรู้ความสามารถของผู้ต้องขัง และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในหลักสูตรตามความพร้อมของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานและส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ต้องขังให้มีศักยภาพ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีปกติสุขไม่หวนกลับไป

กระทำผิดซ้ำ ซึ่งผู้ต้องขังที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานจะได้รับใบประกาศรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวมทั้งได้รับอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นธรรมจากการทำงานเมื่อพ้นโทษ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ใช้เงินดอกเบี้ยอันเกิดจากเงินกลางของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๑๐,๐๘๐,๐๐๐ บาท สำหรับจัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฯ จำนวน ๒ รุ่น/แห่ง ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๒๖ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔,๕๘๐ คน ผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๔,๕๐๐ คน ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๔,๒๓๕ คน คิดเป็น ๙๔.๑๑ เปอร์เซ็นต์ของผู้ผ่านการฝึกอบรม

โครงการฝึกอบรมส่งเสริมทักษะทางอาชีพของศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ (Academy)

กรมราชทัณฑ์สนับสนุนให้เรือนจำและทัณฑสถานที่มีศักยภาพ และมีความพร้อมด้านบุคลากร สถานที่ วัสดุ-อุปกรณ์ วิทยาการ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่จะมาให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โดยจัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ Academy เพื่อเป็นศูนย์กลางของการฝึกอบรมและการฝึกทักษะวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างมาตรฐานฝีมือแรงงาน เป็นการสร้างคนดีมีคุณภาพสู่สังคมและตลาดแรงงานอย่างแท้จริง ปัจจุบันมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ Academy จำนวน ๖ แห่ง ดังนี้

๑) ทัณฑสถานหญิงกลาง	ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการประกอบอาหาร
๒) ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการวาดแผนไทย
๓) ทัณฑสถานหญิงธนบุรี	ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการเสริมสวย
๔) เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา	ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างเชื่อม
๕) เรือนจำพิเศษธนบุรี	ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างสิบหมู่
๖) เรือนจำกลางกำแพงเพชร	ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างฝีมือช่างไม้

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เรือนจำและทัณฑสถานที่ได้รับการจัดตั้งเป็น Academy มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเรือนจำ ทัณฑสถานอื่นๆ ที่สนใจ สามารถแจ้งความประสงค์และย้ายผู้ต้องขัง เข้ารับการฝึกอบรม ใน ๖ สาขาวิชาชีพ ของศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมส่งเสริมทักษะทางอาชีพของศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ (Academy) เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินงาน การฝึกอบรมวิชาชีพ ใน ๖ สาขาวิชาชีพ ของศูนย์ฝึกอบรมอาชีพดังกล่าว โดยใช้เงินดอกเบี้ยอันเกิดจากเงินกลางของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท มีผู้ต้องขังเข้าอบรมและผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๓๑๐ คน

ข้อมูลการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. การฝึกวิชาชีพในระบบโรงงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน แยกเป็น

๑.๑ ช่างไม้เครื่องเรือน	จำนวนผู้ต้องขัง	๒๒,๑๓๖ คน
๑.๒ ช่างสี	จำนวนผู้ต้องขัง	๗,๓๓๗ คน
๑.๓ ช่างปูน	จำนวนผู้ต้องขัง	๒๔๓ คน
๑.๔ ช่างจักสาน	จำนวนผู้ต้องขัง	๑๒,๖๐๐ คน
๑.๕ งานสิ่งประดิษฐ์	จำนวนผู้ต้องขัง	๑๐,๐๑๓ คน
๑.๖ อื่นๆ	จำนวนผู้ต้องขัง	๔๑,๕๗๔ คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวนผู้ต้องขัง	๙๓,๙๐๓ คน

๒. การฝึกวิชาชีพลักษณะงานบริการ แยกเป็น

๒.๑	นวดแผนไทย	จำนวนผู้ต้องขัง	๑,๔๘๘ คน
๒.๒	เสริมสวย	จำนวนผู้ต้องขัง	๑,๕๑๖ คน
๒.๓	คาร์แคร์	จำนวนผู้ต้องขัง	๖๕๖ คน
๒.๔	ครัวชุมชน	จำนวนผู้ต้องขัง	๒,๒๙๓ คน
๒.๕	อื่นๆ	จำนวนผู้ต้องขัง	๕,๐๘๘ คน
รวมทั้งสิ้น		จำนวนผู้ต้องขัง	๑๑,๔๖๓ คน
๓. การฝึกวิชาชีพอิสระ/ระยะสั้น แยกเป็น			
๓.๑	ช่างยนต์	จำนวนผู้ต้องขัง	๔๙ คน
๓.๒	ทำขนมไทยจีน	จำนวนผู้ต้องขัง	๙๕๒ คน
รวมทั้งสิ้น		จำนวนผู้ต้องขัง	๑,๐๐๑ คน
รวม จำนวน ๓ รายการ มีจำนวนผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกวิชาชีพ ทั้งสิ้น ๑๐๖,๓๖๗ คน			

โครงการพลังศรัทธาสู่อำนาจบันดาลใจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์ประสบปัญหาจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์เกินขีดความสามารถที่จะรองรับได้ (overcrowded) ในอัตราความจุปกติ ส่งผลทำให้ผู้ต้องขังอยู่ในสภาพความเป็นอยู่ที่แออัด ยัดเยียด เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ ดังนั้น การบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบต่างๆ จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ในการปรับทัศนคติ (attitude) เพื่อเพิ่มพลังสร้างสรรค์ ชีวิตของผู้ต้องขังสามารถก้าวข้ามกำแพงสูงของเรือนจำภายหลังพ้นโทษได้อย่างมีคุณภาพ ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก การสร้างแรงบันดาลใจ สนับสนุนให้ผู้ต้องขังมีโอกาสรสร้างความเป็นเลิศในสิ่งที่ตัวเองถนัดและแสดงความสามารถของตนเองออกสู่สาธารณชนให้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ปลูกฝังความคิด และอารมณ์ จะทำให้ผู้ต้องขังรู้สึกว่าคุณค่า เกิดภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง จะส่งผลดีต่อการควบคุม เป็นการสร้างภูมิป้องกันให้กับสังคม ชุมชน การยอมรับในความเป็นมนุษย์ของกันและกัน โดยโครงการพลังศรัทธาสู่อำนาจบันดาลใจ ได้รับงบประมาณจำนวน ๓๒๗,๕๐๐ บาท เพื่อดำเนินการจัดประกวดกิจกรรม ๔ ประเภท ได้แก่ ประเภทการร้องเพลงลูกทุ่ง ประเภทการวาดรูปสีน้ำประเภท การวาดรูปลายเส้น และประเภทการเขียนเรียงความ ผลการประกวดมีดังนี้

๑) ประเภทการร้องเพลงลูกทุ่ง

- รางวัลชนะเลิศร้องเพลงลูกทุ่ง ได้แก่ เรือนจำอำเภอนาหวี น.ช.อิสมาแอว ปาทย์
- รางวัลรองชนะเลิศร้องเพลงลูกทุ่ง ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงราย น.ช.เดชา นันตา
- รางวัลชมเชยร้องเพลงลูกทุ่ง ได้แก่ เรือนจำกลางขอนแก่น น.ช.ธีระพงษ์ ไชยสง

๒) ประเภทการวาดรูปสีน้ำ

- รางวัลชนะเลิศการวาดรูปสีน้ำ ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี น.ช. สุรศักดิ์ ปานดำ
- รางวัลรองชนะเลิศการวาดรูปสีน้ำ ได้แก่ เรือนจำกลางนครปฐม น.ช.กิตตินันท์ ตีวาริ
- รางวัลชมเชยการวาดรูปสีน้ำ ได้แก่ เรือนจำกลางระยอง น.ช. ชาญณรงค์ เสนานคร

๓) ประเภทการวาดรูปลายเส้น

- รางวัลชนะเลิศการวาดรูปลายเส้น ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงราย น.ช.เล่าสือ แซ่หล่อ
- รางวัลรองชนะเลิศการวาดรูปลายเส้น ได้แก่ เรือนจำกลางนครปฐม น.ช.กิตตินันท์ ตีวาริ
- รางวัลชมเชยการวาดรูปลายเส้น ได้แก่ เรือนจำจังหวัดปทุมธานี น.ช.สรอนันต์ จงจิตร

๔) ประเภทการเขียนเรียงความ

- รางวัลชนะเลิศการเขียนเรียงความ ได้แก่ เรือนจำจังหวัดชุมพร น.ช. อำพล นามกร
- รางวัลรองชนะเลิศการเขียนเรียงความ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา น.ญ. กรพินธ์ มาเวียง
- รางวัลชมเชยการเขียนเรียงความ ได้แก่ เรือนจำกลางพิษณุโลก น.ช. อติศักดิ์ เหล่าพุด

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

OVERVIEW OF DEPRARTMENT OF CORRECTIONS

แผนปฏิบัติการราชการ

๑.๑ ภารกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนด

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักาอาชญาวิทยา และหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง
๔. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑.๒ แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

วิสัยทัศน์

กรมราชทัณฑ์ เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อคืนคนดี มีคุณค่าสู่สังคม

พันธกิจ

๑. ควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล
๒. พัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

ยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

เป้าประสงค์

กลยุทธ์หลัก

พัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล

การควบคุมผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพตามหลักมาตรฐานสากล

๑. พัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง

๒. พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

๓. ลดความแออัดของผู้ต้องขัง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

เป้าประสงค์

กลยุทธ์หลัก

พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

คืนคนดีมีคุณค่ากลับสู่สังคม

๑. พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง

๒. พื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังตามความเหมาะสม

๓. การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่เหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

เป้าประสงค์

กลยุทธ์หลัก

แก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน

เรือนจำและทัณฑสถานปราศจากยาเสพติดและอุปกรณ์สื่อสาร

๑. สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่เรือนจำ

๒.ปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากเรือนจำ

๓. การบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

เป้าประสงค์

กลยุทธ์หลัก

พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ

พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ

๑. พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล

๒. พัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสมตามระบบสมรรถนะ

๓. พัฒนาสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากร

๔. เสริมสร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาสวัสดิการเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

เป้าประสงค์

กลยุทธ์หลัก

เสริมสร้างการปฏิบัติงานราชทัณฑ์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๑. พัฒนาระบบยุทธศาสตร์

๒. พัฒนาระบบสารสนเทศ

๓. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย

๔. พัฒนาการตรวจสอบ

๕. ราชทัณฑ์ใสสะอาด

๖. การมีส่วนร่วม

๗. ศึกษาวิจัย

๘. ประชาสัมพันธ์ราชทัณฑ์

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมศักยภาพ (SWOT Analysis)

S – STRENGTHS จุดแข็ง

- โครงสร้างและระบบงานราชทัณฑ์เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับหลักทฤษฎีฯ ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน
- มีการปรับปรุงโครงสร้างเรือนจำ ระบบงานการบริหารงานราชทัณฑ์ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
- การปรับปรุงระบบค่าตอบแทนในรูปของเงินพิเศษ เช่น เงินค่าเสี่ยงภัย เงินค่าตอบแทนล่วงเวลา เงินค่าเวรยาม
- มีระบบการจัดเก็บความรู้และถ่ายทอดภายในองค์กรและศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในงานราชทัณฑ์ เพื่อนำไปสู่การปรับและยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนางานราชทัณฑ์
- โครงสร้างและการบริหารงานราชทัณฑ์ให้อำนาจผู้บัญชาการเรือนจำเพิ่มมากขึ้น ทำให้การบริหารงานในเรือนจำมีความเป็นอิสระพอสมควร ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน
- เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานมากกว่าหนึ่งด้าน ทำให้เกิดทักษะความรู้ความชำนาญรอบด้าน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
- มีความเชี่ยวชาญด้านการควบคุมและพัฒนาผู้ต้องขังไม่ให้กลับมากระทำผิดซ้ำ

W – WEAKNESSES จุดอ่อน

- การปฏิบัติภารกิจหลักหลายด้านของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความตรากตรำในการอยู่เวรยาม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอ ขาดความสมดุล ไม่เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับเพิ่มขึ้นเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล
- เรือนจำ/ทัณฑสถาน หลายแห่งมีสภาพทรุดโทรมคับแคบไม่ได้มาตรฐานในการควบคุมผู้ต้องขัง
- นโยบายด้านยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนายังขาดกระบวนการแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และไม่บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ระบบเทคโนโลยียังใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ
- การประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจ ตลอดจนผลสำเร็จของการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยไปสู่ประชาชนและรัฐบาลยังไม่เพียงพอ

O – OPPORTUNITIES โอกาส

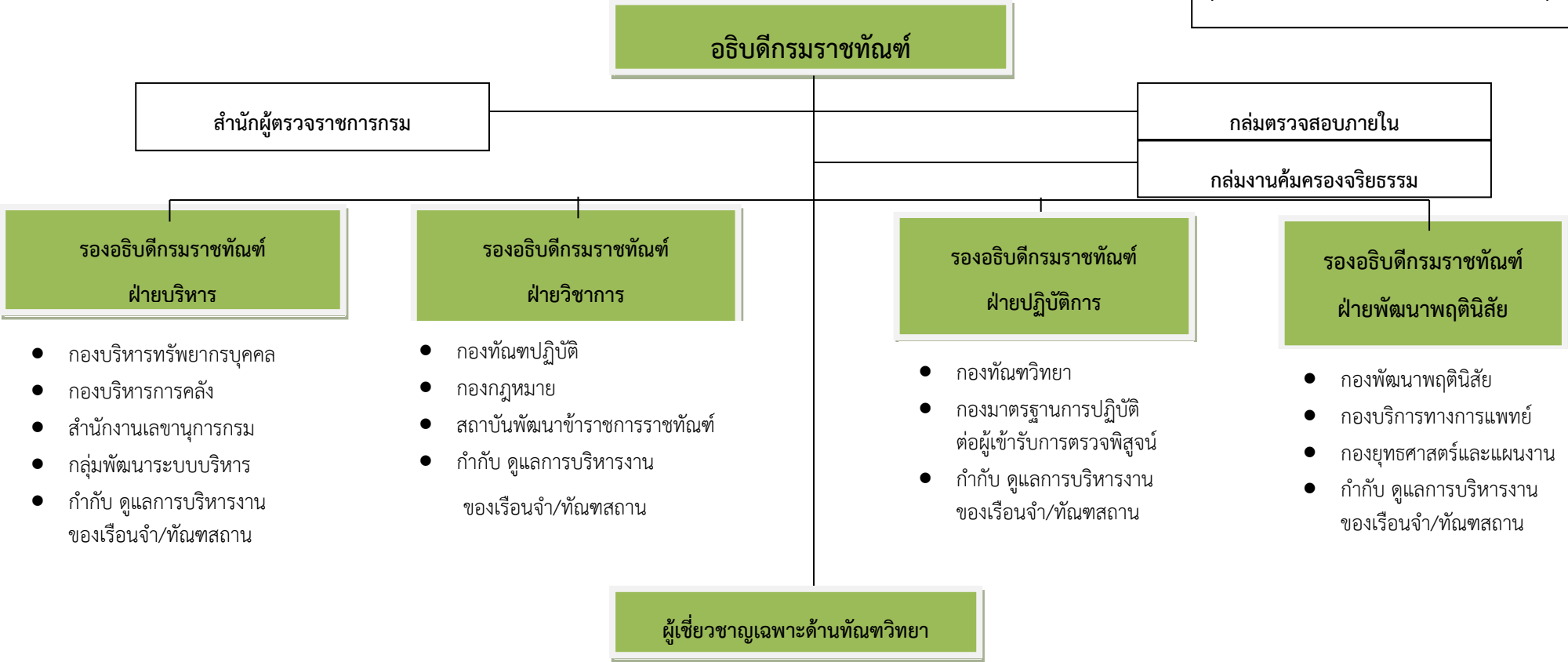
- กระแสสังคมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมีมากขึ้น ทำให้สังคมและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกมากขึ้น
- ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมพร้อมจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพหุตินิสัยของผู้ต้องขัง
- การตรวจสอบจากฝ่ายการเมือง องค์กรอิสระตามกฎหมายต่างๆ หน่วยงานภาครัฐ NGO ส่งผลให้ต้องปรับปรุงแบบการทำงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจของสังคมต่องานราชทัณฑ์ให้มากขึ้น
- การพัฒนากฎหมายของรัฐ เช่น การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
- ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมออกไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษได้
- เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารสมัยใหม่ทำให้รับรู้วิทยาการใหม่ๆ ได้กว้างขวางมากขึ้น สามารถนำมาปรับใช้ในงานราชทัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น
- กระแสสังคมและมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลต่อกระบวนการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

T – THREATS ภัยคุกคาม

- การปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนของกรมราชทัณฑ์ อาจหยุดชะงักหรือมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามนโยบายของฝ่ายการเมืองที่มีความเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง รวมทั้งการที่ระดับนโยบายให้ความสนใจรายละเอียดระดับปฏิบัติ
- รัฐบาลเรียกร้องและคาดหวังต่อ “การคืนคนดีสู่สังคม” ของกรมราชทัณฑ์ แต่ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญและมีทัศนคติไม่ดีต่อการทำงานของกรมราชทัณฑ์
- ผู้ต้องขังเป็นบุคคลด้อยโอกาส รัฐบาลมองเป็นภาระไม่ให้ความสนใจ แต่ก็คาดหวังสูงต่อกรมราชทัณฑ์ให้เปลี่ยนภาระเป็นพลังสร้างสรรค์สังคม
- การบูรณาการการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเกิดขึ้นได้ยาก ปัจจัยสำคัญเกิดจากโครงสร้าง/สังกัด/กฎ/ระเบียบ/กระบวนการของแต่ละหน่วยงาน และการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาร่วมกัน “ปัญหาของกรมฯ ไม่ใช่ปัญหากระบวนการฯ”
- สังคมไม่เชื่อมั่นกระบวนการแก้ไข ไม่ยอมรับ ไม่เปิดโอกาสให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ส่งผลต่อการกลับมากระทำความผิดซ้ำและเป็นปัญหา/ภาระ ที่กรมราชทัณฑ์ต้องแบกรับต่อไป
- ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีผลกระทบทำให้กรมราชทัณฑ์ถูกมองว่าล้าหลัง อีกทั้งทำให้การบริหารงานเรือนจำยากมากขึ้น ต้องเพิ่มความรอบคอบและความระมัดระวังทุกกระบวนการ
- ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดกลุ่มอาชญากรและกลุ่มผู้ต้องขังอาชญากรรมรูปแบบใหม่ๆ ขึ้น ทำให้กรมราชทัณฑ์ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานรองรับอยู่เสมอ
- การพัฒนาและขยายเมือง ทำให้กรมราชทัณฑ์ต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติงานและเรือนจำออกไปเรื่อยๆ ทำให้ต้องจัดหางบประมาณมาใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
(คำสั่งที่ ๑๖๗๘๒/๒๕๖๑ ลว. ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑)

- กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัย กองพัฒนาพฤตินิสัย
 - กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ กองทัณฑปฏิบัติ
 - กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑวิทยา กองทัณฑวิทยา
 - ดำเนินการคิดค้นและเสนอแนะงานวิชาการราชทัณฑ์ งานวิชาการด้านทัณฑวิทยา และการราชทัณฑ์สมัยใหม่ และงานนวัตกรรมด้านทัณฑวิทยา
- ยกเว้น การสั่งการ การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการในส่วนที่อธิบดีมอบอำนาจให้รองอธิบดี ปฏิบัติราชการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

อัตรากำลังข้าราชการกรมราชทัณฑ์

ณ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๒

ข้าราชการ ๑๒,๑๗๙ คน

ลูกจ้างประจำ ๑๓๙ คน

พนักงานราชการ ๑,๕๕๘ คน

** อัตรากำลังข้าราชการแยกตามประเภท

ประเภททั่วไป ชาย ๖,๕๘๘ คน หญิง ๑,๑๙๘ คน

ทักษะพิเศษ - คน

อาวุโส ๘๐ คน

ชำนาญงาน ๔,๗๐๙ คน

ปฏิบัติงาน ๒,๙๙๗ คน

ประเภทวิชาการ ชาย ๒,๘๙๔ คน หญิง ๑,๓๓๔ คน

เชี่ยวชาญ ๓ คน

ชำนาญการพิเศษ ๑๙๖ คน

ชำนาญการ ๒,๙๔๘ คน

ปฏิบัติการ ๑,๐๘๑ คน

ประเภทอำนวยการ ชาย ๑๒๒ คน หญิง ๓๘ คน

ระดับสูง ๘๔ คน

ระดับต้น ๓๖ คน

ประเภทบริหาร ชาย ๕ คน

ระดับสูง ๑ คน

ระดับต้น ๔ คน

** อัตรากำลังข้าราชการ จำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่

จำนวนข้าราชการในส่วนกลางกรม ชาย ๒๓๐ คน หญิง ๒๒๗ คน

จำนวนข้าราชการในส่วนภูมิภาค ชาย ๙,๓๗๙ คน หญิง ๒,๓๔๓ คน

จำนวนข้าราชการทั้งหมด ชาย ๙,๖๐๙ คน หญิง ๒,๕๗๐ คน

ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์

PERFORMANCES OF DEPARTMENT
OF CORRECTIONS

รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงาน

หน่วยงาน กรมราชทัณฑ์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562

Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	คะแนนเฉลี่ย	สรุปผลประเมิน
50.00 คะแนน	51.13 คะแนน	-	95.00 คะแนน	75.00 คะแนน	67.78 คะแนน	 ระดับมาตรฐาน ขั้นต้น

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย			ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน องค์ประกอบ
		ขั้นต่ำ (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
1. Function Base	1. ร้อยละการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ	7.04 (ร้อยละ)	6.78 (ร้อยละ)	6.53 (ร้อยละ)	4.13 (ร้อยละ)	100.00	50.00
	2. ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้	93.52 (ร้อยละ)	95.02 (ร้อยละ)	96.52 (ร้อยละ)	90.79 (ร้อยละ)	0.00	
2. Agenda Base	1. จำนวนของผู้ต้องขังที่เข้าหลักเกณฑ์ได้รับการย้ายแยกไปคุมขังที่เรือนจำโครงสร้างเบา	20,000 (คน)	40,000 (คน)	60,000 (คน)	20,902 (คน)	51.13	51.13
	2. การชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ (ถ้ามี)	100 (คะแนน)			-	-	
3. Area Base	ไม่ประเมินองค์ประกอบนี้	-	-	-	-	-	-
4. Innovation Base	1. ระบบบริการบัญชีเงินฝากผู้ต้องขังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารพาณิชย์	100 (คะแนน)			95.00 (คะแนน)	95.00	95.00
5. Potential Base	1. การดำเนินการตามแผนปฏิรูปองค์การของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	100 (คะแนน)			75.00 (คะแนน)	75.00	75.00

คะแนนเฉลี่ย 67.78

คะแนน ITA 87.88

หมายเหตุ

- * หมายถึง มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวชี้วัด
- ** หมายถึง ปรับลดคะแนนคุณภาพหรือเงื่อนไข

สรุปผลประเมิน

- หมายถึง ระดับคุณภาพ
 - หมายถึง ระดับมาตรฐานขั้นสูง
 - หมายถึง ระดับมาตรฐานขั้นต้น
 - หมายถึง ระดับต้องปรับปรุง
- ส่วนราชการที่มีคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 90.00 - 100.00
- ส่วนราชการที่มีคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 75.00 - 89.99
- ส่วนราชการที่มีคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 60.00 - 74.99
- ส่วนราชการที่มีคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่าร้อยละ 60.00

แผนปฏิบัติการการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ การควบคุมผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพตามหลักมาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ ๑. พัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง

การพัฒนาเรือนจำสู่มาตรฐานด้านการควบคุมและรักษาความปลอดภัย

การควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาความปลอดภัยเรือนจำถือเป็นหัวใจหลักของงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์จึงกำหนดมาตรฐานเรือนจำด้านการควบคุมและการรักษาความปลอดภัย (มาตรฐานเรือนจำด้านที่ ๕) รวมถึงกรอบในการดำเนินงานให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ถือปฏิบัติเพื่อพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้หลักการแห่งสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หลักการและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนไม่เพียงเป็นการป้องกัน ป้องปราม และลดความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุร้ายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นทุกขณะ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างและยกระดับความเป็นมืออาชีพ พร้อมๆ กับการสร้างความยอมรับของสังคมต่องานราชทัณฑ์ทั้งในประเทศและในระดับสากล

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้ก้าวสู่ความเป็นมาตรฐานในด้านการควบคุมและรักษาความปลอดภัย ตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ที่กำหนด เสริมสร้างและยกระดับความเป็นมืออาชีพ และสร้างความยอมรับของสังคมต่องานราชทัณฑ์ทั้งในประเทศและในระดับสากล โดยมีเป้าหมาย ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานด้านการควบคุมและรักษาความปลอดภัย

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ได้รับงบประมาณจำนวน ๒๐๖,๒๓๐ บาท สำหรับดำเนินการจัดทำคู่มือการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลมาตรฐานเรือนจำด้านที่ ๕ การควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาความปลอดภัย (Custody and Security) ให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เชิงประจักษ์ รวมถึงการนิเทศงานสร้างความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต่างๆ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวม ๑๖ แห่ง ปัญหาอุปสรรคที่พบ ได้แก่

๑) ด้านโครงสร้างทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพภายในของเรือนจำ โดยเฉพาะโครงสร้างของเรือนจำที่มีอายุการก่อสร้างยาวนาน มีข้อจำกัดในเรื่องอาคารสถานที่และพื้นที่สำหรับการจัดตั้งศูนย์ควบคุมและประสานงานกลาง จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการปรับปรุงและเสริมระบบความมั่นคง

๒) เทคโนโลยีและระบบเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาความปลอดภัยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หรือขาดงบประมาณในการบำรุงรักษา ในขณะที่กรมราชทัณฑ์มีงบประมาณในปริมาณที่จำกัด การจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การสนับสนุนแก่เรือนจำ จึงจำเป็นต้องกระจายไปยังเรือนจำต่างๆ ไม่สามารถทุ่มงบประมาณไปให้เรือนจำใดเรือนจำหนึ่งเป็นการเฉพาะได้ จึงทำให้เรือนจำแต่ละแห่งยังคงมีไม่เพียงพอสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่

การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน)

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง แต่ปัจจุบันประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ปัญหาสภาพเรือนจำเก่า ชำรุด หดโทรมและแออัด ปัญหาการขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความคาดหวังของสังคมต่อการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในมิติต่างๆ ที่ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล ดังนั้นกรมราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างมาตรฐานและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลัก ทฤษฎี และหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่องานราชทัณฑ์ โดยส่วน หนึ่งที่สำคัญคือการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำ นับตั้งแต่การกินอยู่ หลับนอน การรักษาพยาบาล และสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

จากความสำคัญดังกล่าว กองบริการทางการแพทย์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ ต้องขัง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัย เรือนจำ และพัฒนาให้เรือนจำ/ทัณฑสถานมีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังที่ได้มาตรฐานทั้งด้านเรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง ทั้งด้านกาย จิตสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารงานเรือนจำเกิด ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่ เหมาะสมต่อเนื่อง และเพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพอนามัยที่ดี ลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ สนับสนุนภารกิจ ในการควบคุม และการพัฒนาพฤตินิสัยของกรมราชทัณฑ์ โดยมีเป้าหมายเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน ๑๔๒ แห่ง ประกอบด้วย ด้านเรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล) โดยใช้วงเงิน ๖,๙๑๗,๒๐๐ บาท

ผลการดำเนินงาน ได้ร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ศูนย์อนามัย สำนักงานเทศบาล ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจประเมินมาตรฐาน สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ๒ ครั้ง/ปี เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่มี การป้องกันโอกาสเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคและอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง ลดภาระงบประมาณในการ บำบัดรักษาเกี่ยวกับโรคติดต่อที่เกิดจากสภาพสุขาภิบาลที่ไม่เหมาะสม และเกิดภาพลักษณ์ที่ดีของเรือนจำต่อ สังคมภายนอก ซึ่งในการดำเนินงานการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยหน่วยงานภายนอก ครบ ๕ ด้าน จำนวน ๑๔๒ แห่ง

รูปภาพกิจกรรม ๑ - ๔ การตรวจประเมินสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ได้แก่ เรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยง
สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง การลดวันต้องโทษจำคุก

การลดวันต้องโทษจำคุกเป็นประโยชน์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒(๕) ที่จะพิจารณาให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความวิริยะอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการทำงานจนเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ โดยมีพนักงานคุมประพฤติติดตามสอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ ทั้งนี้ การที่นักโทษเด็ดขาดรายใดสมควรจะได้รับลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันกรอบอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงผลกระทบในส่วนของผู้เสียหาย ความปลอดภัยของสังคม นโยบายของรัฐบาลความร่วมมือในการติดตามดูแลของส่วนราชการ และชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมควบคู่กันไปด้วย กอปรกับต้องสร้างความเชื่อมั่น แก่สังคมด้วยว่า นักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกจะไม่ออกมาเป็นภัยแก่สังคมหรือกระทำความผิดซ้ำอีก งบประมาณในการดำเนินงาน จำนวน ๕๒๒,๓๔๐ บาท ผลการดำเนินงานนักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดีผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยแล้วได้รับอนุมัติให้ปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกเพื่อคุมประพฤติ จำนวน ๑๐,๕๔๖ คน (ชาย ๘,๗๕๐ คน หญิง ๑,๗๙๖ คน) โดยประหยัดงบประมาณค่าอาหารผู้ต้องขัง จำนวน ๕๒,๖๒๙,๖๙๖ บาท

สถิตินักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกจากคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัย
ลดวันต้องโทษจำคุกประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๒

ครั้งที่	วันที่	ขออนุมัติ จำนวน (คน)	ได้รับอนุมัติ ปล่อย จำนวน (คน)	ไม่อนุมัติ ปล่อย จำนวน (คน)	เพศ		ชั้น			ได้รับวันลดวันต้องโทษจำคุก	
					ชาย	หญิง	ชั้นดี	ชั้นดีมาก	ชั้นเยี่ยม	จำนวน (วัน)	ค่าอาหาร ผู้ต้องขัง(บาท)
๑/๖๒	๑๑ ต.ค. ๖๑	๑,๑๘๙	๑,๑๐๒	๘๗	๙๑๕	๑๘๗	๕๓	๒๑๗	๘๓๒	๑๐๙,๘๗๕	๕,๙๓๓,๒๕๐
๒/๖๒	๘ พ.ย. ๖๑	๑,๒๑๘	๑,๐๙๖	๑๒๒	๙๑๔	๑๘๒	๖๖	๒๓๐	๘๐๐	๑๐๒,๑๑๙	๕,๕๑๔,๔๒๖
๓/๖๒	๑๓ ธ.ค. ๖๑	๑,๓๑๗	๑,๒๒๕	๙๒	๑,๐๓๔	๑๘๖	๖๗	๒๔๕	๙๑๓	๑๑๘,๓๑๖	๖,๓๘๙,๐๖๔
๔/๖๒	๑๐ ม.ค. ๖๒	๑,๐๓๘	๙๗๑	๖๗	๘๓๕	๑๓๖	๕๗	๑๕๖	๗๕๘	๙๔,๗๘๔	๕,๑๑๘,๓๓๖
๕/๖๒	๑๔ ก.พ. ๖๒	๑,๕๕๓	๑,๔๒๒	๑๓๑	๑,๒๒๘	๑๙๔	๖๖	๒๔๕	๑,๑๑๑	๑๒๖,๙๕๕	๖,๘๕๕,๕๗๐
๖/๖๒	๑๔ มี.ค. ๖๒	๑,๔๒๗	๑,๓๐๗	๑๒๐	๑,๑๐๘	๑๙๘	๕๖	๒๕๐	๑,๐๐๑	๑๒๒,๗๔๖	๖,๖๒๘,๒๘๔
๗/๖๒	๙ เม.ย. ๖๒	๑,๐๓๒	๘๙๖	๑๓๖	๗๕๙	๑๓๗	๔๗	๑๘๔	๖๖๕	๘๒,๖๐๘	๔,๔๖๐,๘๓๒
๘/๖๒	๗ พ.ค. ๖๒	๘๗๖	๗๙๘	๗๘	๖๕๒	๑๔๖	๔๙	๑๗๗	๕๗๒	๗๒,๐๗๘	๓,๘๙๒,๒๑๒
๙/๖๒	๑๓ มิ.ย. ๖๒	๗๓	๖๖	๗	๔๙	๑๗	๓	๑๙	๔๔	๗,๐๓๑	๓๗๙,๖๗๔
๑๐/๖๒	๑๑ ก.ค. ๖๒	๒๕๔	๒๕๐	๔	๑๙๐	๖๐	๑๑	๔๒	๑๙๗	๒๑,๕๕๓	๑,๑๖๓,๘๖๒
๑๑/๖๒	๑๕ ส.ค. ๖๒	๗๐๘	๖๗๖	๓๒	๕๔๒	๑๓๔	๒๑	๑๕๙	๔๙๖	๕๓,๖๔๗	๒,๘๙๖,๙๓๘
๑๒/๖๒	๑๒ ก.ย. ๖๒	๗๗๕	๗๓๗	๓๘	๕๑๘	๒๑๙	๓๗	๑๖๖	๕๓๔	๖๒,๙๑๒	๓,๓๙๗,๒๔๘
	รวม	๑๑,๔๖๐	๑๐,๕๔๖	๙๑๔	๘,๗๕๐	๑,๗๙๖	๕๓๓	๒,๐๙๐	๗,๙๒๓	๙๗๔,๖๒๔	๕๒,๖๒๙,๖๙๖

* ค่าอาหาร ๕๔ บาท/คน/วัน

สถิติลดวันต้องโทษจำคุก (แยกประเภทความผิด) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ครั้งที่	วันที่	ได้รับอนุมัติ ปล่อย (คน)	ชีวิต	ทรัพย์สิน	เพศ	เสรีภาพ	เอกสาร	พร.บ. อาวุธ ปืน	พร.บ.ยาเสพติด			พร.บ. ป่าไม้	พร.บ. จราจร	พร.บ. ศุลกากร	พร.บ. คน เข้าเมือง	พร.บ. คมนาคม	พร.บ. จัดหางาน	ผิดต่อ- ตำแหน่ง หน้าที่	วาง เพลิง	อื่นๆ
									เฮโรอีน	ยาบ้า	อื่นๆ									
๑/๖๒	๒๗ ต.ค. ๖๑	๑,๐๐๒	๕๕	๓๗	๒๖	๒	๕	๗	๐	๘๘๓	๐	๒๒	๑	๐	๑	๐	๐	๒	๐	๗
๒/๖๒	๘ พ.ย. ๖๑	๑,๐๙๖	๓๘	๙๒	๒๕	๑	๔	๑๔	๓	๘๓๕	๑	๑๔	๗	๐	๐	๐	๑	๕	๐	๑๑
๓/๖๒	๑๓ ธ.ค. ๖๑	๑,๒๒๕	๓๑	๑๒๕	๒๖	๐	๕	๑๒	๐	๙๔๒	๔	๒๕	๖	๐	๐	๐	๐	๔	๐	๕
๔/๖๒	๑๐ ม.ค. ๖๒	๙๓๑	๓๕	๘๗	๙	๑	๒	๑๒	๑	๗๙๑	๔	๑๒	๕	๐	๐	๐	๐	๕	๐	๗
๕/๖๒	๑๔ ก.พ. ๖๒	๑,๔๒๒	๘๓	๑๕๒	๒๕	๓	๑๒	๒๒	๑	๑,๐๗๔	๕	๓๓	๗	๐	๐	๐	๑	๐	๑	๗
๖/๖๒	๑๔ มี.ค. ๖๒	๑,๓๐๗	๕๒	๑๒๐	๑๖	๑	๗	๑๖	๐	๑,๐๖๐	๑	๒๓	๖	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๔
๗/๖๒	๙ เม.ย. ๖๒	๘๘๖	๓๗	๑๐๒	๑๑	๑	๘	๗	๐	๖๙๕	๒	๒๒	๕	๐	๐	๐	๐	๓	๑	๒
๘/๖๒	๗ พ.ค. ๖๒	๗๙๘	๓๔	๑๐๑	๗	๐	๔	๘	๐	๖๒๐	๑	๑๑	๓	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๓
๙/๖๒	๑๓ มิ.ย. ๖๒	๖๖	๒	๕	๕	๐	๐	๑	๐	๕๒	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐
๑๐/๖๒	๑๑ ก.ค. ๖๒	๒๕๐	๒๐	๑๒	๒	๐	๒	๐	๐	๒๐๙	๐	๔	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐
๑๑/๖๒	๑๕ ส.ค. ๖๒	๖๗๖	๒๓	๒๗	๔	๐	๑	๒	๐	๖๐๔	๐	๗	๐	๐	๐	๐	๒	๔	๑	๑
๑๒/๖๒	๑๒ ก.ย. ๖๒	๓๓๗	๒๓	๓๐	๕	๐	๒	๔	๐	๖๕๘	๐	๘	๑	๐	๐	๐	๐	๕	๑	๐
	รวม	๑๐,๕๔๖	๕๒๒	๙๓๐	๑๖๑	๙	๕๒	๑๐๕	๕	๘,๕๒๔	๑๘	๑๘๖	๔๑	๐	๑	๐	๕	๓๐	๕	๔๗

โครงการปฏิบัติงานเพื่อการปล่อยพักการลงโทษ

การพักการลงโทษเป็นประโยชน์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒(๓) ที่จะพิจารณาให้แก่ นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความวิริยะอุตสาหะ ก้าวหน้าในการศึกษาและทำงานจนเกิดผลดีหรือทำ ความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับพักการลงโทษปล่อยตัวออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำ พิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ โดยมีพนักงานคุมประพฤติติดตามสอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่า จะพ้นโทษ การที่นักโทษเด็ดขาดรายใดสมควรได้รับพักการลงโทษหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันกรองอย่าง รอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบในส่วนของผู้เสียหาย ความปลอดภัยของสังคม นโยบายของรัฐบาล ความพร้อมในการ ติดตามดูแลของส่วนราชการ และชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมควบคู่กันไปด้วย กอปรกับต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมด้วย ว่านักโทษที่ได้รับโอกาสพักการลงโทษจะไม่ออกมาเป็นภัยแก่สังคมหรือกระทำความผิดซ้ำอีก จึงต้องมีการบูรณาการร่วมกับ หน่วยงานอื่นเพื่อนำข้อมูลด้านการตรวจสอบประวัติ การติดตามสอดส่อง ตลอดจนผู้อุปการะและสภาพแวดล้อมหลัง ปล่อยตัวเพื่อคุมประพฤติ มาประกอบการพิจารณาภายใต้เงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด

กรมราชทัณฑ์กำหนดเป้าหมายการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ขั้นดี-เยี่ยม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย ที่มีความประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจศึกษาอบรม มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้ ได้รับประโยชน์พักการลงโทษเพื่อปล่อยคุมประพฤติออกไปอยู่ในสังคมภายนอกก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาอย่าง เป็นปกติสุขไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ โดยจัดสรรงบประมาณจำนวน ๙,๒๕๒,๐๐๐ บาท สำหรับจัดการประชุมคณะกรรมการ กลั่นกรองในการพักการลงโทษและคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ซึ่งสามารถดำเนินการพักการ ลงโทษนักโทษเด็ดขาดได้ จำนวน ๔,๗๒๐ ราย ทั้งนี้ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพระราชกฤษฎีกา พระราชทานอภัยโทษ ส่งผลให้นักโทษเด็ดขาดที่เข้าเกณฑ์พักการลงโทษได้รับการปล่อยตัวตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ทำให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้พักการลงโทษมีจำนวนลดลง

โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรงหรือพิการ หรือมีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไป ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์ดำเนินโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่ นักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิการ และ นักโทษเด็ดขาดที่มีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๖๐ ทั้งนี้ โดยมี เจตนารมณ์ในการดำเนินโครงการด้วยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าว ได้ออกไปใช้ชีวิตในบ้านปลายอยู่ กับครอบครัวอย่างใกล้ชิด ได้รับการดูแลรักษาอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยมุ่งเน้นไปยังกลุ่มนักโทษที่เจ็บป่วยด้วยโรค ร้ายแรง ซึ่งมีอาการรุนแรง ไม่สามารถรักษาให้หายกลับฟื้นคืนสภาพแข็งแรงเป็นปกติได้อีก ผู้ต้องขังที่พิการ และ ผู้ต้องขังที่มีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไป ซึ่งโดยสภาพของร่างกายไม่เอื้อต่อการกระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงได้ดำเนินการโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่ นักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิการ และนักโทษเด็ดขาดที่มีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปี ขึ้นไปประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยพิจารณานักโทษเด็ดขาดที่มี อายุ ๗๐ ปีขึ้นไป และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ หรือช่วยเหลือตัวเองได้น้อย และมีโทษเหลือจำต่อไปไม่เกิน ๑๐ ปี มี นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวฯ จำนวน ๓๔ ราย แบ่งเป็น กรณีเจ็บป่วยร้ายแรง จำนวน ๒๐ ราย กรณี พิการ จำนวน ๒ ราย กรณีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒ ราย

การเลื่อนขั้นนักโทษเด็ดขาด

การเลื่อนขั้นนักโทษเด็ดขาดเป็นประโยชน์แก่การขัดเกลานิสสัย ความประพฤติ พฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดให้ กลับตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งนักโทษเด็ดขาดจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติ ตั้งตนอยู่ในระเบียบวินัยเรือนจำ มีความ เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม มีความวิริยะ อุตสาหะ ทำงานให้เกิดผลดีกับทางราชการ อาจได้รับประโยชน์จากการ เลื่อนขั้นนักโทษเด็ดขาด ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้จัดทำโครงการการเลื่อนขั้นนักโทษเด็ดขาด โดยกำหนดให้มีการเลื่อนขั้นปี ละ ๒ ครั้ง คือ ในวันสิ้นเดือนมิถุนายน และในวันสิ้นเดือนธันวาคม เพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดให้อยู่

ในระยะเบียวินัย มีความประพฤติเรียบร้อย มีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาพฤติกรรมนิสัย ปรับทัศนคติไปในทางที่ดี และเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติตนอยู่ในระยะเบียวินัย มีความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร มีมานะอดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการให้การปล่อยตัวคืนคนดีสู่สังคมเร็วขึ้น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีนักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๓๗ แห่ง ได้รับการพิจารณา เลื่อนชั้น จำนวน ๒๑๕,๖๔๔ คน (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน คือ การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดต้องใช้ข้อมูลหมาย ระเบียบข้อบังคับ หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานหลายฉบับ รวมทั้งปัจจุบันมีจำนวนนักโทษเด็ดขาดมีปริมาณจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ต้องตรวจสอบรายละเอียดการเลื่อนชั้นของนักโทษเด็ดขาดทุกรายเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดก่อนจะเสนอ ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจัดนิเทศงานด้านทัณฑปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ให้เรือนจำประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ นักโทษเด็ดขาด ญาติ และประชาชนทั่วไปทราบ

กลยุทธ์ที่ ๓ ลดความแออัดของผู้ต้องขัง

การย้ายผู้ต้องขัง

การย้ายผู้ต้องขัง เป็นมาตรการหนึ่งตามความเหมาะสมในการควบคุมผู้ต้องขัง เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ตามอำนาจการควบคุมและอัตราความจุผู้ต้องขัง โดยกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการเกลี้ยย้ายระบายผู้ต้องขังเพื่อเป็นการบริหารอัตราความจุผู้ต้องขังให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดผลดีต่อการปกครองและสุขอนามัยของผู้ต้องขัง ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ได้อนุญาตให้เรือนจำและทัณฑสถานย้ายผู้ต้องขังทุกประเภทรวมทั้งหมด จำนวน ๓๓,๒๘๗ ราย ซึ่งมีการย้ายระบายผู้ต้องขังเพื่อความแออัด จำนวน ๑๑,๒๗๙ ราย

โครงการส่งเสริมการเข้าถึงบริการด้านเอชไอวี สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

เนื่องจากเรือนจำมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างจำกัด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นบุคคลด้อยโอกาส ใช้สารเสพติดก่อนต้องโทษ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อหรือแพร่กระจายโรคได้ง่าย จึงต้องมีมาตรการควบคุมและป้องกันที่เหมาะสม กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการให้คำแนะนำปรึกษาการตรวจเลือดแบบสมัครใจแก่ผู้ต้องขัง ตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน โดยหากตรวจพบผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/ป่วยเอดส์จะเข้าสู่กระบวนการรักษาต่อไป และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ร่วมกับกรมควบคุมโรคในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเข้าถึงบริการด้านเอชไอวีกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำเพื่อสนับสนุนพระภารกิจของ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ในโอกาสที่ทรงรับตำแหน่งทูตสันถวไมตรีของโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติด้านการป้องกันเอชไอวีในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ระหว่าง พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

วัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องขัง และให้ผู้ต้องขังติดเชื้อเข้าสู่กระบวนการรักษาโดยเร็ว รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน การดูแลสุขภาพผู้ต้องขัง การควบคุมป้องกันโรคและภัยสุขภาพในเรือนจำ และการเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างทั่วถึงให้แก่ผู้ต้องขัง แม้เรือนจำมีข้อจำกัดด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่พยาบาลเรือนจำ โดยมีเป้าหมาย ผู้ต้องขังทั้งหมดจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๑๔๒ แห่ง

ตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน โดยหากตรวจพบผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/ป่วยเอดส์จะเข้าสู่กระบวนการรักษาต่อไป และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ร่วมกับกรมควบคุมโรคในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเข้าถึงบริการด้านเอชไอวีกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำเพื่อสนับสนุนพระภารกิจของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ในโอกาสที่ทรงรับตำแหน่งทูตสันถวไมตรีของโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติด้านการป้องกันเอชไอวีในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ระหว่าง พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงาน พบว่า

ผลการคัดกรองผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/ป่วยเอดส์ (รายใหม่และรายเก่า)
ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ ปีพ.ศ.๒๕๖๒

จำนวนผู้ได้รับความรู้ HIV/TB/STI (คน)	จำนวนผู้ต้องขังได้รับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ (คน)	จำนวนผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ (คน)	จำนวนผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้รับยาต้านไวรัส (คน)	จำนวนผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ อยู่ระหว่างพิจารณารับยาต้านไวรัส (คน)
๓๒๓,๔๐๒	๕๒,๙๑๖ (๑๖.๓๖%)	๘๒๘ (๑.๕๗%)	๕๒๒ (๖๓.๐๔%)	๓๐๖ (๓๖.๙๖%)

แหล่งข้อมูล : กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ณ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒

จากตารางผลการดำเนินงานฯ พบว่า ผู้ต้องขัง จำนวน ๓๒๓,๔๐๒ คน ได้รับการอบรมความรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยมีผู้ต้องขังจำนวน ๕๒,๙๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๖ ยินดีรับการตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อเอชไอวี/ป่วยเอดส์โดยสมัครใจ ผลการตรวจเลือด พบผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/ป่วยเอดส์ จำนวน ๘๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๗ โดยพบผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวี/ป่วยเอดส์ จำนวน ๕๒๒

คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๐๔ ได้รับยาต้านไวรัส และอยู่ระหว่างรอเข้ารับการรักษา จำนวน ๓๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙๖

๑) ประชาสัมพันธ์ความรู้เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการ

๒) อบรมความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

๓.๑ - ๓.๒) ตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีด้วยชุดตรวจหาของเหลวจากช่องปาก

การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมหารือและดำเนินการ ร่วมกับ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดบริการทางการแพทย์ในเรือนจำทั้งระบบ และออกแนวทางการปฏิบัติในภาพรวมให้ถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ และได้จัดทำ “แนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ พร้อมทั้งชี้แจงและทำความเข้าใจถึงการดำเนินงานตามแนวทางฯ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน โรงพยาบาลในพื้นที่ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ได้รับทราบและปฏิบัติร่วมกัน เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข และ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องการให้บริการดูแลรักษา การแก้ไขปัญหาาระบบหลักประกันสุขภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำที่ไม่มีสิทธิด้านการรักษาพยาบาล (ผู้ต้องขังที่ไม่มีเลข ๑๓ หลัก) การลงทะเบียนสิทธิผู้ต้องขังให้เข้าถึงบริการสุขภาพ (ผู้ต้องขังที่มีเลข ๑๓ หลัก) และการเชื่อมโยงข้อมูลทางเทคโนโลยีระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การขึ้นทะเบียนสถานพยาบาลเรือนจำในสังกัดกรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งได้มีการพบปะหารือในระดับผู้บริหาร การประชุมหารือของคณะทำงานในการแก้ไขปัญหา การกำกับติดตามงาน การลงพื้นที่และร่วมบูรณาการให้เกิดการดำเนินงานเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้ต้องขังซึ่งจัดเป็นกลุ่มเปราะบาง ผู้ด้อยโอกาสในสังคม ได้เข้าถึงบริการทางสุขภาพจากหน่วยงานสาธารณสุขภาคีรัฐอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ผลการดำเนินงาน สถานพยาบาลเรือนจำได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ดังนี้

๑. หน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน ๑๔๐ แห่ง โดยมีสถานพยาบาลเรือนจำที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิแล้วอยู่เดิม จำนวน ๕ แห่ง และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้ประกาศรับขึ้นทะเบียนสถานพยาบาลเรือนจำ/ทัณฑสถานอีกจำนวน ๑๓๕ แห่ง โดยเป็นหน่วยบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ๗๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป และเป็นหน่วยบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ๑๒๑ - ๑๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ซึ่งการรับขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าว เป็นแบบมีเงื่อนไข และงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวที่ได้ยังคงอยู่กับโรงพยาบาลแม่ข่ายที่รับผิดชอบเรือนจำเหมือนเดิม

๒. หน่วยบริการประจำ/รับส่งต่อทั่วไป จำนวน ๒ แห่ง โดยเป็นหน่วยบริการประจำ/รับส่งต่อทั่วไปที่มีอยู่เดิม คือ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และขณะนี้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้พิจารณารับสถานพยาบาลเรือนจำกลางบางขวางขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการประจำและรับส่งต่อทั่วไปในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอีก ๑ แห่ง เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือ เพื่อพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (MOU) ระหว่าง กรมราชทัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความตระหนักและร่วมพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการในการเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพ ให้ผู้ต้องขังได้รับการดูแลทั้งทางด้านการส่งเสริมสุขภาพการควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ภายหลังการ MOU มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) กรมราชทัณฑ์

- มีหนังสือสั่งการการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ ภายใต้ MOU ตามหนังสือของกระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

- สถานพยาบาลเรือนจำได้ขึ้นสิทธิการรักษาผู้ต้องขังให้ตรงกับโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) โดยให้มีการย้ายสิทธิเข้ามาในเรือนจำภายใน ๓๐ วัน ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน หรือกลุ่มที่ต้องได้รับยาต่อเนื่อง สามารถย้ายสิทธิได้ทันที

- สถานพยาบาลเรือนจำได้ขึ้นสิทธิการรักษาผู้ต้องขังให้ตรงกับโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) โดยให้มีการย้ายสิทธิเข้ามาในเรือนจำภายใน ๓๐ วัน ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน หรือกลุ่มที่ต้องได้รับยาต่อเนื่อง สามารถย้ายสิทธิได้ทันที

- สถานพยาบาลปฐมภูมิของเรือนจำ ในภาพรวมผู้ต้องขังได้ขึ้นทะเบียนสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพ ตรงกับโรงพยาบาลเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘ (รายงานการตรวจสอบข้อมูลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ณ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒)

๒) กระทรวงสาธารณสุข

- มีหนังสือสั่งการการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ ภายใต้ MOU

- มีการจัดประชุมคณะกรรมการ และคณะอำนวยการ ๓ ครั้ง

- จะมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข

ฯ ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

- จัดทำ “แนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ” ฉบับใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับติดตามการดำเนินงานการพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข กำลังดำเนินการจัดพิมพ์ยังไม่แล้วเสร็จ

๓) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

- ได้มีการลงทะเบียนสิทธิ การแยกสิทธิการรักษา และให้สถานพยาบาลเรือนจำสามารถเป็นนายทะเบียนขึ้นสิทธิการรักษาให้กับผู้ต้องขังได้

- สนับสนุนให้มีการจัดบริการสุขภาพที่สำคัญแก่เรือนจำ เช่น การคัดกรองโรค การให้การรักษา การดูแลผู้ป่วยวัณโรค เอชไอวี โรคไม่ติดต่อ เช่น จิตเวช การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค ฯลฯ

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการสุขภาพ มีการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการจัดบริการ การเงิน และคุณภาพการบริการเพื่อให้การดูแลรักษาผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพ ในระหว่างที่พำนักอยู่ในเรือนจำและสามารถส่งต่อข้อมูลการรักษาเมื่อพ้นโทษกลับไปสู่ชุมชนได้

เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ กระทรวงสาธารณสุข กรมราชทัณฑ์ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้มีพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือ เพื่อพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (MOU) โดยมี นายแพทย์ประพนธ์ ตั้งศรีเกียรติกุล รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายธวัชชัย ชัยวัฒน์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายแพทย์ศักดิ์ชัย กาญจนวัฒนา เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นผู้ลงนามในบันทึกความร่วมมือฯ โดยมีนายเรืองศักดิ์ สุวารี ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม ร่วมเป็นเกียรติในพิธี และมี นางวิษชุดา คงพร้อมสุข ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ร่วมลงนามเป็นพยาน ณ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี

โครงการการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ประเภทเรือนจำการศึกษา

กรมราชทัณฑ์แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าแม้กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการตามนโยบายด้านการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังมาโดยต่อเนื่อง แต่กรมราชทัณฑ์ไม่ใช่สถาบันด้านการศึกษา ผลของการพัฒนาพฤตินิสัยตามภารกิจดังกล่าว ยังคงคลุมเครือไม่มีความชัดเจนว่า สามารถเปลี่ยนแปลงหรือมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมของผู้ต้องขังได้มากน้อยเพียงใด อีกทั้งยังมีปัจจัยมากมายที่ทำให้ภารกิจด้านการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ ความแตกต่างของผู้ต้องขังที่มีอยู่สูงในด้านต่าง ๆ (เช่น อายุ เพศ คดี ภูมิหลังทางสังคม ฯลฯ) เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาพฤตินิสัยโดยใช้กลไกด้านการศึกษาให้มีความคล่องตัว ลดปัจจัยที่ขัดขวาง มิให้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้น้อยลง ซึ่งจะช่วยให้แนวทางการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังเป็นไปตามเป้าหมาย/นโยบายของกรมราชทัณฑ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ให้สามารถนำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษได้ ตามนโยบายการคืนคนดีสู่สังคม และเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาของผู้ต้องขังที่มีการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานของสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเพิ่มช่องโอกาสให้แก่ผู้ต้องขังในทุกภูมิภาค ให้สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพได้อย่างทั่วถึง

กรมราชทัณฑ์ได้จัดตั้งเรือนจำเฉพาะทางด้านการศึกษา โดยให้เรือนจำเน้นหนักที่กระบวนการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังให้มีความเข้มข้นมากขึ้น ในกลุ่มเรือนจำ/ทัณฑสถานที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการ โดยกรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปรับปรุงโครงสร้าง วางระบบการบริหารงานให้เหมาะสม จัดหางบประมาณวัสดุอุปกรณ์ ประสานกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการ และจัดสรรปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็น ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการปฏิบัติงานให้มากที่สุด โดยดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๖ แห่ง ได้แก่

- ๑) เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา (กทม. และเขต ๑, เขต ๗) [เรือนจำนำร่อง]
- ๒) เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (เขต ๓ และเขต ๔)
- ๓) เรือนจำกลางลำปาง (เขต ๕ และเขต ๖)
- ๔) ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา (ผู้ต้องขังหญิง)
- ๕) เรือนจำจังหวัดจันทบุรี (เขต ๒)
- ๖) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา (เขต ๘ และเขต ๙)

โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปากช่อง สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา วิทยาลัยการอาชีวศึกษาเชียงราย สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในพื้นที่

ผลการดำเนินงาน ปัจจุบันมีจำนวนผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษา ดังนี้ (ทั้ง ๖ แห่ง)

ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา ๒๕๕๙		ปีการศึกษา ๒๕๖๐		ปีการศึกษา ๒๕๖๑	
	ผู้เรียน	ผู้จบ	ผู้เรียน	ผู้จบ	ผู้เรียน	ผู้จบ
การศึกษาสายสามัญ	๓๐๒	๘๐	๑,๓๔๗	๑๕๘	๒,๖๘๘	๐
- ผู้ไม่รู้หนังสือ	๑๖	๑๖	๙๒	๙๒	๓๒๔	๐
- ประถมศึกษา	๑๐๖	๑๔	๕๑๘	๔๔	๘๓๗	๐
- มัธยมศึกษาตอนต้น	๘๒	๒๕	๔๔๙	๓๗	๘๒๘	๐
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	๙๘	๒๕	๓๓๘	๖๐	๖๙๙	๐
การศึกษาสายอาชีพปวช./ปวส.	๒๘๕	๐	๘๒๘	๕๑๓	๙๘๙	๐
- ปวช.	๒๐๗	๐	๖๑๐	๙๖	๘๔๖	๐
- ปวส.	๗๘	๐	๑๓๐	๕๗	๑๔๓	๐
การศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน	๓๑๙	๓๑๙	๑,๗๔๑	๑,๗๔๑	๒,๗๗๐	๒,๗๗๐
การศึกษาระดับอุดมศึกษา	๔๒	๐	๘๒	๐	๑๙๙	๐
- โครงการศึกษาต่อเนื่อง	๖	๐	๙	๐	๒๕	๐
- ปริญญาตรี	๓๖	๐	๗๓	๐	๑๗๔	๐
- ปริญญาโท	๐	๐	๐	๐	๙	๐
รวมทุกหลักสูตร	๙๔๘	๓๙๙	๔๐๔๘	๒,๔๑๒	๖,๖๔๖	๒,๗๗๐

หลักสูตรที่เปิดสอนอยู่ในปัจจุบัน

มีการเปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนี้

- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาช่างก่อสร้าง
- สาขาช่างเชื่อมโลหะการ
- สาขาคหกรรมการผลิต
- สาขาธุรกิจดอกไม้และงานประดิษฐ์
- สาขาไฟฟ้ากำลัง
- สาขาช่างยนต์

วิชาชีพพระยาสัน มีการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยาสันอย่างหลากหลาย อาทิ เช่น

- สาขาการสร้างเอกสารอิเล็กทรอนิกส์(e-book)
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น
- การประกอบและซ่อมคอมพิวเตอร์
- สาขาการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า
- สาขาลิขิตภัณฑ์เหล็ก
- สาขาลิขิตภัณฑ์จากผ้า
- สาขาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- สาขาการทำขนมไทย

- สาขาช่างออกแบบติดตั้งงานดาวเทียม
- ฯลฯ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้ต้องขังที่อยู่ในวัยเรียนรู้อาจได้รับการศึกษาอย่างเข้มข้น ได้รับการพัฒนาภายในบริบท สภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นในระดับอาชีวศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

- ผู้ต้องขังได้รับการปรับเจตคติ มีวุฒิการศึกษา และสามารถประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ เป็นแรงบันดาลใจและแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ต้องขังอื่น

- สังคมปลอดภัยได้รับบุคคลอันพึงประสงค์ ลดปัญหาการกระทำความผิดซ้ำ และช่วยลดงบประมาณในการแก้ไขปัญหาสังคมที่สืบเนื่องจากอาชญากรรมได้ในทางอ้อม

๑๕. ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

๑) หลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กรมราชทัณฑ์กำหนดสำหรับเรือนจำเฉพาะทางการศึกษา เป็นแนวทางไว้เหมาะสมสำหรับเรือนจำบางแห่ง ซึ่งเรือนจำเฉพาะทางบางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้

๒) เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำเป็นต้องเน้นนโยบายด้านการควบคุมเป็นหลัก ทำให้การดำเนินการตามกิจกรรมพัฒนาพฤตินิสัย จึงทำได้ไม่สะดวก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดกิจกรรมการศึกษาที่ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ มีบุคคลภายนอก (ครูผู้สอน) เข้าไปดำเนินการภายในเรือนจำ

๓) จำนวนอัตรากำลัง / คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานภายในเรือนจำการศึกษาในเรือนจำต่าง ๆ มีอยู่น้อย

๔) มีความยากลำบากในการคัดสรรเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีจิตวิญญาณของการเป็นครู มีทัศนคติ แนวคิด ความเชื่อ และเห็นคุณค่าในการพัฒนาผู้ต้องขัง และเข้าใจในเป้าหมายประสงค์ของเรือนจำการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาอบรมให้กับผู้ต้องขัง

๕) ความสามารถของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในการติดต่อ/ประสานงาน ขอความร่วมมือ/ประสานกับหน่วยงาน/สถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านวิชาชีพ

๖) ห้องสมุดไม่ได้มาตรฐาน / ไม่มีสื่อการเรียนการสอนหรือการบริหารจัดการที่เป็นระบบ

๗) เรือนจำไม่สามารถตอบสนองตัวชี้วัดด้านรายได้จากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง เนื่องจากเป็นเรือนจำที่มีภารกิจมุ่งเน้นด้านการจัดการศึกษาเป็นหลัก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาพฤติกรรมสัຍเพื่อคีนคนดีสู่สังคม

กลยุทธ์ที่ ๒ การฟื้นฟูสมรรถภาพนักโทษเด็ดขาดตามความเหมาะสม

โครงการจัดทำโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์มีผู้ต้องขังในความควบคุมดูแล ๓๖๘,๔๕๑ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑) ในจำนวนนี้ เป็นผู้ต้องขังเกี่ยวกับคดียาเสพติด จำนวน ๒๘๐,๐๘๔ คนของจำนวนผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์สร้างนวัตกรรมการด้านการแก้ไขการฟื้นฟูผู้กระทำผิดโดยจัดทำเป็นโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓,๑๒๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรม จำนวน ๑๒๐ บาท/ราย) เรือนจำ/ทัณฑสถาน นำรูปแบบการแก้ไขผู้กระทำผิด รูปแบบต่างๆไปปฏิบัติแก่ผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรมตามโปรแกรมการแก้ไขตามลักษณะคดี จำนวน ๒๔,๗๐๐ คน สามารถปรับทัศนคติ และพฤติกรรมไปทางที่ถูกต้อง สมควร ไม่กลับไปกระทำซ้ำอีก

โปรแกรมที่นำมาใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิดในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้จัดการดำเนินการมากที่สุด มีดังนี้

ลำดับที่	ชื่อโปรแกรม	จำนวนเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ที่ดำเนินการ (แห่ง)	จำนวนผู้ต้องขัง(คน)
๑	โปรแกรมการแก้ไขผู้ค้าคดียาเสพติด	๕๗	๘,๐๕๘
๒	โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๖๖	๕,๙๖๖
๓	โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำผิด	๒๘	๓,๖๑๓
๔	โปรแกรมเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังทั่วไปที่มีโทษระยะสั้น	๒๙	๒,๘๓๓
๕	โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	๔๔	๒,๙๘๘
๖	โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำผิดทางเพศ	๓๐	๑,๘๖๐
๗	โปรแกรมปรับพฤติกรรมผู้กระทำผิดที่ใช้ความรุนแรง	๑๐	๖๒๗
	รวม	๒๖๔	๒๕,๙๔๕

โครงการประชารัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม

กรมราชทัณฑ์มีการกิจสำคัญในด้านควบคุมและพัฒนาพฤติกรรมสัຍผู้กระทำผิดตั้งแต่รับตัวเข้าสู่เรือนจำ จนกระทั่งปล่อยตัวเข้าสู่สังคม ปัจจุบันความคาดหวังของสังคมไม่เพียงแต่ควบคุมผู้ต้องขังไว้มิให้หลบหนีหรือกระทำอันตรายแก่สังคมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความคาดหวังที่พ้นโทษจะไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำ หรือสร้างปัญหาให้กับสังคมอีก มีการให้ผู้ต้องขังฝึกทักษะการทำงานและฝึกวิชาชีพต่างๆภายในเรือนจำ เพื่อให้ความรู้ สร้างทักษะ ปลุกฝึงวินัย และให้มีความรับผิดชอบ กรม

ราชทัณฑ์พิจารณาแนวทางในการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงานของผู้ต้องขังให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังออกไปฝึกวิชาชีพ และทักษะการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ เพื่อปรับตัว สร้างความคุ้นเคย และเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติพร้อมส่งออกไปทำงานวิชาชีพในสถานเรือนจำนอก และได้รับการว่าจ้างจากสถานประกอบการ ให้ผู้ต้องขังที่ผ่านการคัดเลือกออกไปทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนั้นๆ (ปัจจุบันมีการส่งผู้ต้องขังออกไปทำงานฝึกวิชาชีพ จำนวน ๗๘๓ คน) ข้อมูล ณ วันสิ้นเดือน ธันวาคม ๒๕๖๑

ข้อมูลการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑.ระบบโรงงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ระบบโรงงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน	จำนวนผู้ต้องขัง
๑.๑ ข้างไม้เครื่องเรือน	๒๒,๑๓๖
การฝึกวิชาชีพลักษณะการบริการ แยกเป็น	
๒.๑ นวดแผนไทย	๑,๔๘๘
๒.๒ เสริมสวย	๑,๔๑๖
๒.๓ คาร์แคร์	๖๕๖
๒.๔ ครีวชนวม	๒,๒๙๓
๒.๕ อื่นๆ	๕,๐๘๘
รวม	๑๑,๔๖๓

๒.การฝึกวิชาชีพลักษณะงานบริการ

๓.การฝึกวิชาชีพอิสระ/ระยะสั้น

การฝึกวิชาชีพอิสระ/ระยะสั้น	จำนวนผู้ต้องขัง
๓.๑ ข่างยนต์	๔๙
๓.๒ ทำขนมไทยจีน	๙๕๒
รวม	๑,๐๐๑

โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ในเรือนจำและทัณฑสถาน(ระบบปิด)

กรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลและคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมายโดยมีแนวทางควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่ ผู้ต้องขังทุกรายจะได้รับการจำแนกลักษณะเพื่อศึกษาหาข้อมูลรายละเอียดต่างๆในการวางแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล เพื่อผู้ต้องขังจะต้องเข้าสู่กระบวนการอบรมแก้ไขและฟื้นฟูจิตใจ จนกระทั่งเมื่อใกล้พ้นโทษผู้ต้องขังทุกคนจะได้รับการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีการดำเนินการตามโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถานระบบปิดจำนวน ๑๓๗ แห่ง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาทัศนคติ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และปรับตัวให้

เป็นพลเมืองดี ก่อให้เกิดความหวังและกำลังใจในภายหลังการพ้นโทษ โดยมีผู้ต้องขังเข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น ๖๗,๓๔๗ คดี เป็นร้อยละ ๙๓.๘๗ ของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว (จำนวน ๗๑,๗๔๐ คน) ระยะการอบรมรวม ๓๐-๑๐๐ ชั่วโมง

โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย(เรือนจำโครงสร้างเบา)

กรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลและคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมายโดยมีแนวทางควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่การที่ผู้ต้องขังใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับระเบียบวินัย ตลอดจนสภาพสังคมในเรือนจำ ก่อพัฒนาพฤติกรรมเสียได้พัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยแบบตัวเข้มข้นเพื่อยกระดับการเตรียมความพร้อม ระยะเวลา ๑๒ สัปดาห์ (๓เดือน) ต่อรุ่นซึ่งได้รับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีระยะเวลาการอบรม จำนวน๔๖๒ ชั่วโมง เพื่อความพร้อมของผู้ต้องขังก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๑๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท (รุ่นละ ๕๐๐,๐๐๐× ๓ รุ่น ×๑๓ ศูนย์)กำหนดจัดอบรมผู้ต้องขัง เรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๒๒ แห่ง เป้าหมายรวมทั้งสิ้น ๙,๑๓๐ คน มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม จำนวน ๘,๙๕๕ คน

ตารางการจัดอบรมผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๒ แห่ง

ที่	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒					
		รุ่นที่๑/๖๒		รุ่นที่๒/๖๒		รุ่นที่๓/๖๒	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง	๒๐๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๒	ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น	๒๐๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๓	ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง	๒๕๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๔	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา	๒๐๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๕	ทัณฑสถานเปิดบ้านนาง	๓๓๐	๐	๓๕๐	๐	๐	๐
๖	เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง (รจก.เพชรบุรี)	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๗	เรือนจำชั่วคราวแคบอย (รจก.เพชรบูรณ์)	๐	๑๕๐	๐	๓๐๐	๐	๐
๘	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขากลิ้ง	๓๕๐	๐	๓๗๐	๐	๐	๐
๙	เรือนจำชั่วคราวโคกคำม่วง (รจก.กาฬสินธุ์)	๑๐๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๑๐	เรือนจำชั่วคราวรอบเมือง (รจก.ชั่วคราวร้อย)	๑๗๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๑๑	เรือนจำชั่วคราวปางดะ (ทส.ลำปาง)	๑๐๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๑๒	ทัณฑสถานหญิงสงขลา	๐	๑๕๐	๐	๑๕๐	๐	๐
๑๓	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	๐	๒๐๐	๐	๒๐๐	๐	๐
#	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	๐	๒๐๐	๐	๒๐๐	๐	๐
#	เรือนจำชั่วคราวห้วยม้า (รจก.แพร่)	๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
๑๖	เรือนจำชั่วคราวร่องน้ำ (รจก.พะเยา)	๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
#	ทัณฑสถานหญิงธนบุรี	๐	๐	๐	๒๐๐	๐	๐
#	เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว (รจก.ระยอง)	๐	๐	๓๐๐	๐	๐	๐
#	เรือนจำชั่วคราวห้วยกลิ้ง (รจก.หลังสวน)	๐	๐	๐	๐	๓๐๐	๐
๒๐	เรือนจำชั่วคราวโคกมะตูม (รจก.นางรอง)	๐	๐	๐	๐	๓๐๐	๐
๒๑	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	๐	๐	๐	๐	๐	๒๐๐
๒๒	เรือนจำจังหวัดพังงา	๐	๐	๐	๐	๓๐๐	๐
	รวมทั้งสิ้น	๒๒๓๐	๗๐๐	๔๐๕๐	๑๐๕๐	๙๐๐	๒๐๐
		๒๙๓๐		๕๑๐๐		๑๑๐๐	
		๙๑๓๐					

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาพหุตินิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

เป้าประสงค์ คืนคนดีมีคุณค่ากลับคืนสู่สังคม

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขัง

โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการ “กำลังใจ” ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ วันที่ ๑ - วันที่ ๒

กรมราชทัณฑ์ดำเนินงานตามโครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยด้วยการพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขังตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตนอกเรือนจำได้อย่างยั่งยืน ทำให้ไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งกรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้ประโยชน์พักการลงโทษกรณีพิเศษแก่นักโทษเด็ดขาดที่เข้ารับการอบรมในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในเรือนจำชั่วคราว ๙ แห่ง ได้แก่ เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์ เรือนจำชั่วคราวดอยราง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำชั่วคราวแคน้อย (หญิง) สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี เรือนจำชั่วคราวเขาหมาก สังกัดเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำชั่วคราวเหรียญทอง สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา สังกัดเรือนจำจังหวัดจันทบุรี สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีนักโทษเด็ดขาดชาย-หญิง ได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการ “กำลังใจ” ในพระดำริฯ จำนวน ๓๓๐ ราย

โครงการส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ

การส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ เป็นมาตรการหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชน โดยอาศัยทรัพยากรในชุมชนแบบต่างๆ เข้ามาช่วยในการแก้ไขผู้กระทำความผิด เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขผู้กระทำความผิด ซึ่งมีเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศส่งนักโทษเด็ดขาดที่เข้าหลักเกณฑ์จ่ายออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำออกไปดำเนินงานสาธารณะนอกเรือนจำตามโครงการต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีนักโทษเด็ดขาดที่อนุมัติให้ออกทำงานสาธารณะ จำนวน ๑,๒๖๗ คน ส่งออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ จำนวน ๒๘ แห่ง ดำเนินงานจำนวน ๓๗ โครงการ ได้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงิน ๒๓,๘๙๙,๐๐๒.๑๓ บาท

โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดที่มีทักษะหรือความสามารถพิเศษ ออกไปทำงานนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน

การนำนักโทษเด็ดขาดออกทำงานภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาทำความสะอาดพื้นที่บริเวณด้านหน้าและรอบๆ เรือนจำ/ทัณฑสถาน และการส่งนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในเรือนจำ/ทัณฑสถานตามโครงการฝึกวิชาชีพ ออกไปฝึกวิชาชีพด้านหน้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน และนำนักโทษเด็ดขาดที่มีทักษะหรือความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ออกไปแสดงภายนอกเรือนจำทำให้นักโทษเด็ดขาดมีประสบการณ์และเกิดทักษะความเชี่ยวชาญสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ภายหลังพ้นโทษ เป็นการเตรียมความพร้อมแก่ผู้ต้องขังในการปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกก่อนได้รับการปล่อยตัว อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ภารกิจงานด้านการแก้ไขพัฒนาพหุตินิสัยของกรมราชทัณฑ์ให้สังคมภายนอกได้รับทราบ ผลการดำเนินงานมีการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานนอกเรือนจำ และการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานนอกเรือนจำ ประเภทความสามารถหรือทักษะพิเศษ จำนวน ๗,๔๑๙ คน

โครงการนำนักโทษเด็ดขาดออกบำเพ็ญสาธารณประโยชน์นอกเรือนจำเนื่องในโอกาสสำคัญต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์จัดทำโครงการนำนักโทษเด็ดขาดออกบำเพ็ญสาธารณประโยชน์นอกเรือนจำ เนื่องในโอกาสสำคัญต่างๆ ดังนี้

๑. โครงการเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษกวันที่ ๔ - ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรือนจำ/ทัณฑสถานส่งนักโทษเด็ดขาด ๑,๘๑๕ คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๑,๐๒๗ คน ออกพัฒนาทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ขุดลอกคูคลอง กำจัดผักตบชวา วัชพืช และขยะในแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๐๐ แห่ง

๒. โครงการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรือนจำ/ทัณฑสถานส่งนักโทษเด็ดขาด จำนวน ๑,๕๑๓ คน และเจ้าหน้าที่ ๙๐๕ คนออกไปพัฒนาทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ขุดลอกคูคลอง กำจัดผักตบชวา วัชพืช และขยะในแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๒๐ แห่ง

๓. โครงการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรือนจำ/ทัณฑสถานส่งนักโทษเด็ดขาด จำนวน ๑,๐๕๙ คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๕๓๑ คน ออกไปพัฒนาทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ขุดลอกคูคลอง กำจัดผักตบชวา วัชพืช และขยะในแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ๘๐ แห่ง

๔. โครงการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ๒๕๖๑ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านที่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนนานัปการ เรือนจำ/ทัณฑสถานส่งนักโทษเด็ดขาด จำนวน ๑,๕๐๙ คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๗๖๐ คน ออกไปพัฒนา ทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ขุดลอกคูคลอง กำจัดผักตบชวา วัชพืช และขยะในแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ๙๒ แห่ง

โครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาป่าไม้แหล่งต้นน้ำถูกทำลายและพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมการปลูกป่าทดแทนจึงเป็นมาตรการแก้ไขที่สำคัญอันเป็นภารกิจที่ดำเนินการโดยกรมป่าไม้ อย่างไรก็ตาม การปลูกป่าจำนวนมากโดยไม่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ทำให้อัตราความสำเร็จในการปลูกปาลดน้อยลง อีกทั้งการดูแลป่าไม้จำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมากดูแลอย่างสม่ำเสมอ จากปัญหาดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการราชทัณฑ์ และกรมราชทัณฑ์ เล็งเห็นถึงสภาพปัญหาและความสำคัญของการกิจดังกล่าว จึงมีแนวคิดให้คณะทำงานการขับเคลื่อนนโยบายคณะกรรมการราชทัณฑ์พิจารณาและค้นคว้าเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ในการนำผู้ต้องขังออกทำงานปลูกและดูแลป่าทดแทนในพื้นที่ที่ป่าเสื่อมโทรม ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังปรับตัวและกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และพัฒนาพฤตินิสัยให้แก่ผู้ต้องขัง โดยการทำงานกับต้นไม้และสภาพแวดล้อมของธรรมชาติมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาจิตใจและพฤตินิสัยให้ได้ผลมากขึ้น การทำงานปลูกป่าและดูแลป่าให้แก่นักโทษได้ปฏิบัติ เป็นการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้พัฒนาพฤตินิสัยภายใต้สภาพแวดล้อมที่บริสุทธิ์ด้วยธรรมชาติ ไม่เป็นอันตรายต่อชีวนามัย อีกทั้งเป็นงานที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและสังคมโดยรวม ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาสาธารณชนและได้รับการยอมรับมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ต้องขังทำงานสาธารณประโยชน์ และได้รับวันลดวันต้องโทษจำคุกจากการทำงานสาธารณะ เพิ่มแนวทางการปล่อยตัวก่อนถึงครบกำหนดโทษเพื่อลดความแออัดในเรือนจำ

ผลการดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานกักขัง ประสานศูนย์ส่งเสริมการปลูกป่า สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้ ป่าไม้จังหวัด มาให้ความรู้การปลูกและดูแลต้นไม้แก่ผู้ต้องขัง และขอรับการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้เพื่อนำมาปลูกในพื้นที่ของเรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง และให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานกักขัง นำผู้ต้องขังปลูกป่าและปลูกต้นไม้ที่มีมูลค่าในอนาคต เช่น ไม้สัก ไม้พยุง ไม้แดง ไม้มะค่าโมง ไม้มะฮอกกานี ไม้ตะเคียน ยางนา ฯลฯ และต้นไม้ที่เป็นพืชผลทางเศรษฐกิจ ในพื้นที่ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน กรณีเรือนจำในเขตกรุงเทพมหานครให้ปลูกต้นไม้ในพื้นที่เรือนจำ หรือประสานสำนักงานเขตที่เรือนจำตั้งอยู่ เพื่อขอใช้พื้นที่ปลูกต้นไม้ หรือปลูกป่าชายเลนใน

พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีเรือนจำ ทณฑสถาน สถานกักขัง ดำเนินการงานตามโครงการ จำนวน ๕๕ แห่ง พื้นที่ปลูกป่าและไม้มีค่า จำนวน ๒๑๔ ไร่ ๘๕ ตารางวา ทั้งนี้ การดำเนินการของเรือนจำ ทณฑสถาน สถานกักขัง ประสบภัยแล้ง ทำให้ขาดแคลนน้ำที่จะนำมารดต้นไม้ ส่งผลให้ต้นไม้ที่ปลูกยืนต้นตาย พื้นที่บางแห่งสภาพ ดินเสื่อมโทรมทำให้ปลูกต้นไม้ไม่ขึ้น

ภาพถ่ายกิจกรรมตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

เรือนจำจังหวัดกระบี่ KRABI PRISON

รายงานการดำเนินการปลูกป่า ตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ นายเนเรศ แก้วเฉย ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดกระบี่
พร้อมคณะเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขัง ดำเนินการปลูกป่า ตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง
ในพื้นที่ว่างเปล่าด้านหลังเรือนจำจังหวัดกระบี่ ขนาดพื้นที่ประมาณ ๒ ไร่

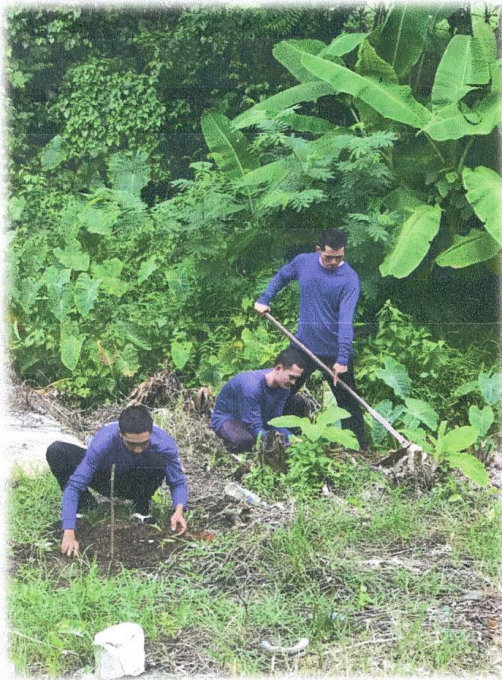

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ยางนาเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่สูง ๔๐-๕๐ เมตร ไม่ผลัดใบ ลำต้นตรง เปลือกเรียบหนาสีเทา โคนต้นมีพูพอน เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ใบเดี่ยวรูปไข่แกมรูปหอกกว้าง ปลายใบสอบเรียว เนื้อใบหนา กว้าง ๘-๑๕ เซนติเมตร ยาว ๒๐-๓๕ เซนติเมตร ดอกสีชมพู ออกเป็นช่อสั้น ๆ สีนํ้าตาล กลีบดอกมี ๕ กลีบ โคนกลีบประสานเหลื่อมกัน ปลายกลีบบิดเวียนตามกันแบบกังหัน เกสรเพศผู้มี ๒๕ อัน รังไข่มี ๓ ช่อง ออกดอกระหว่างเดือนมีนาคม-เดือนพฤษภาคม ผลเป็นผลแห้งทรงกลม มีครีบตามยาว ๕ ครีบ ปีกยาว ๒ ปีก

ต้นตะเคียนทอง

ไม้ต้นขนาดใหญ่ ไม่ผลัดใบ สูง ๒๐-๔๐ เมตร
ลำต้นเปลาตรง

เปลือก หนาสีน้ำตาล มีชั้นสีเหลืองเกาะตาม
เปลือกทั่วไป ต้นเล็กเปลือกจะเรียบ แต่เมื่อเป็น
ต้นใหญ่เปลือกจะแตกเป็นสะเก็ด เรือนยอด
เป็นพุ่มทึบกลมหรือรูปเจดีย์ต่ำ ๆ

ใบ ใบเดี่ยวออกสลับ รูปไข่แกมรูปหอกหรือ
รูปดาบ ท้องใบจะมีตุ่มคอมเมเซียเกลี้ยง ๆ อยู่
ตามง่ามแขนงใบ

ดอก ดอกเล็กสีขาว ออกเป็นช่อยาว ๆ ตามง่าม
ใบและปลายกิ่งกลิ่นหอมก้านดอกและกลีบรอง
กลีบดอกมีขนนุ่มกลีบดอก มีอย่างละ ๕ กลีบ
โคนกลีบเชื่อมติดกัน

ผล กลมหรือรูปไข่เกลี้ยงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
๐.๖ ซม ยาว ๑ ซม. ปีกยาว หนึ่งคู่รูปใบ
พาย ปีกสั้นมีความยาวไม่เกินความยาวตัวผล
นิเวศวิทยา ขึ้นได้ดีตามที่ราบลุ่มและชุ่มชื้น
ใกล้ริมน้ำในป่าดงดิบทั่วไปในประเทศ

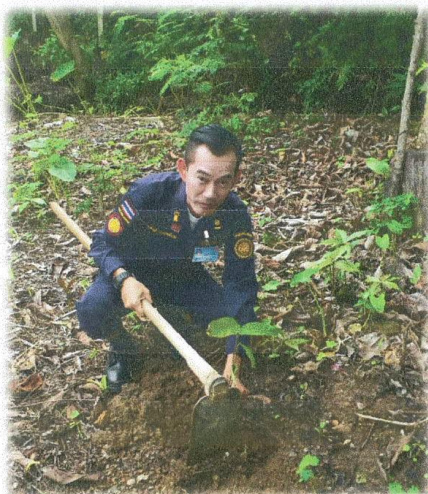
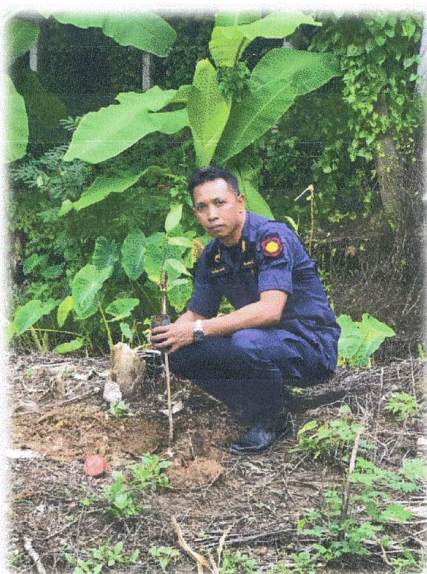
ออกดอก มกราคม - มีนาคม ผลแก่ กุมภาพันธ์ - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด เต็ดปัก

เมล็ดก่อนเพาะ

ประโยชน์ เนื้อไม้มีความ
ทนทาน ทนปลวกได้ดี ใสบ
ดบแต่งและชักเงาได้ดี ใช้
ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง
ใช้ทำเครื่องเรือน สะพาน ทำ
เรือ วงกบประตูหน้าต่าง ชัน
ใช้ผสมน้ำมันทาไม้ ทำน้ำมัน
ชักเงา ใช้ยาเรือ

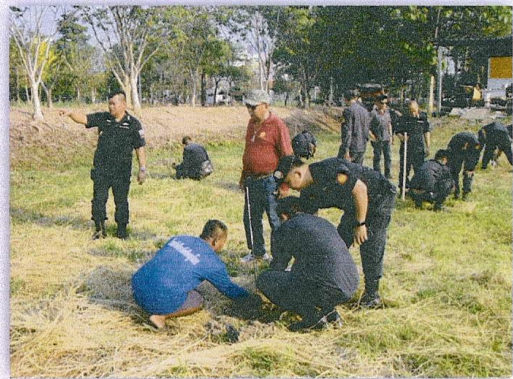
กระทรวงยุติธรรม
กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS
ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
จัดกิจกรรมปลูกป่า ตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง
ณ บริเวณพื้นที่ว่างด้านนอกทัณฑสถานฯ โดยได้รับการสนับสนุน
กล้าไม้สักทอง จำนวน ๕๐ ต้น จากศูนย์เพาะชำกล้าไม้ปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา

SMART STRONG SERVICE SUCCESS

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง
เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก
ในวันศุกร์ ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒
ณ บริเวณด้านหลังคาร์แคร์ เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก

(นายชลกร จินอุต)
นักพัฒนาวิทยาชำนาญการ

กิจกรรมปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ ผู้ต้องขัง

พันตรีรัฐกฤษณ์ ใจจริง ผู้บัญชาการเรือนจำกลางราชบุรี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขังร่วมกันปลูกต้นไม้ชนิด
จำนวน ๒๐๐ ต้น ตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ ผู้ต้องขัง
ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ บริเวณหน้าเรือนจำชั่วคราวเขาบิน

เจ้าหน้าที่ประจำเรือนจำชั่วคราวเขาบิน พร้อมผู้ต้องขังกองนอกเรือนจำชั่วคราวเขาบิน
ร่วมกันปลูกป่าในโครงการ ปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ ผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังชั่วคราวเขาบิน ช่วยกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และเตรียมความพร้อม
ก่อนเริ่มโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังชั่วคราวเขาบิน ช่วยกันปลูกต้นไม้ตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

เจ้าหน้าที่พร้อมผู้ต้องขังเรือนจำชั่วคราวเขาบิน ช่วยกันปลูกป่าตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังเรือนจำชั่วคราวเขาบิน ช่วยกันปลูกป่าตามโครงการปลูกป่า ปลูกใจ ปลูกภาพใหม่ผู้ต้องขัง

กลยุทธ์ที่ ๒ การฟื้นฟูสมรรถภาพนักโทษเด็ดขาดตามความหมาย

โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

(เรือนจำโครงสร้างเบา) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รุ่นที่ ๑ – รุ่นที่ ๓

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบและอนุมัติให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการก่อสร้างเรือนจำโครงสร้างเบาในทัณฑสถานเปิดและเรือนจำชั่วคราว รวม ๑๗ แห่ง (๑๘ ศูนย์) ซึ่งเป็นเรือนจำเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย วงเงิน ๓๓๐ ล้านบาท โดยนำหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ระยะเวลา ๓ เดือน (๓๑๔ ชั่วโมง) เพื่อผลักดันนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรไปสู่การพักการลงโทษและกลับสู่สังคม มานำร่องในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง และเรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา ทัณฑสถานเปิดบ้านนาวง และเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ กรมราชทัณฑ์กำหนดแผนการดำเนินโครงการอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) อย่างต่อเนื่องในเรือนจำชั่วคราว/ทัณฑสถานเปิด พื้นที่เป้าหมาย ควบคู่กับการก่อสร้างเรือนจำโครงสร้างเบาจำนวน ๑๗ แห่ง (๑๘ ศูนย์) และกรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้ประโยชน์พักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ภายใต้มาตรการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในชุมชนโดยไม่ใช้เรือนจำ (Community – based correction) กำหนดการฝึกอบรม จำนวน ๓ รุ่น กลุ่มเป้าหมาย ๙,๑๙๕ ราย มีนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๔๐๙ ราย โดยมีค่าใช้จ่ายในการกิจคัดเลือกคุณสมบัติและหลักเกณฑ์นักโทษเด็ดขาดโครงการอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ มีนักโทษเด็ดขาดบางรายที่ผ่านการอบรมตามโครงการหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเข้าเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติแล้ว จำนวน ๖๖๕ ราย

โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) และกระทรวงสาธารณสุขในการเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดฯ ผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ กรมราชทัณฑ์กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดที่ผ่านโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัดได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ โดยพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดคดียาเสพติด คดีทั่วไป ที่มีประวัติเสพยาเสพติด ถือว่าเป็นผู้ป่วยและไม่เข้าข่ายเป็นผู้กระทำผิดร้ายสำคัญต้องได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างจริงจัง เพื่อให้เลิกยาเสพติดอย่างเด็ดขาด และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เปิดโอกาสให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และเป็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงบูรณาการ โดยลดจำนวนผู้ติดเสพติด และนำมาตราการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในชุมชนโดยไม่ใช้เรือนจำ (Community – based Correction) อีกทั้งเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ใช้งบประมาณจำนวน ๑๙๒,๗๒๐ บาท ในการดำเนินการพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการอบรมโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ ซึ่งมีนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวฯ จำนวน ๑๗๖ ราย

โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลั้งแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒

การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษในรูปแบบโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ เป็นมาตรการหนึ่งที่น่าสนใจในการบริหารงานของกรมราชทัณฑ์ โดยพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดคดียาเสพติดให้โทษที่มีประวัติเสพยาเสพติด ซึ่งถือว่าเป็นผู้ป่วย ไม่เข้าข่ายเป็นผู้กระทำผิดร้ายสำคัญต้องได้รับการบำบัดและฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจอย่างจริงจัง เพื่อให้เลิกยาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยบูรณาการกระบวนการลูกเสือมาขับเคลื่อนภารกิจของกรมราชทัณฑ์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ อันเป็นต้นแบบ “การคืนคนดี กลับสู่สังคมด้วยอุดมการณ์ลูกเสือ” เป็นการเสริมสร้างระเบียบวินัย พัฒนาจิตใจ คุณภาพชีวิต ฝึกวิชาชีพระยะสั้น และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เปิดโอกาสให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงบูรณาการ ลดจำนวนผู้ติดเสพติด อีกทั้งช่วยบรรเทาปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยใช้งบประมาณร่วมกับโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ จำนวน ๑๔๒,๗๒๐ บาท มีนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลั้งแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ จำนวน ๒๔ ราย

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

กระบวนการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นกระบวนการแรกในด้านทัณฑปฏิบัติ เป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้ได้รับการดูแลและสงเคราะห์อย่างเหมาะสมขณะต้องโทษจำคุก จากการวิเคราะห์ประวัติภูมิหลัง บุคลิกลักษณะและสภาพทั่วไปของผู้ต้องขัง เพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) ทั้งแผนด้านการควบคุมและแผนการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เพื่อคืนคนดีสู่สังคม กรมราชทัณฑ์จึงกำหนดให้มีกรกลั่นกรอง วิเคราะห์ และจัดวางระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง เชื่อมโยงในการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ รวมถึงมุ่งเน้นการบูรณาการด้านทัณฑปฏิบัติเพื่อให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ เริ่มพัฒนาเครื่องมือในรูปแบบระบบคะแนน (Rating Scale) โดยจัดทำ “แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพื้นฐานเพื่อการควบคุม (Screening: A)” ใช้ประเมินระดับความเสี่ยงในการควบคุมผู้ต้องขังแต่ละรายในเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งได้ศึกษาทดลองแบบประเมินกับผู้ต้องขังประเภทต่างๆ แยกตามคดีที่กระทำผิดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๕ แห่ง ทั่วทุกภูมิภาค และทดลองใช้กับผู้ต้องขังคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (เรือนจำกลางสงขลาและเรือนจำอำเภอนาทวี)ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสถาบันวิจัยเพื่อการยุติธรรมและอาชญากรรมระหว่างภูมิภาคองค์การสหประชาชาติ (The United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI))

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ดำเนินการศึกษาและพัฒนา “แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อพัฒนาพฤตินิสัย (Rehabilitation Assessment: B)” โดยทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิดเกี่ยวกับแบบประเมินผู้ต้องขังต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบด้วย แบบประเมิน LSI-R (ประเทศแคนาดา),แบบประเมิน OHIO Risk Assessment (ประเทศสหรัฐอเมริกา) แบบประเมิน Korea Security Treatment Classification Criterion Index (ประเทศเกาหลีใต้) และแบบประเมินพฤติกรรมด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน) และนำแนวคิดดังกล่าวมาพัฒนาเป็นแบบประเมินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้เหมาะสมกับบริบทเรือนจำและงานราชทัณฑ์ของประเทศไทยเป็นสำคัญ เพื่อเป็นเครื่องมือประเมินความต้องการการ

พัฒนาพฤติกรรมนิสัยที่แท้จริง ของผู้ต้องขังแต่ละราย ซึ่งสามารถประมวลผลและวัดผลจากระดับค่าคะแนนในปัจจุบันของผู้ต้องขังที่จะส่งผลต่อการกระทำผิดกฎหมายทั้งหมด ๘ ปัจจัยหลักที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว/ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Bonding)

๒) ปัจจัยการศึกษา/การเรียนรู้หนังสือ (Education)

๓) ปัจจัยอาชีพและการเงิน (Occupation Income)

๔) ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม (Residence/Environment)

๕) ปัจจัยการใช้สารเสพติดและภาวะทางจิตใจ (Drug Abuse/Mental Health)

๖) ปัจจัยกลุ่มเพื่อน (Peer Group)

๗) ปัจจัยทัศนคติ/พฤติกรรม/อารมณ์ (Attitude/ Behavior/ Emotion)

๘) ปัจจัยความรู้สึกรับกับการก่ออาชญากรรม (Criminal Thought)

ผลลัพธ์จากการประเมิน ชี้ให้เห็นความจำเป็นด้านต่างๆ ของผู้ต้องขังแต่ละรายที่ควรจะได้รับ การปฏิบัติและแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยอย่างเหมาะสมจากเรือนจำและทัณฑสถาน โดยนำแบบประเมินดังกล่าวไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๐๐ คน ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๙ แห่ง

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ดำเนินการนำแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการควบคุม (Screening: A) และแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมนิสัย (Rehabilitation Assessment: B) มาใช้จริงทั้งระบบ ในเรือนจำและทัณฑสถานนำร่อง เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ทั้งยังเป็นการพัฒนาเครื่องมือในการดำเนินงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้สามารถเชื่อมโยงและนำไปสู่การกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังกับงานด้านทัณฑปฏิบัติอื่นๆ ได้แท้จริง เช่น งานเลื่อนชั้นผู้ต้องขัง งานพักการลงโทษ งานย้ายผู้ต้องขัง และงานอภัยโทษ ฯลฯ

ตามนโยบาย ๓ ส. ๗ ก. ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (พันตำรวจเอก ดร.ณรัชต์ เศวตนันทน์) ตั้งแต่การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังแรกเข้าเรือนจำ การจัดทำแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) รวมถึงกระบวนการกลั่นกรอง วิเคราะห์ผู้ต้องขังก่อนการปล่อยตัวเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เป็นการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยกลั่นกรอง วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังในรายที่มีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำกับงานด้านทัณฑปฏิบัติอื่นๆ เช่น งานพักการลงโทษ งานลดวันต้องโทษจำคุก เป็นต้น เพื่อให้กระบวนการกลั่นกรองผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัวมีประสิทธิภาพมากขึ้น กรมราชทัณฑ์จึงจัดทำ **“แบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปล่อยตัว (Offender Risk Assessment: OA)”** เพื่อวัดระดับความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังก่อนได้รับปล่อยตัวพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์สั่งการให้เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง จำนวน ๑๔๑ แห่ง จัดทำแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการควบคุม (Screening: A) แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมนิสัย (Rehabilitation Assessment: B) กับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและนักโทษเด็ดขาดที่รับตัวเข้าใหม่และรับย้ายเรือนจำ ทัณฑสถานทั้งหมดในแต่ละเดือนให้ได้รับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการควบคุมและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓๐ วัน และจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปล่อยตัว (Offender Risk Assessment : OA) กับกลุ่มผู้ต้องขังทุกรายที่เข้าพิจารณาพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก เพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) อย่างเหมาะสม เอื้อประโยชน์ต่อการบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถานลงสู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณ ๒,๙๙๐,๐๐๐ บาท สำหรับจัดพิมพ์แบบพิมพ์ประจำปีด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และแบบประเมินต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำนวน ๘ แบบ และให้เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง จำนวน ๑๔๑ แห่ง (ยกเว้นทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และสถานกักกันนครปฐม) ดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังตามแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังฯ มีนักโทษเด็ดขาดที่เข้าหลักเกณฑ์พักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก ที่ดำเนินการทั้งสิ้น ๒๘๒,๓๑๙ คน ปัญหาที่พบคือ แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพื้นฐานเพื่อการควบคุม (Screening) ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับผู้ต้องขังบางประเภท เช่น ผู้ต้องขัง

ระหว่างการพิจารณาคดี เนื่องจากเมื่อจัดทำแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพื้นฐานดังกล่าวแล้ว ผู้ต้องขังอาจได้รับการประกันตัวหรือปล่อยตัวชั่วคราวทำให้เสียเวลาในการสัมภาษณ์ และเสียงบประมาณในการพิมพ์แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการควบคุม (Screening) จำนวนมาก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาพฤติกรรมสัปปะเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่เหมาะสม

โครงการคืนคนดีสู่สังคม

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจในการควบคุมและแก้ไขฟื้นฟู พัฒนาผู้ต้องขัง เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่ในความเป็นจริง เมื่อผู้พ้นโทษได้กลับไปสู่สังคม มักจะถูกตีตราและไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการทำงาน เนื่องจากมีประวัติเคยต้องโทษและผู้ประกอบการมักไม่ไว้วางใจในพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้พ้นโทษที่ตั้งใจกลับตนเป็นคนดีต้องประสบกับปัญหาการว่างงาน และเป็นสาเหตุหนึ่งนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว กระทรวงยุติธรรมจึงมีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ จ้างงานผู้พ้นโทษ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและผู้ถูกคุมประพฤติเข้าทำงานในหน่วยงาน กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อคืนคนดีสู่สังคม ภายใต้โครงการคืนคนดีสู่สังคมขึ้น โดยการจ้างผู้พ้นโทษเขาทำงานที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ให้ผู้พ้นโทษได้ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีของสังคมต่อตัวผู้พ้นโทษ ส่งผลให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ กระทรวงยุติธรรม มอบหมายให้กรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานบริหารโครงการคืนคนดีสู่สังคม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อช่วยเหลือให้ผู้พ้นโทษได้ประกอบอาชีพสุจริต สามารถสร้างรายได้ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยไม่เป็นภาระของสังคม
๒. เพื่อให้ผู้พ้นโทษเกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ
๓. เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคมให้ยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษได้กลับตนเป็นคนดี

เป้าหมาย ผู้พ้นโทษมีอาชีพสุจริต มีรายได้ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และเกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ และให้สังคมยอมรับในตัวผู้พ้นโทษมากยิ่งขึ้น ปีละประมาณ ๒๐๐ อัตรา

กรมราชทัณฑ์ได้ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนต่างๆ ผ่านศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ เพื่อให้การสนับสนุนการมีงานทำให้แก่ผู้พ้นโทษที่หมดสัญญาจ้างจากเรือนจำ/ทัณฑสถานตามโครงการคืนคนดีสู่สังคม ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณเบิกแทนกันจากกรมคุมประพฤติ จำนวน ๑๗,๐๒๑,๓๓๑ บาท ในการดำเนินงาน

อัตราจ้างงานผู้พ้นโทษจำนวน ๒๐๐ อัตรา ได้เริ่มจ้างงานผู้พ้นโทษตามโครงการคืนคนดีสู่สังคม เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีผลการจ้างงานผู้พ้นโทษตามโครงการคืนคนดีสู่สังคมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๓๐๔ อัตรา เป็นยอดสะสมการจ้างงานผู้พ้นโทษที่มีการทำสัญญาจ้างและส่งใบสมัครการจ้างงานมายังกรมราชทัณฑ์ ดังนี้ พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๒๐ อัตรา พนักงานทั่วไป จำนวน ๒๗๑ อัตรา พนักงานครูสอนนวด/เสริมสวย จำนวน ๑๓ อัตรา

ผลลัพธ์ที่ได้

๑. ผู้พ้นโทษมีอาชีพสุจริต มีรายได้หาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ไม่เป็นภาระของสังคม
๒. ผู้พ้นโทษเกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ
๓. สังคมให้การยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษได้กลับตนเป็นคนดี

ปัญหาอุปสรรค

๑. การจำกัดคุณสมบัติเฉพาะผู้พ้นโทษรายใหม่ และจ้างงานไม่เกิน ๑ ปี ทำให้การจ้างงานไม่ต่อเนื่อง ผู้พ้นโทษต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งาน และเมื่อเรียนรู้งานได้ไม่นาน ก็จะครบกำหนดการจ้างงาน ทำให้ผู้พ้นโทษต้องหางานใหม่
๒. เรือนจำ/ทัณฑสถาน แต่ละแห่ง มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการจ้างงานผู้พ้นโทษตามโครงการหลายท่าน ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่โครงการ ทำให้บางครั้งอาจมีปัญหาในการประสานงานด้านข้อมูลการจ้างงาน
๓. ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมคุมประพฤติอนุมัติอัตราค่าจ้างตำแหน่งละ ๙,๐๐๐ บาท เพิ่มจากปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งตำแหน่งพนักงานทั่วไปและตำแหน่งพนักงานครูสอนนวด/เสริมสวยเคยได้รับอัตราค่าจ้างตำแหน่งละ ๘,๐๐๐ บาท แต่กรมราชทัณฑ์ได้รับจัดสรรวงเงินค่าจ้าง จำนวนทั้งสิ้น ๑๖,๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากกรมคุมประพฤติ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการจ้างงานผู้พ้นโทษในงวดที่ ๔

กระทรวงยุติธรรมได้ริเริ่มโครงการคืนคนดีสู่สังคมขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพิระพันธุ์ สาลิรัฐวิภาค) ซึ่งได้กำหนดให้หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ จ้างผู้พ้นโทษ/เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และผู้ถูกคุมประพฤติเข้าทำงานในหน่วยงาน เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้ผู้พ้นโทษได้ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีของสังคมต่อตัวผู้พ้นโทษ ยอมรับ และให้โอกาสผู้พ้นโทษในการกลับตนเข้าสู่สังคม ส่งผลให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีพต่อไปอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี เห็นคุณค่าในตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ จากการดำเนินโครงการคืนคนดีสู่

สังคมตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่ามีการจ้างงานผู้พ้นโทษมาแล้วทั้งสิ้น ๓,๑๑๓ คน ดังตารางสถิติข้อมูลการจ้างงานผู้พ้นโทษต่อไปนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

สถิติการจ้างงานผู้พ้นโทษตามโครงการคืนคนดีสู่สังคม ย้อนหลัง ๑๐ ปี

ปีงบประมาณ พ.ศ.	อัตราการจ้างงานในตำแหน่ง				
	พนักงานรักษา ความปลอดภัย (คน)	พนักงานขับรถ (คน)	พนักงานทั่วไป (คน)	พนักงานครู สอนนวด/เสริม สวย (คน)	รวม (คน)
๒๕๕๓	๑๔๔	๑๐๐	๕๗๖	๘๙	๙๐๙
๒๕๕๔	๘๖	๕๑	๒๔๖	๙	๓๙๒
๒๕๕๕	๓๐	๑๙	๑๔๖	๙	๒๐๔
๒๕๕๖	๒๘	๒๔	๑๕๘	๕	๒๑๕
๒๕๕๗	๓๐	๒๗	๑๖๙	๑๐	๒๓๖
๒๕๕๘	๓๖	๒๕	๑๕๘	๑๑	๒๓๐
๒๕๕๙	๑๘	๒๒	๑๗๖	๑๐	๒๒๖
๒๕๖๐	-	๒๓	๑๗๕	๑๔	๒๑๒
๒๕๖๑	-	๑๓	๑๖๓	๙	๑๘๕
๒๕๖๒	-	๒๐	๒๗๑	๑๓	๓๐๔
รวม	๓๗๒	๓๒๔	๒,๒๓๘	๑๗๙	๓,๑๑๓

ผลการดำเนินงานเป็นไปได้อย่างเรียบร้อย เป็นการช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้สามารถปรับตัวและปรับสภาพจิตใจก่อนที่จะออกไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างแท้จริง ตลอดจนผู้พ้นโทษเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในศักดิ์ศรี ศักยภาพ และคุณค่าของตนเอง ซึ่งเป็นเกราะป้องกันที่จะมิให้ผู้พ้นโทษหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด นั่นคือ สังคม ชุมชน ควรให้โอกาสและยอมรับว่าผู้พ้นโทษเหล่านี้ได้กลับตนเป็นคนดีของสังคมแล้ว

การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพ คืนคนดีสู่สังคม (ทุนนายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาพฤตินิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

กลยุทธ์ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง, พื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังตามความเหมาะสม

กระทรวงยุติธรรม มีนโยบายคืนคนดีสู่สังคม ด้วยการดำเนินตามนโยบาย ๕ ก้าวแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์ โดยก้าวที่ ๕ คือการสร้างการยอมรับจากสังคม ด้วยการดำเนินกิจกรรมที่นำเสนอบทบาทของงานราชทัณฑ์สู่สังคมภายนอก รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามี

ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการตามภารกิจหลักในการแก้ไข พัฒนา บำบัด ฟื้นฟูผู้ต้องขังในระหว่างต้องโทษ เพื่อให้สามารถกลับตนเป็นคนดีภายหลังพ้นโทษ

การคืนคนดีที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์มีกระบวนการแก้ไขและพัฒนาโดยจัดการเรียนการสอน และฝึกอบรมให้ความรู้ด้านทักษะวิชาชีพสาขาต่างๆ รวมทั้งร่วมกับสถานประกอบการในการจ้างงานผู้ต้องขัง เพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงานภายหลังพ้นโทษ แต่ยังไม่สามารถส่งผู้พ้นโทษให้ถึงฝั่งได้ เนื่องจากบางคน ฝึกวิชาชีพแล้ว ไปสมัครงานสถานประกอบการไม่รับ ไม่ให้โอกาส หรือบางคนฝึกทักษะและพัฒนาฝีมือ แรงงานแล้ว ต้องการไปประกอบอาชีพอิสระ แต่ไม่มีเงินทุน ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ ภายหลังพ้นโทษสำหรับผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษให้ประพฤติดนเป็นพลเมืองดีของสังคมภายหลังพ้นโทษ กรมราชทัณฑ์ได้ประสานงานร่วมกับหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมสนับสนุนทุน ประกอบอาชีพ ซึ่งนายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัทกรุงเทพ ดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) ได้แสดงความประสงค์ที่จะสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ประกอบกับเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อแสดงออกถึง ความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงความจงรักภักดี จึงได้แสดงความจำนงค์ที่จะมีส่วนร่วมใน การสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง โดยการบริจาคเงินเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพให้กับผู้พ้นโทษ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษสำหรับผู้ ช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในภาวะ ยากลำบาก ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ ให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวให้มีความ มั่นคงในการดำเนินชีวิตต่อไป การสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ เพื่อเป็นทุนตั้งต้นในการดำรงชีวิต จึงเป็น จุดเริ่มต้นให้ผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษมีความหวัง มีโอกาสมากขึ้น และเป็นการจุดประกายให้นักธุรกิจ และ สถานประกอบการต่างๆ สนใจให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมเพื่อช่วยคืนคนดีสู่ สังคม ช่วยประคับประคองไม่ให้พวกเขาเหล่านั้น กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และไม่กระทำความผิดซ้ำอีก ส่งเสริมให้สังคมมีความเข้มแข็ง มั่นคง และสงบสุขมากยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ – มีนาคม ๒๕๖๒ ดำเนินการมอบทุนประกอบอาชีพ คืนคนดีสู่สังคม (ทุน นายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ) จำนวน ๒๗๑ ทุน เป็นจำนวนเงิน ๗,๔๕๕,๒๑๘ บาท

โครงการพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) โดยวิธีเฉพาะเจาะจงของ กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ โดยความร่วมมือของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) : Thailand Institute of Justice (TIG) ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการปฏิบัติที่ดีต่อผู้ต้องขังหญิงและ ผู้กระทำความผิดหญิง (โครงการเรือนจำต้นแบบ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพ

ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างแบบอย่างในการดำเนินการตามข้อกำหนดกรุงเทพอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘ จวบจนกระทั่งปัจจุบัน และได้มีการประกาศขับเคลื่อนการนำข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (ข้อกำหนดแมนเดลา) ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อเป็นการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังทั้งชายและหญิงให้มีมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของนานาชาติอารยประเทศ ในการนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรได้รับการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการดำเนินงานตามข้อกำหนดดังกล่าว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติฯ (ข้อกำหนดกรุงเทพ)
๒. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับผู้ต้องขังหญิงได้รับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติฯ
๓. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้เรือนจำและทัณฑสถาน ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติฯ อย่างมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของนานาชาติอารยประเทศ

เป้าหมาย ผู้ต้องขังหญิงได้รับการปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพ

แนวทางการดำเนินงาน แบ่งเป็น ๕ ระยะ ได้แก่

ระยะที่ ๑ การวางแผนจัดทำโครงการ

ระยะที่ ๒ การฝึกอบรม และเสริมสร้างความรู้ด้านข้อกำหนดกรุงเทพให้แก่เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน จัดสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับผู้ต้องขังหญิง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การดำเนินงานตามข้อกำหนดกรุงเทพ

ระยะที่ ๓ การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเรือนจำและทัณฑสถานตามข้อกำหนดกรุงเทพ โดยประสานงานกับเรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเรือนจำและทัณฑสถานได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพ

ระยะที่ ๔ การตรวจประเมินเรือนจำและทัณฑสถาน และประกาศผลเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบ โดยประสานงานกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TJ) และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการประเมินเรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย ตามแบบประเมินการปฏิบัติของเรือนจำตามข้อกำหนดกรุงเทพส พร้อมทั้งประกาศผลเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพทั้ง ๙ ด้าน

ระยะที่ ๕ การสรุปและประเมินผล เพื่อเสนอกรมราชทัณฑ์

อนึ่ง คณะทำงานพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) และกองพัฒนาพฤตินิสัย ได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามหลักสิทธิมนุษยชน และมีความสอดคล้องตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ซึ่งคัดเลือกเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีความพร้อมในด้านกายภาพและด้านการจัดเก็บเอกสารหรือ

หลักฐานอ้างอิงไว้อย่างเป็นระบบ โดยได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือก ออกเป็น ๙ ด้าน ตามแบบประเมินการปฏิบัติของเรือนจำตามข้อกำหนดกรุงเทพ (PPI) ได้แก่ ๑) ด้านนโยบายเรือนจำ ๒) ด้านการรับตัว/ลงทะเบียน ๓) ด้านสุขอนามัย/การบริการด้านสุขภาพ ๔) ด้านความปลอดภัยและความมั่นคง ๕) ด้านการติดต่อกับโลกภายนอก ๖) ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ๗) ด้านผู้ต้องขังลักษณะพิเศษ (ชาวต่างชาติ/ชนกลุ่มน้อย/ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา) ๘) ด้านผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์/ผู้ต้องขังหญิงให้นมบุตร/ผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรติด และ ๙) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

เป้าหมาย เรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าพิจารณาเป็นเรือนจำต้นแบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ดังนี้ ๑) ทัณฑสถานหญิงกลาง ๒) เรือนจำพิเศษมีนบุรี ๓) เรือนจำอำเภอแม่สอด ๔) เรือนจำจังหวัดตรัง ๕) เรือนจำกลางนครสวรรค์ ๖) เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี ๗) เรือนจำกลางลพบุรี

ผลการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำในการปรับปรุงและพัฒนาเป็นเรือนจำต้นแบบ ๗ แห่ง (เรือนจำเป้าหมาย) รวมเป็นเงิน ๔๙๐,๐๐๐ บาท และจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานภายใต้ข้อกำหนดกรุงเทพ จำนวน ๑,๙๐๔,๕๗๐ บาท เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติฯ และเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติฯ อย่างมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

โครงการ การจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพุดินิสัยเพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง(โครงการการจัดทำบัตรประชาชน)

กรมราชทัณฑ์ ได้ออกระเบียบว่าด้วยเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยกำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการเก็บผลพลอยได้ ร้อยละ ๙๐ ไว้เป็นทุน เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินกิจการที่เป็นประโยชน์โดยตรงหรือต่อเนื่องกับการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง และจ่ายเป็นเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังและเจ้าพนักงานเรือนจำ และร้อยละ ๑๐ ให้เรือนจำนำส่งกรมราชทัณฑ์ เป็นเงินทุนพัฒนาพุดินิสัย เพื่อใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง ประเภทเงินทุนพัฒนาพุดินิสัย ให้นำไปใช้จ่ายดังนี้

- ๑) จำนวนหนึ่งในสิบส่วน ให้นำไปใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง
- ๒) จำนวนสี่ในสิบส่วน ให้นำไปจ่ายในค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ หรือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจการของกรมราชทัณฑ์

เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการจัดทำบัตรประชาชน ให้กับผู้ต้องขังที่ไม่มีบัตรประชาชน และบัตรประจำตัวประชาชน ให้แก่บุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน ๓๔ แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นเงินจำนวน ๗๔๕,๐๒๐ บาท

โครงการการสนับสนุนทุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขังประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์ ได้ให้การสงเคราะห์ครอบครัวผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้วยการสงเคราะห์บุตรผู้ต้องขังที่ประสบความเดือดร้อนเพราะขาดแคลนทุนทรัพย์และอุปสรรคการเรียน จึงขอความร่วมมือกับมูลนิธิพิบูลย์สงเคราะห์ มูลนิธิส่งเสริมพลเมืองดี มูลนิธิอาสาสมัครนานาชาติ องค์การการกุศล สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และผู้ที่มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสนับสนุนช่วยเหลือเป็นทุนการศึกษาแก่บุตรผู้ต้องขัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มูลนิธิอาสาสมัครนานาชาติแห่งประเทศไทย ปัน จำนวน ๒๐ ทุน ทุนละ ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

โครงการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังพิการ

ผู้ต้องขังพิการส่วนใหญ่ประสบปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ได้แก่ ขาดแคลนของใช้ส่วนตัวที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน บางรายยังไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ขาดการติดต่อจากญาติ มีปัญหาด้านสุขภาพ ตลอดจนไม่ยอมรับสภาพความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งด้านร่างกาย เศรษฐกิจ และสังคม ส่งผลกระทบทางด้านจิตใจ ทำให้มีอาการเศร้า วิตกกังวล เครียด ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ ฉะนั้นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังพิการ จึงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม และทำให้ผู้ต้องขังมีทักษะแก้ไขปัญหากับตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ภายใต้กรอบของกฎหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์จัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐ บาท ดำเนินการเพื่อให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังพิการในด้านการตรวจรักษาสุขภาพ และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อสุขภาพและร่างกาย พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตใจผู้ต้องขังพิการให้มีขวัญ กำลังใจ มีสุขภาพที่ดีและร่างกายแข็งแรง ส่งผลให้ผู้ต้องขังพิการ คลายความกดดันทางจิตใจ และบรรเทาความวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ รู้สึกว่ายังเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคม จะได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ โดยให้หน่วยงานภายนอกได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขผู้กระทำผิด และยอมรับผู้กระทำผิดกลับเข้าสู่สังคม

โครงการสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุ

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ควบคุมผู้ต้องขังผู้สูงอายุชาย จำนวน ๕,๓๖๙ คน และผู้ต้องขังหญิงสูงอายุ จำนวน ๑,๓๙๓ คน รวมจำนวน ๖,๗๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๔ จากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่มักมีปัญหาในด้านสุขภาพ เนื่องจากต้องอยู่ในสภาพต้องโทษ บุตรหลานไม่สามารถดูแลอย่างใกล้ชิด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ จึงจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจัดสวัสดิการให้ผู้ต้องขังสูงอายุ ได้แก่ การจัดเครื่องอุปโภคบริโภค อาหารเสริม และอุปกรณ์ออกกำลังกาย ฯลฯ จึงเป็นการสร้างขวัญ กำลังใจ ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ทำให้ผู้ต้องขังสูงอายุรู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่า มีกำลังใจในการปรับปรุงตนเอง เพื่อที่จะเป็นพลเมืองดีภายหลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

โครงการการจ่ายเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังที่ประสบอันตรายจากการทำงาน

การจ่ายเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขัง กรณีประสบอันตรายจากการทำงานตามหน้าที่ เป็นการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังที่ได้รับบาดเจ็บจากการการทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือถึงตาย โดยเรือนจำ/ทัณฑสถาน จะให้การดูแลรักษาพยาบาลและให้การสงเคราะห์ตามสมควร ซึ่งการให้ความช่วยเหลือนั้น ต้องกระทำอย่างทันทีและรวดเร็ว เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ต้องขัง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ดำเนินการจ่ายเงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพุดินนิสัย (ผู้ต้องขังประสบอันตราย) ไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๓๐๑,๙๙๙ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ แก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน
เป้าประสงค์ เรือนจำและทัณฑสถานปราศจากยาเสพติดและอุปกรณ์สื่อสาร
กลยุทธ์ที่ ๑ สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่เรือนจำ

กลยุทธ์ที่ ๒ปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากเรือนจำ

โครงการเรือนจำปลอดยาเสพติด

การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดและโทรศัพท์มือถือภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถานทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากสถิติการจับกุมและผลการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ที่ผ่านมามีพบว่ากลุ่มผู้ที่ถูกจับกุมและต้องโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ยังมีพฤติกรรมพยายามลักลอบนำยาเสพติดเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบสว่เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังกลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมทั้งจัดตรวจค้นกรณีปกติโดยเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นประจำทุกวัน และจัดตรวจค้นกรณีพิเศษร่วมกับหน่วยงานภายนอก ปีละ ๔ ครั้ง (๖ เดือนแรก ๒ ครั้ง และ ๖ เดือนหลังอีก ๒ ครั้ง) เพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด อุปกรณ์สื่อสาร และสิ่งของต้องห้ามต่างๆ ภายในเรือนจำ

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเป็นการป้องกันผู้ต้องขังลักลอบนำสิ่งของต้องห้าม ได้แก่ ยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้ผู้ต้องขังมีไว้ในความครอบครองเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการใช้โทรศัพท์มือถือในการ ซื้อ - ขาย ยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

การดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์กำชับให้เรือนจำ/ทัณฑสถานปฏิบัติตามแนวทางและมาตรการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโทรศัพท์มือถืออย่างเคร่งครัด รวมทั้งการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน รายงานผลการจัดตรวจค้นพบยาเสพติดหรือสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั้งกรณีปกติและกรณีพิเศษ ซึ่งมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ ทหารบก ตำรวจ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีการจัดตรวจค้นกรณีปกติ จำนวน ๔๑,๓๙๓ ครั้ง และจัดตรวจค้นกรณีพิเศษจำนวน ๖๖๘ ครั้ง สามารถสกัดกั้นยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือได้ก่อนเข้าภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ดังนี้

๑. ยาบ้า จำนวน ๓,๓๙๑ เม็ด
๒. ไอซ์ จำนวน ๒๘.๗๘ กรัม
๓. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ๑๒ เครื่อง
๔. ซิมการ์ด จำนวน ๑๑ อัน

จากการสุ่มตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด พบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มเสี่ยงมีจำนวน ๓๗,๓๔๕ ราย พบสารเสพติดจำนวน ๒ ราย และผู้ต้องขังกลุ่มเสี่ยงมีจำนวน ๔๖๙,๑๑๖ ราย พบสารเสพติด จำนวน ๑๐๐ ราย ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ คือ เรือนจำ/ทัณฑสถาน บางแห่งขาดเทคโนโลยีเครื่องตรวจจับวัตถุโลหะ เครื่องบดสีสแกน หรืออุปกรณ์ที่สามารถสแกนยาเสพติดภายในร่างกายได้เพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่ใช้วิธีการกลืนหรือซุกซ่อนมาทางทวารหนัก อีกทั้งราคายาเสพติดที่จำหน่ายภายในเรือนจำสูงกว่าภายนอกหลายเท่าตัว จึงทำให้มีการจ้างผู้ต้องขังที่ออกศาลหรือผู้ต้องขังเข้าใหม่ หรือผู้ต้องขังออกงานสาธารณะ ให้ลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาภายในเรือนจำ ก่อปรกัเทคโนโลยีที่ล้ำหน้าในปัจจุบันได้มีการผลิตคิดค้นอุปกรณ์สื่อสารให้มีขนาดเล็กหรือมีความหลากหลายในการใช้งาน เช่น โทรศัพท์มือถือที่มีความหลากหลายในการใช้งานในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้ยากต่อการตรวจค้น นอกจากนี้การนำผู้ต้องขังออกไปภายนอก

เรือนจำ/ทัณฑสถาน เช่น ผู้ต้องขังไปศาล ผู้ต้องขังไปโรงพยาบาล หรือผู้ต้องขังออกทำงานสาธารณะ เป็นช่องทางหนึ่งที่ผู้ต้องขังจะลักลอบซุกซ่อนนำยาเสพติดเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถานได้ เนื่องจากอัตราค่าจ้างการควบคุมขาดแคลน และสภาพภายนอกที่เอื้อต่อการกระทำผิด

การสืบสวนสอบสวนขยายผลตามคำร้อง ร้องทุกข์ การรายงานข่าวสารหรือข่าวพาดพิงเรือนจำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน พบว่า กลุ่มผู้ที่ถูกจับกุมและต้องโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ยังมีพฤติกรรมพยายามลักลอบติดต่อ ส่งการให้บุคคลในเครือข่ายที่อยู่ภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการ ค้ายาเสพติดแทนตน ในลักษณะการפקเก็บ การรับ - ส่ง ติดต่อลำเลียงยาเสพติด จัดการทรัพย์สิน รวมถึงพยายามลักลอบนำโทรศัพท์มือถือและยาเสพติดเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อเป็นการขยายผลกรณีจับกุมเครือข่ายยาเสพติดภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน อีกทั้งเพื่อป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ภายใน เรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมถึงป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังใช้เรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นฐานในการส่งการค้ายาเสพติด โดยดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนทราบตัวผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิด นำไปสู่การลงโทษ ทั้งทางวินัยและอาญาแก่ผู้ที่กระทำผิด ตลอดจนประสานร่วมมือกับหน่วยงานภาคี (หน่วยงานทหารบก ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถาน กรณีจับกุมตรวจค้นพบสิ่งของต้องห้าม สิ่งของผิดกฎหมาย เพื่อดำเนินการสืบขยายผล และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรมราชทัณฑ์อนุมัติงบประมาณ ๓๖๑,๐๐๐ บาท เพื่อให้เรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการ โดยกำชับการปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อเฝ้าระวังกรณีการติดต่อซื้อขายค้ายาเสพติดผ่านทางห้องเยี่ยมญาติ ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีการลงพื้นที่เพื่อสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีเจ้าหน้าที่หรือผู้ต้องขังมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยลงพื้นที่สอบขยายผลจำนวน ๙ แห่ง พบเจ้าหน้าที่ จำนวน ๔๙ ราย มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิด บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ และปล่อยปละละเลย โดยกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการทางวินัย และดำเนินคดีทางอาญาแก่เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิด บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ และปล่อยปละละเลย ตามความฐานผิดทุกราย นอกจากนี้ยังพบผู้ต้องขัง จำนวน ๑๒๓ ราย มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิด โดยกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีทางอาญาแก่ ผู้ต้องขังที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิด ตามความฐานผิดทุกราย

สำหรับการทำงานทางด้านการข่าว การวางสายข่าว และการปฏิบัติการข่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รายงานข่าวจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๔๓ แห่ง พบข่าว จำนวน ๒๒๘ ข่าว สามารถนำมาขยายผลและใช้ประโยชน์ได้จำนวน ๔๐ ข่าว

อุปสรรคสำคัญในการดำเนินงาน เรือนจำ/ทัณฑสถานบางแห่งขาดเทคโนโลยีเครื่องตรวจจับวัตถุโลหะ เครื่องบดตีสแกน หรืออุปกรณ์ที่สามารถสแกนยาเสพติดภายในร่างกายได้ เพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่ใช้วิธีการกลืนหรือซุกซ่อนมาทางทวารหนัก อีกทั้งราคายาเสพติดที่จำหน่ายภายในเรือนจำสูงกว่าภายนอกหลายเท่าตัว ทำให้มีการจ้างผู้ต้องขังที่ออกศาล หรือผู้ต้องขังเข้าใหม่ หรือผู้ต้องขังออกงานสาธารณะ ให้ลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาภายในเรือนจำ และจากสภาพของเรือนจำหลายแห่งยังไม่สามารถแยกแดนในการควบคุมของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรม ค้ายาเสพติด ทำให้ผู้ต้องขังสามารถส่งการผ่านผู้ต้องขังอื่นๆ ได้ กอปรกับการนำผู้ต้องขังออกไปภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน เช่น ผู้ต้องขังไปศาล ผู้ต้องขังไปโรงพยาบาล หรือผู้ต้องขังออกทำงานสาธารณะ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่ผู้ต้องขังจะลักลอบซุกซ่อนนำยาเสพติดเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถานได้ เนื่องจากอัตราค่าจ้างการควบคุมขาดแคลน และสภาพภายนอกที่เอื้อต่อการกระทำผิด

นอกจากนี้การเข้าตรวจค้นพื้นที่บริเวณภายนอกซึ่งมีความต่อเนื่องกับพื้นที่เรือนจำ โดยมีการซุกซ่อน การลักลอบกระทำความผิดของผู้ต้องขังภายนอก ทั้งเรื่องยาเสพติด สิ่งของต้องห้าม รวมถึงพฤติกรรมด้านการควบคุมต่างๆ ในบาง

พื้นที่ทำได้ยาก และอาจส่อเสี่ยงในการบุกรุกเข้าไปในพื้นที่ส่วนบุคคล และอาจส่งผลในการฟ้องร้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาได้

กลยุทธ์ที่ ๓ การบำบัด พื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด

โครงการเตรียมความพร้อมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ระหว่างการควบคุมตัว

กระทรวงยุติธรรมได้ประกาศให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง จำนวน ๘๑ แห่ง ที่ได้รับการประกาศจากกระทรวงยุติธรรมให้เป็นสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เพื่อการควบคุม ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ ในระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ วัน หรือขยายระยะเวลาการตรวจพิสูจน์ออกไปอีกไม่เกิน ๓๐ วัน รวมเป็น ๔๕ วัน ซึ่งผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์บางคนยังมีความอยากเสพยาเสพติด เครียดและวิตกกังวลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือบางครั้งอาจจะต้องการหลบหนีจากสถานที่

ควบคุมตัว รู้สึกโดดเดี่ยวแยกตัวเนื่องจากยังไม่สามารถปรับตัวได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องพัฒนากิจกรรมให้ใช้เวลาในระหว่างการควบคุมตัวให้เป็นประโยชน์และเริ่มมีการปรับเปลี่ยนความคิด เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕,๔๓๗,๕๐๐ บาท ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง ที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ จัดอบรมให้กับผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ที่ถูกควบคุมตัวในสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ จำนวน ๘๐ แห่ง ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินการ คือ ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์มีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ทำให้สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์มีความแออัดมาก เกินความจุที่รองรับได้ ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมและงบประมาณ

โครงการจัดทำข้อกำหนดสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์จัดทำข้อกำหนดสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมตัวระหว่างการตรวจพิสูจน์ ปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และให้มีแนวทางในการดำเนินงานในสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์เป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่กรมราชทัณฑ์กำหนด โดยเริ่มดำเนินงานในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ผลการดำเนินการในภาพรวมเป็นที่น่าพอใจ มีสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ที่ผ่านการจัดทำข้อกำหนด จำนวน ๗๙ แห่ง และไม่ส่งรายงานการจัดทำข้อกำหนด จำนวน ๑ แห่ง คือ เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ

การดำเนินการตามโครงการจัดทำข้อกำหนดสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เป็นการส่งเสริมให้สถานที่ให้การพัฒนาด้านอาคารสถานที่ ด้านการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ ซึ่งเป็นการดำเนินการในปีแรก ซึ่งผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้สถานที่ที่มีความสะอาดสวยงาม เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ได้รับการพัฒนาพฤตินิสัย อีกทั้งได้รับการยอมรับ

จากสังคมภายนอกในด้านการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการที่พบคือความไม่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารไม่เข้าใจภารกิจด้านการควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์และไม่เข้าใจเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนด จึงเห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้มากขึ้น

โครงการสัมมนาหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์

นับแต่เปิดดำเนินการภารกิจสถานที่เพื่อการควบคุมตัวระหว่างการตรวจพิสูจน์ในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม เพื่อดำเนินการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในชั้นของการตรวจพิสูจน์ นับเป็นเวลากว่า ๑๖ ปี ที่กรมราชทัณฑ์ร่วมดำเนินการในภารกิจนี้กับกรมคุมประพฤติ กอปรกับการ

ดำเนินงานที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์ได้จัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ไปแล้วหลายครั้ง จากการติดตามผลทราบว่าข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่เพื่อการควบคุมตัวระหว่างการตรวจพิสูจน์ ส่วนใหญ่ได้หมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่บางส่วนได้เลื่อนระดับและโยกย้ายการปฏิบัติหน้าที่ไปแล้ว ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน กองมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ กรมราชทัณฑ์ จึงจัดสรรงบประมาณ จำนวน

๙๑๕,๒๐๐ บาทสำหรับจัดสัมมนาหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ จำนวน ๘๐ คน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ และให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในภารกิจด้านการควบคุมตัวผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ และปฏิบัติหน้าที่เป็นไปแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ แต่เนื่องจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง ที่เกี่ยวข้อง ส่งเจ้าหน้าที่ที่มีได้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่เพื่อการควบคุมตัวฯ มาร่วมสัมมนา รวมทั้งมีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมสัมมนาแล้วไปปฏิบัติหน้าที่อื่น จึงทำให้การสัมมนาไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ แก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒

โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาเสพติดในเรือนจำ ในกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) ในเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ ได้น้อมนำแนวทางโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ มาปรับใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ผู้ต้องขังเห็นคุณค่าในตนเอง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิต และได้รับความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติดอย่างถูกต้อง ตลอดจนผู้ต้องขังมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ โดยดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ” ทั้งจากการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ พัฒนาส่งเสริมศักยภาพของผู้ต้องขังในการดำเนินชีวิตทั้งขณะต้องโทษ และในสังคมภายหลังพ้นโทษ ตลอดจนเป็นการสานต่อพระปณิธานของทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการให้ต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนตลอดไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมราชทัณฑ์ ได้เข้าร่วมประกวดผลงานจังหวัดและชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทเรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นครั้งแรก และในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้เข้าร่วมประกวดเป็นปีที่ ๒ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสการรับรู้ และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะทำให้มีการพัฒนางานโครงการให้มั่นคงก้าวหน้า มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีปัญหา หรือต้องการความช่วยเหลือ ได้รับคำปรึกษา แนะนำที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครแกนนำที่ผ่านการอบรม

๒. เพื่อให้ผู้ต้องขังมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาเสพติด และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

๓. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จากกิจกรรมสร้างสรรค์

๔. เพื่อเพิ่มพูนทักษะจากการฝึกแก้ปัญหาและพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทั้งด้วยตนเองและจากกลุ่มเพื่อน

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ ในกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน ๑๒,๙๓๘,๗๐๐ บาท โดย ประสานกับสำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE กรมสุขภาพจิต เพื่อเข้าร่วมในการประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ทั้งในระดับภาค ทั้ง ๔ ภาค และในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ปี ๒๕๖๒ ซึ่งได้ดำเนินการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ในระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมบัดดี้ โอเรียนทอล ริเวอร์ไซด์ จังหวัดนนทบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่จากเรือนจำ/ทัณฑสถานเข้าร่วมการสัมมนาจำนวน ๑๔๒ คน และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมการประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ พฤษภาคม

๒๕๖๒ ณ โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี (MIDA NGAMWONGWAN HOTEL) โดยมีเจ้าหน้าที่จาก เรือนจำและทัณฑสถานที่ผ่านการคัดเลือกระดับภาคเข้าร่วมการอบรม จำนวน ๕๘ คน

อนึ่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ ได้เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นปีที่สอง ซึ่งสำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE กรมสุขภาพจิต ในฐานะเลขานุการโครงการ TO BE NUMBER ONE ได้จัดการประกวด ดังกล่าว โดยมีเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าร่วมประกวดระดับภาค จำนวน ๗๙ แห่ง ซึ่งผลจากการประกวด มีเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๒๙ แห่ง ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การประกวดระดับประเทศ และรักษามาตรฐานพร้อมเป็นต้นแบบระดับเงิน ปีที่ ๑ จำนวน ๓ แห่ง ในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ HALL ๔ ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี ซึ่งผลจากการประกวดมีดังนี้

๑.๑ การประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ดีเด่น ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

- รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงสงขลา
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ได้แก่ เรือนจำกลางระยอง
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ได้แก่ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

๑.๒ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่สามารถรักษามาตรฐานพร้อมเป็นต้นแบบระดับเงิน ปีที่ ๑ ได้แก่

- เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา
- เรือนจำกลางพัทลุง
- เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี

ทั้งนี้ ได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๒๕ แห่ง ทำให้ได้รับทราบข้อเสนอแนะว่าควรมีการ จัดอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ให้เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ยังไม่เคย ผ่านการอบรม เพื่อจะได้ดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกับกรมสุขภาพจิต

การประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับประเทศ
ในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒
ณ HALL ๔ ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ แก้ไขปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ที่ ๓ บำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด

โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สถานการณ์ปัญหาเสพติดกำลังเกิดขึ้นทั่วโลก และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนผู้ต้องขังในคดีพระราชบัญญัติยาเสพติดทั่วประเทศมีมากกว่าร้อยละ ๗๐ เทียบกับผู้ต้องขังทั่วประเทศในจำนวนนี้เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาด ผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์-ฎีกา และเยาวชนที่ฝากขังไว้กับกรมราชทัณฑ์ เห็นได้ชัดว่าการใช้ยาเสพติดเกิดขึ้นกับหลายช่วงอายุ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ การเสพยาเสพติดก่อให้เกิดผลกระทบตามมาในหลายด้าน ตั้งแต่ระดับตัวผู้เสพ ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการป้องกันยาเสพติด การปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาฟื้นฟู ซึ่งกลุ่มผู้เสพยาเสพติดถือเป็นกลุ่มคนที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูและช่วยเหลือในฐานะผู้ป่วยทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและสังคม เนื่องจากปัจจัยทางร่างกาย จิตใจและสังคมถือเป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถป้องกันการกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำอีกได้

อีกทั้ง จากนโยบายด้านยาเสพติด ที่ได้ปรับมุมมองภายใต้ทิศทางนโยบายยาเสพติดโลก โดยยึดหลักการภายใต้สิทธิมนุษยชน เน้นการดูแลสุขภาพและสังคม ผู้เสพยาติดยาเสพติด คือ “ผู้ป่วย” ที่ต้องได้รับการรักษาภายใต้หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง ฟื้นฟู” กรมราชทัณฑ์ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในระบบต้องโทษ ตามนโยบายใหม่ของรัฐบาลที่ให้มีการปรับภารกิจระบบการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบต่างๆ ภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข ในการนี้ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้รับมอบหมายตามนโยบายของรัฐบาลให้เป็นผู้กำกับ ดูแลมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของระบบการบำบัดรักษายาเสพติด ทั้ง ๓ ระบบ (ระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ) ได้ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ ในการจัดทำมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดระบบต้องโทษ ในเรือนจำ/ทัณฑสถานขึ้น โดยกรมราชทัณฑ์ได้นำมาตรฐานฯ ดังกล่าว มาใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ ของกรมราชทัณฑ์เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ได้รับเป้าหมายการบำบัดฯ ในระบบต้องโทษ จำนวน ๒๓,๐๐๐ คน โดยแบ่งเป้าหมายการบำบัดฯ ตามแนวทางการดำเนินงานบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๓ โครงการ ดังนี้

๑.) โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ใช้ในการบำบัดฯ สำหรับกลุ่มผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองจากแบบคัดกรอง v.๒ เป็นกลุ่มผู้ติดยา) ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๘๙ แห่ง เพื่อบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗,๕๐๐ คน

๒.) โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบบววิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลเมือง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ใช้ในการบำบัดฯ สำหรับ

กลุ่มผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองจากแบบคัดกรอง v.๒ เป็นกลุ่มผู้ติด) ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๖ แห่ง เพื่อบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒,๕๐๐ คน

๓.) โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ใช้ในการบำบัดฯ สำหรับกลุ่มผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองจากแบบคัดกรอง v.๒ เป็นกลุ่มผู้เสพ) ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๑๗ แห่ง เพื่อบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๓,๐๐๐ คน

โครงการมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ มีผลการคัดกรองว่า มีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับเสพ (ระดับคะแนน ๒๗ ขึ้นไป) และในระดับติด (ระดับคะแนน ๔ - ๒๖) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพในรูปแบบที่เหมาะสม

๒. เพื่อให้ผู้ต้องขังติดยาเสพติดสามารถเลิกยาเสพติดได้ และมีศักยภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติ ในสังคมภายหลังพ้นโทษ

๓. เพื่อลด Demand ยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ลง ลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และเป็นการตัดวงจรยาเสพติด

กรมราชทัณฑ์กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ มีผลการคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับเสพ (ระดับคะแนน ๒๗ ขึ้นไป) และในระดับติด (ระดับคะแนน ๔ - ๒๖) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพในรูปแบบที่เหมาะสม จำนวน เป้าหมายรวม ๒๓,๐๐๐ คน โดยแบ่งเป็น

๑.) กลุ่มเป้าหมายผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ มีผลการคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับเสพ (ระดับคะแนน ๒๗ ขึ้นไป) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ในโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗,๕๐๐ คน

๒.) กลุ่มเป้าหมายผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ มีผลการคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับเสพ (ระดับคะแนน ๒๗ ขึ้นไป) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ในโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลั้งแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๕๐๐ คน

๓.) กลุ่มเป้าหมายผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ มีผลการคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับติด (ระดับคะแนน ๔ - ๒๖) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ในโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๐๐๐ คน

๑.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์โครงการ/กิจกรรม

๑.) ผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ มีผลการคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับเสฟ (ระดับคะแนน ๒๗ ขึ้นไป) และในระดับติด (ระดับคะแนน ๔ - ๒๖) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพในรูปแบบที่เหมาะสม จำนวนเป้าหมายรวม ๒๓,๐๐๐ คน โดยแบ่งเป็น

- โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗,๕๐๐ คน

- โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๕๐๐ คน

- โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๐๐๐ คน

ผลการดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย รวม ๑๒๐ แห่ง ในการดำเนินการโครงการ ๓ โครงการ จำนวนรวม ๓๖,๐๗๕,๐๐๐ บาท ดังนี้

- โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้งบประมาณดำเนินงาน จำนวน ๑๖,๘๗๕,๐๐๐ บาท

- โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้งบประมาณดำเนินงาน จำนวน ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท

- โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้งบประมาณดำเนินงาน จำนวน ๑๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท

ในการดำเนินการ กรมราชทัณฑ์ได้ประสานกับสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี (สบยช.) เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการบำบัดฟื้นฟูฯ เข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่สถาบันฯ จัดและขอรับการสนับสนุนวิทยากรในการจัดการอบรมในหลักสูตรที่กรมราชทัณฑ์จัด รวมทั้งประสานคณะกรรมการพัฒนาและรับรองคุณภาพสถานบำบัดฟื้นฟูฯ ระบบต้องโทษ เพื่อเข้าประเมินและรับรองคุณภาพตามข้อกำหนดและเกณฑ์มาตรฐานการให้บริการบำบัดฟื้นฟูฯ ระบบต้องโทษ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเข้าเป็นวิทยากรในการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งผลการดำเนินการพบว่า ขณะนี้มีผู้ต้องขังผ่านการบำบัดฯ ทั้ง ๓ โครงการ จำนวนรวม ๒๑,๙๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๕๐ (ข้อมูลจากระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสฟ/ผู้ติดยาเสพติด (บสต.) ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) โดยแบ่งเป็น

๑.) โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้ต้องขังผ่านการบำบัดฯ จำนวน ๗,๐๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๑๒

๒.) โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รมีผู้ต้องขังผ่านการบำบัดฯ จำนวน ๒,๒๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๐

๓.) โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รมีผู้ต้องขังผ่านการบำบัดฯ จำนวน ๑๒,๖๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๒๓

สำหรับผลการดำเนินงานผู้ต้องขังที่ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ภายใน ๑ ปี ซึ่งกำหนดเป้าหมายไม่เกินร้อยละ ๑๑ พบว่ามีผู้ต้องขังที่ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบต้องโทษกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ภายใน ๑ ปี จำนวน ๑๐,๔๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๘ (คิดจากฐานการปล่อยตัว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ ปล่อยตัว จำนวน ๙๗,๕๘๗ คน มีจำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ภายใน ๑ ปี จำนวน ๑๐,๔๑๙ คน) (ข้อมูลจากระบบข้อมูลผู้ต้องขัง รท.๑๐๑ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

หมายเหตุ

๑. ข้อมูลจากระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (บสต.) ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๒. เรือนจำ/ทัณฑสถานอยู่ระหว่างดำเนินการบันทึกข้อมูลในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) เนื่องจากบางแห่งเพิ่งเสร็จสิ้นการบำบัดฯ ในเดือนกันยายน ๒๕๖๒

๓. ข้อมูลจากระบบข้อมูลผู้ต้องขัง (รท.๑๐๑) ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน ได้แก่

๑) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดหรือคดีอื่นๆ ที่มีประวัติเคยใช้สารเสพติดก่อนต้องโทษ ซึ่งควรได้รับการบำบัดฟื้นฟู มีจำนวนมาก แต่งบประมาณ บุคลากร และสถานที่ในการรองรับผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู มีจำนวนจำกัด ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน/ปี

๒) ศักยภาพของหน่วยบำบัดฟื้นฟูในเรือนจำแต่ละแห่งของกรมราชทัณฑ์ จำนวน ๑๒๐ แห่ง (ปี ๒๕๖๒) สามารถรองรับผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ได้ไม่เท่ากัน ตั้งแต่อย่างน้อยสุด ๕๐ คน/ปี - มากสุดไม่เกิน ๘๐๐ คน/ปี ซึ่งโดยเฉลี่ยสามารถรองรับได้ประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ คน/ปี

๓) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ถูกปรับเปลี่ยนหน้าที่ไปทำหน้าที่อื่น ๆ หรือย้ายเรือนจำ ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และต้องใช้งบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใหม่ทุกปี เพื่อสร้างนักบำบัดรุ่นใหม่

๔) การจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดจากกรมราชทัณฑ์มีความล่าช้ากว่ากำหนด เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณล่าช้า ทำให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องปรับแผนเร่งรัดในการดำเนินการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดให้ได้ตามเป้าหมายภายในระยะเวลาแต่ละรุ่นที่กรมราชทัณฑ์ตั้งไว้

๕) กรมราชทัณฑ์ควรจะพัฒนาสายงานเจ้าหน้าที่บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด เป็นวิชาชีพเฉพาะเพื่อให้บุคลากรมีการสะสมประสบการณ์ที่ยาวนานและนำมาใช้พัฒนาการบำบัดฯ ในรูปแบบต่างๆ ให้ยั่งยืนต่อไป

๖) เรือนจำ/ทัณฑสถานบางแห่งได้รับเป้าหมายผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ เพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่นๆ ของจังหวัด นอกเหนือจากแผนงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี ซึ่งส่งผลให้การบำบัดฟื้นฟูฯ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเพราะเกินศักยภาพที่จะรองรับได้ อีกทั้งหน่วยงานบางแห่งไม่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม หรือให้การสนับสนุนงบประมาณเพียงบางส่วนซึ่งไม่เพียงพอ รวมถึงให้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูตามหลักสูตรที่ไม่ใช่หลักสูตรการบำบัดฟื้นฟูตามมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระบบต้องโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข เช่น หลักสูตรชุมชนบำบัดใช้ระยะเวลาในการบำบัด ๑๕ วัน หรือ ๕ วัน เป็นต้น

ประมวลภาพโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน)

๒. โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด

๓. โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

แบบรายงาน

รายงานผลดำเนินงานโครงการ / กิจกรรมที่สำคัญๆหรือดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน)

๒. สำนัก/กอง/ส่วน เจ้าของโครงการ กองบริการทางการแพทย์

๓. ผู้อำนวยการโครงการ ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์

๔. ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนงาน/ยุทธศาสตร์

๑. แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การแก้ไข ฟื้นฟู ผู้กระทำผิดในคุกควบคุมและในชุมชนตามหลักมาตรฐานสากล

๒. นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ปีพ.ศ.๒๕๕๙มิติด้านประสิทธิภาพของการจัดการ (Manage Resoures) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน ครบ ๕ ด้าน

๕. หลักการและเหตุผล

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง แต่ปัจจุบันประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ปัญหาสภาพเรือนจำเก่า ชำรุด ทรุดโทรมและแออัด ปัญหาการขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความคาดหวังของสังคมต่อการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในมิติต่างๆที่ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล ดังนั้นกรมราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างมาตรฐานและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทฤษฎี และหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่องานราชทัณฑ์ โดยส่วนหนึ่งที่สำคัญคือการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำ นับตั้งแต่การกินอยู่ หลับนอน การรักษาพยาบาล และสวัสดิการต่างๆรวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

จากความสำคัญดังกล่าว กองบริการทางการแพทย์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัย เรือนจำ และพัฒนาให้เรือนจำ/ทัณฑสถานมีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังที่ได้มาตรฐานทั้งด้านเรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังทั้งด้านกาย จิตสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารงานเรือนจำเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. วัตถุประสงค์

๗.๑ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม
ต่อเนื่อง

๗.๒ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพอนามัยที่ดี ลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ

๗.๓ เพื่อสนับสนุนภารกิจในการควบคุม และการพัฒนาพฤตินิสัยของกรมราชทัณฑ์

๗. เป้าหมาย

เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน ๑๔๒ แห่ง

๘. แนวทางการดำเนินงาน

๘.๑ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ประเมินฯตนเองรอบ ๖ และ ๙ เดือน

๘.๒ ประสานหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ศูนย์อนามัย สำนักงานเทศบาล ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจประเมินมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง รอบ ๖ และ ๑๒ เดือน

๘.๓ รายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

- ๒ -

๙. สถานที่ดำเนินการ

เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๔๒ แห่ง (ประกอบด้วย ด้านเรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล)

๑๐. ระยะเวลาที่ได้ดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๑. ประเภทบรายจ่าย

งบดำเนินงาน

- ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตผู้ต้องขัง วงเงินงบประมาณ	๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท
- ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มที่ใช้ในเรือนจำ	๙๑๗,๒๐๐	บาท

๑๒. บุคลากรมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ศูนย์อนามัย สำนักงานเทศบาล ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจประเมินมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ๒ ครั้ง/ปี

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๓.๑ ผู้ต้องขังมีสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่มีการป้องกันโอกาสเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรค และอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง

๑๓.๒ ลดภาระงบประมาณในการบำบัดรักษาเกี่ยวกับโรคติดต่อที่เกิดจากสภาพสุขาภิบาลที่ไม่เหมาะสม

๑๓.๓ เกิดภาพลักษณ์ที่ดีของเรือนจำต่อสังคมภายนอก

๑๔. สรุปผลการดำเนินการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

- เรือนจำ/ทัณฑสถาน ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยหน่วยงานภายนอก ครบ ๕ ด้าน จำนวน ๑๔๒ แห่ง

.....

รูปภาพกิจกรรม การตรวจประเมินการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง (๕ ด้าน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รูปภาพกิจกรรม ๑ - ๔ การตรวจประเมินสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ได้แก่ เรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยง
สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

ประเด็นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ
เป้าประสงค์ : บุคลากรกรมราชทัณฑ์มีความเป็นมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสมตามระบบสมรรถนะ
การพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๖,๗๒๗,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการจัดหลักสูตรฝึกอบรมจำนวน ๑๐ หลักสูตร ให้แก่บุคลากรกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

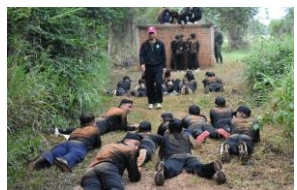
๑. การฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด

ในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดผู้ติดยาเสพติดในระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์จึงได้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในหลายรูปแบบ ซึ่งพบว่าปัญหาในการดำเนินงานส่วนหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน จึงจัดหลักสูตรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ไม่เคยผ่านการอบรมด้านชุมชนบำบัดให้ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานที่มีความสามารถเฉพาะด้านการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดเพื่อสร้างความรู้ ทักษะ และความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ระหว่างวันที่ ๔ – ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี (สบยช.) และสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมในรูปแบบชุมชนบำบัด จำนวน ๕๐ คน

๒. หลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำรุ่น ๑๔๕-๑๔๗

ด้วยลักษณะการทำงานของกรมราชทัณฑ์แตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานหลักของกรมราชทัณฑ์ คือ เรือนจำและทัณฑสถาน ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งต้องใช้ประสบการณ์ในการทำงานที่ไม่มีสถาบันการศึกษาใดเปิดสอน ทำให้ข้าราชการแรกบรรจุส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในเรื่องความเข้าใจและความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ที่ต้องทำในเรือนจำและทัณฑสถาน และผู้ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการแรกบรรจุเหล่านี้ ได้แก่ เพื่อนร่วมงานใกล้ชิดและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงจัดหลักสูตรข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ (แรกรับ) รุ่นที่ ๑๔๕ - ๑๔๗ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ

ในโครงสร้าง กระบวนการ ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ และจรรยาบรรณในงานราชทัณฑ์ มีทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตัวเอง พัฒนาองค์กรสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการราชทัณฑ์ที่บรรจุเข้ารับราชการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ จำนวน ๓ รุ่น (จำนวน ๒๕๗ คน) ณ ค่ายฝึกการรบพิเศษ (ค่ายหนองตะกู่) อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการราชทัณฑ์ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

๓. หลักสูตร นักศึกษาผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) รุ่นที่ ๓๒

กรมราชทัณฑ์ตระหนักและให้ความสำคัญ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำ จึงกำหนดฝึกอบรมหลักสูตร นักศึกษาผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) เพื่อเพิ่มพูน ความรู้และสมรรถนะในการทำงาน พร้อมที่จะนำ

ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทางการปกครองเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีความรับผิดชอบที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้กับข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน ๖๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๒ เมษายน – ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

๔. หลักสูตร สัมมนาหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์

เจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนโยกย้ายบุคลากรไปปฏิบัติหน้าที่อื่น ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขังอยู่ตลอดเวลา ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่เพื่อควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ที่เข้าปฏิบัติงานใหม่ขาดองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ดังนั้นเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ จึงได้จัดสัมมนาหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ ระหว่างวันที่ ๑๑- ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมพักพิง อนุบาล บูติค โฮเทล อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยมีหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง ทั่วประเทศ จำนวน ๘๐ แห่ง (ยกเว้นสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์) รวมทั้งสิ้น ๙๑ คน

๕. หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)

กรมราชทัณฑ์ดำเนินงานข้อกำหนดกรุงเทพเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานของกรมราชทัณฑ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้กระบวนการที่มืออยู่อย่างคุ้มค่าสะท้อนการทำงานให้เข้าถึงระบบยุติธรรม (Access to Justice) สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Competitiveness) และการยกระดับขีดสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรกรมราชทัณฑ์

ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ มีการจัดหลักสูตรการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ให้กับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังหญิงจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน และยังไม่เคยผ่านการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพของกรมราชทัณฑ์ จำนวน ๕๐ คน ระหว่างวันที่ ๑๗ – ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีการบูรณาการร่วมกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

๖. หลักสูตร พนักงานราชการและลูกจ้างภาครัฐ รุ่นที่ ๑

กรมราชทัณฑ์จัดฝึกอบรมหลักสูตรพนักงานราชการและลูกจ้างภาครัฐขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงานราชการและลูกจ้างภาครัฐที่เข้าใหม่ ให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลศรัทธาต่อการเป็นเจ้าหน้าที่ที่ดี และมีความคิดที่เหมาะสม มีคุณธรรม และจิตสำนึกที่ดี เพื่อเป็นกำลังสำคัญขององค์กร มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๕๐ คน ระหว่างวันที่ ๑-๙-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการราชทัณฑ์ประจำภาคเหนือ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

๗. หลักสูตร การเจรจาต่อรองแก้ไขเหตุวิกฤติและการบริหารเหตุวิกฤติ

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะการทำงานแตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานหลักของกรมราชทัณฑ์ คือ เรือนจำและทัณฑสถาน ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ และมีจำนวนผู้ต้องขังซึ่งสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ทำให้ภารกิจในเรื่องของการควบคุมผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ประสบปัญหาอย่างมาก รวมถึงอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและควบคุมได้อย่างทั่วถึง เมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤติในเรือนจำหากเจ้าหน้าที่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเจรจาต่อรองก็อาจส่งผลให้เกิดความเสียหาย กรมราชทัณฑ์จึงจัดหลักสูตรเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน มีความรู้ความเข้าใจในหลักการการเจรจาต่อรองและแก้ไขเหตุวิกฤติและการบริหารเหตุวิกฤติ รวมถึงกระบวนการต่างๆ และฝึกทักษะเพื่อลดความสูญเสียในการปฏิบัติหน้าที่ โดยโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้การสนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์การฝึก ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศทั้ง ๑๐ เขตที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๕๐ คน เข้าร่วมอบรมระหว่างวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

๘. หลักสูตร อบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการสืบสวนหาข่าวเพื่อควบคุม

เนื่องจากกรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจด้านการควบคุม และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเฉพาะผู้ต้องขังกลุ่มยาเสพติดที่มีจำนวนมาก และมีอิทธิพลที่มีเครือข่ายอยู่ภายนอกเรือนจำ จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการสืบสวนหาข่าวเพื่อการควบคุมภายในเรือนจำและประสานหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการสกัดกั้นการแพร่กระจายของขบวนการค้ายาเสพติด จึงได้จัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการสืบสวนหาข่าวเพื่อควบคุม ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมุ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน มีความรู้ ความเข้าใจทักษะและสร้างเครือข่ายการข่าวเพื่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนหาข่าวภายในเรือนจำ

๙. หลักสูตร พศติเรือนจำ รุ่นที่ ๖๘

งานราชทัณฑ์เป็นงานที่มีความลำบาก ต้องอาศัยทักษะความรู้ ประสบการณ์เฉพาะทางที่ผ่านกระบวนการอบรมถ่ายทอดอย่างเป็นระบบมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งพศติเรือนจำจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้ และสมรรถนะในการทำงานพร้อมที่จะนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทางการปกครองเรือนจำได้อย่างมืออาชีพ พร้อมปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง โดยหลักสูตรพศติเรือนจำ รุ่นที่ ๖๘ ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนนายร้อย

ตำรวจให้การสนับสนุนวิทยากรและสถานที่ฝึกอบรม มีข้าราชการกรมราชทัณฑ์ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก เข้าร่วมอบรมระหว่างวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ – ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๕๗ คน

๑๐.หลักสูตร พัฒนาทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์เพื่องานราชทัณฑ์

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีความก้าวหน้าในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กอปรกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบันกำหนดให้หน่วยงานรัฐทุกหน่วยงานมีการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าเข้าสู่ยุค “ไทยแลนด์ ๔.๐” ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของกรมราชทัณฑ์ได้สำเร็จจุล่งตามยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์กรมราชทัณฑ์ การพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ให้กับบุคลากร จึงเป็นหลักสูตรหนึ่ง ที่ช่วยให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเป็นการเตรียมความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์เพื่อใช้สำหรับปฏิบัติงานในอนาคต โดยมีมหาวิทยาลัยศรีปทุมให้การสนับสนุนวิทยากรฝึกอบรมให้กับพนักงานราชการ และลูกจ้างกรมราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน ๒๐ คน เข้าร่วมอบรมระหว่างวันที่ ๒๕-๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ

เป้าประสงค์ บุคลากรกรมราชทัณฑ์มีความเป็นมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๔ เสริมสร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาสวัสดิการเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

โครงการการสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้มีการสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่ จนเกิดผลดี แก่ทางราชการ โดยมอบโล่ประกาศเกียรติคุณพร้อมเงินรางวัลให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย ผู้คุมดีเด่นชาย จำนวน ๑ คน และผู้คุมดีเด่นหญิง จำนวน ๑ คน โดยคัดเลือกจาก

ข้าราชการตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ระดับชำนาญงาน ระดับปฏิบัติงาน และประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ระดับปฏิบัติการ ที่ปฏิบัติภารกิจหลักในการควบคุมผู้ต้องขัง และรักษาการณ์เรือนจำ รวมถึงผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขัง ในหน่วยงานฝึกวิชาชีพเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก เป็นตัวแทนจากเรือนจำกลาง ประธานเขตและเรือนจำ/ทัณฑสถานเขตอิสระเข้ารับการคัดเลือกในส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ให้เป็นผู้คุมดีเด่นชาย ๑ คน และผู้คุมดีเด่นหญิง ๑ คน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยใช้งบประมาณ จำนวน ๒๕,๗๒๐ บาท

ผลการสรรหาผู้คุมดีเด่นกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีดังนี้ ผู้คุมดีเด่นชาย ได้แก่ นาย ประเสริฐ ชูแก้ว เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญงาน สังกัดเรือนจำกลางกำแพงเพชร ผู้คุมดีเด่นหญิง ได้แก่ นางสาวอมรรัตน์ สมรัตน์ เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญงาน สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย

โครงการการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะอนุกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ได้แจ้งให้ทุกส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด โดยคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นจากส่วนราชการ ๒ ประเภท ได้แก่ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค

กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่ จนเกิดผลดีแก่ทางราชการ เพื่อเข้ารับเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติ (ครุฑทองคำ) ในวันข้าราชการพลเรือน ซึ่งแบ่งกลุ่มผู้รับการคัดเลือก เป็น ๔ กลุ่มจากส่วนราชการ ส่วนกลางกรมฯ ประกอบด้วย เรือนจำประธานเขต และกองต่างๆ

กลุ่มที่ ๑ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น และระดับสูง และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

กลุ่มที่ ๒ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส และระดับทักษะพิเศษ

กลุ่มที่ ๓ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และระดับชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๔ ลูกจ้างประจำ

ผลการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑_ข้าราชการ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ จำนวน ๑ คน ได้แก่ นายจรูญ เห่งลา ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครพนม

กลุ่มที่ ๒ ข้าราชการตำแหน่งประเภท อำนวยการระดับต้น ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโส จำนวน ๓ คน ได้แก่ นางสาวสุธัญญา ผู้พัฒน์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองบริการทางการแพทย์ นายอุดม สุขทอง นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ ทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง และนางนฤมล จอมวิญญาน์ นักทัศนวิทยาชำนาญการ ทัศนสถานหญิงกลาง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการปฏิบัติงานราชทัณฑ์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบยุทธศาสตร์และระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

การตรวจราชการถือเป็นมาตรฐานหนึ่งที่มีส่วนในการขับเคลื่อนให้การบริหารราชการสามารถตอบสนองพระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ เนื่องจากการตรวจราชการที่ดีจะทำให้การปฏิบัติตามภารกิจของส่วนราชการเป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งมีความโปร่งใสและเป็นธรรม สามารถตรวจสอบติดตามความก้าวหน้า แก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่อาจเกิดขึ้น และอุปสรรคต่างๆ ของหน่วยงานในเบื้องต้นได้ทันท่วงที ตลอดจนเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๘ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการร่วมกันจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของ

ปีงบประมาณนั้น ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ได้รับงบประมาณ ๑,๐๔๑,๑๐๑ บาท สำหรับดำเนินการตรวจราชการกรณีปกติ ตามนโยบายกระทรวงยุติธรรม/ตามแผนงาน/โครงการสำคัญของหน่วยงาน และการตรวจราชการกรณี

พิเศษตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ได้มีการตรวจบูรณาการร่วมกับคณะทำงานกระทรวงยุติธรรม เรื่อง การตรวจประเมินและเก็บข้อมูลด้านหลักโภชนาการอาหารของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งมีข้อเสนอแนะจากการตรวจราชการให้

เรือนจำ/ทัณฑสถานนำไปปรับปรุง แก้ไข ในการดำเนินงาน และกำชับเรือนจำ/ทัณฑสถานให้ดำเนินการตามมาตรฐานเรือนจำที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างการปฏิบัติงานราชทัณฑ์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ ๕ เสริมสร้างกรมราชทัณฑ์ใสสะอาด (กคจ.)

กรมราชทัณฑ์จัดโครงการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม สร้างพลัง

แผ่นดิน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการปลูกฝังทัศนคติและการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สร้างภูมิคุ้มกันในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน โดยใช้งบประมาณ ๓๒๓,๐๐๐ บาท ในการจัดฝึกอบรม ณ สถาบันวิปัสสนาธุระ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๑๒๐ คน

นอกจากนี้ยังจัดโครงการสัปดาห์รณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของกรมราชทัณฑ์ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ปลูกจิตสำนึก ค่านิยมที่ถูกต้องให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรม เสริมสร้างวินัยและค่านึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ในการทำหน้าที่เพื่อชาติและ

ประชาชน โดยใช้งบประมาณ ๑๖๓,๖๐๐ บาท ในการจัดกิจกรรม “ราชทัณฑ์จิตสาธารณะ” (จิตนิทรศการระหว่างวันที่ ๓ - ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

อนึ่ง สังคมปัจจุบันให้ความสนใจเกี่ยวกับการแก้ปัญหามารยาทประพฤตินิยมชอบ และการขาดคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรมธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตประพฤตินิยมชอบในภาคราชการ โดยส่วนราชการทุกแห่งต้องให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คำนึงและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและรับผิดชอบต่อสังคม กรมราชทัณฑ์จึงดำเนินโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ ๕ ด้าน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานและเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามารยาทประพฤตินิยมชอบในหน่วยงาน สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง ๑๔๓ แห่งดำเนินการ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ ๕ ด้านของหน่วยงาน เพื่อร่วมกันพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งใช้งบประมาณ ๑๘๐,๘๐๐ บาท ในการนิเทศงาน

เรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง จำนวน ๒๐ แห่ง และติดตามประเมินผล ณ เรือนจำ/ ทัณฑสถาน/สถานกักขัง จำนวน ๔ ครั้ง

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน มีการขยายขอบเขตและการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) และให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) รับผิดชอบการประเมินหน่วยราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด ตัวชี้วัดให้แต่ละหน่วยงานมีค่าคะแนนผลการประเมินไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ มีส่วนราชการระดับกรมเข้าร่วมการ ประเมินทั้งสิ้น ๑๔๖ หน่วยงาน กรมราชทัณฑ์ได้คะแนนร้อยละ ๘๘.๒๐ อยู่อันดับที่ ๒๙ ของจำนวน ๑๔๖ หน่วยงาน ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศมีการป้องกันการทุจริตเชิงรุกในลักษณะดังกล่าว จะทำให้การ ทุจริตในภาพรวมของประเทศลดลงได้ในที่สุด ตลอดจนยังผลักดันให้เกิดทิศทางการพัฒนาและปรับปรุงการ ทำงานภายในหน่วยงานในภาพรวมของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งเป้าหมายค่าคะแนน ITA ร้อยละ ๘๕ กรมราชทัณฑ์ จึงจัดสรรงบประมาณจำนวน ๖,๐๕๐ บาท สำหรับจัดทำโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ กรมราชทัณฑ์ เพื่อพัฒนาการทำงาน

ของกรมราชทัณฑ์ให้มีคุณธรรมและ ความโปร่งใสและยกระดับค่า คะแนนให้ได้ตามเป้าหมายที่ กำหนด โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ อำนวยการและคณะทำงาน ITA ประกาศเจตจำนงสุจริตผู้บร หาร กรมราชทัณฑ์ อบรมผู้ประสานงาน

ระดับกรมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน ITA กับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการ ทุจริต และจัดประชุมแนวทางการประเมิน ITA ของสำนักงาน ป.ป.ช. แก่ คณะกรรมการอำนวยการ คณะทำงาน ITA จำนวน ๕๐ คน รวมทั้งประชุมคณะทำงาน ITA กรมราชทัณฑ์ จำนวน ๓๓ คน เพื่อมอบหมายการดำเนินงานตามแนวทางการประเมิน ITA ของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งผลการ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ กรมราชทัณฑ์ ได้ระดับผลการ ประเมินระดับ A ได้คะแนน ๘๗.๘๘ (อยู่อันดับ ๔ ของหน่วยงานกระทรวงยุติธรรม)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการปฏิบัติงานราชทัณฑ์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ : การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ ๗ : ศึกษาวิจัยและรวบรวมองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนางานราชทัณฑ์

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลกรมราชทัณฑ์

เรื่อง การบริหารจัดการบุคลากรกรมราชทัณฑ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

กรมราชทัณฑ์มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุม และแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังโดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไข พื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ การที่จะดำเนินการตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง คือ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน การที่บุคลากรจะปฏิบัติงานได้ดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ความรู้ ความสามารถ และความประพฤติ หากความประพฤติไม่ดีหรือไม่เหมาะสมแล้ว การปฏิบัติงานก็ไม่เกิดผลหรือบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ในการบริหารงานบุคคล วินัยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมความประพฤติ ให้บุคลากรปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดไว้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะกำกับหรือส่งเสริมให้บุคลากรตั้งใจปฏิบัติงานอย่างมีความรับผิดชอบ ทำให้การปฏิบัติงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งวินัยมีความสำคัญต่อองค์การ ตัวบุคลากรและผู้บังคับบัญชา เพราะผู้บังคับบัญชามีหน้าที่มอบหมายงาน และกำกับตรวจสอบงานที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้นด้วย

จากสถิติข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ข้อมูลจากกลุ่มงานวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพ กองบริหารทรัพยากรบุคคล) พบว่า

ลำดับ	โทษทางวินัย	จำนวน					รวม
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๖	
๑.	ไล่ออก	๒๗	๔๕	๓๕	๒๖	๒๐	๑๕๓
๒.	ปลดออก/ให้ออก	๒	๔	๑	-	๓	๑๐
๓.	ลดขั้นเงินเดือน	๘	๙	๑๐	-	-	๒๗
๔.	ตัดเงินเดือน	๑๒	๔๓	๒๔	๕	๑๔	๙๘
๕.	ภาคทัณฑ์	๖	๑๘	๕	๘	๑๐	๔๗
รวมทั้งหมด		๕๕	๑๑๙	๗๕	๓๙	๔๗	๓๓๕

และสถิติข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ข้อมูลจากกลุ่มงานวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพ กองบริหารทรัพยากรบุคคล) พบว่า

ลำดับ	โทษทางวินัย	จำนวน					รวม
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๖	
๑.	ขัง	-	๕	-	๔	๔	๑๓
๒.	เพิ่มเวรยาม	๑๔๑	๒๐๒	๑๔๑	๑๒๖	๑๒๐	๗๓๐
๓.	กักบริเวณ	๓	๗	๑	๖	๕	๒๒
รวมทั้งหมด		๑๔๔	๒๑๔	๑๔๒	๑๓๖	๑๒๙	๗๖๕

จากสถิติการลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ มีลักษณะการกระทำผิดที่หลากหลายแตกต่างกันตามฐานความผิด เช่น ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานาน สิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือนำโทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำ เป็นต้น จากลักษณะการกระทำผิดข้างต้น ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานเรือนจำในการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และส่งผลในเชิงลบต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์กรณีบุคลากรกระทำผิดวินัย

ปัจจุบันบุคลากรกรมราชทัณฑ์จะให้ความสำคัญต่อวินัยเมื่อมีการกระทำผิดวินัยเกิดขึ้นและถูกดำเนินการทางวินัย อันนำไปสู่การลงโทษทางวินัย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัวของบุคลากรเอง ต่อการบริหารงานเรือนจำของผู้บัญชาการเรือนจำ และต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ โดยกองการบริหารทรัพยากรบุคคลจึงจัดทำโครงการศึกษา “การบริหารจัดการบุคลากรกรมราชทัณฑ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม” เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อพฤติกรรมไม่เหมาะสมของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์หาแนวทางป้องกันการกระทำผิดวินัยของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมและมีผลเป็นรูปธรรมต่อไป

การดำเนินงานโครงการฯ ได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย เพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษาการบริหารจัดการบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อพฤติกรรมไม่เหมาะสมของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ เพื่อสร้างแบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) และกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากบุคลากรกรมราชทัณฑ์ จำนวน ๑,๑๒๒ คน และสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน จำนวน ๓ แห่ง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งผลการศึกษาโดยสรุป มีดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุตั้งแต่ ๓๙- ๔๕ ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการประเภทวิชาการ อยู่ในระดับชำนาญการ ได้รับเงินเดือนอยู่ในอัตรา มากกว่า ๓๕,๐๐๐ บาท มีอายุราชการน้อยกว่า ๕ ปี มีหน้าที่ความรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารทั่วไป

ข้อมูลด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ถูกลงโทษด้วยการเพิ่มเวรยาม และกลุ่มตัวอย่างที่เคยถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ถูกลงโทษด้วยการตัดเงินเดือน

ปัจจัยที่ส่งผลให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์กระทำผิดวินัย ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ขาดจิตสำนึกการเป็นข้าราชการที่ดี ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน คือ วัฒนธรรม/สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา ขาดการกวดขันการรักษาวินัยผู้ใต้บังคับบัญชา และปัจจัยด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คือ การดำเนินการทางวินัยที่ล่าช้า ไม่เคร่งครัด ทำให้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับด้านวินัยไม่ศักดิ์สิทธิ์

มาตรการในการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า มาตรการด้านบุคคล ได้แก่ การปลูกฝังจิตสำนึกการเป็นข้าราชการที่ดี มาตรการด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน เพื่อลดช่องโอกาสในการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หาผลประโยชน์ส่วนตัว มาตรการด้านผู้บังคับบัญชา ได้แก่ การควบคุม กวดขันการรักษาวินัยและดูแลเอาใจใส่ปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม และมาตรการด้าน

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ได้แก่ การดำเนินการทางวินัยที่รวดเร็ว เด็ดขาด เหมาะสมกับความผิด และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยจรรยาข้าราชการราชทัณฑ์ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๓ ข้อ ดังนี้

ข้อบังคับที่ ๑ “รักศักดิ์ศรีแห่งตน และเกียรติภูมิราชทัณฑ์” ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในประเด็นรักศักดิ์ศรีแห่งตน พบว่า ไม่แสวงหาประโยชน์ และประเด็นรักเกียรติภูมิราชทัณฑ์ พบว่า มีความรักและภูมิใจในการเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์

ข้อบังคับที่ ๒ “ความซื่อสัตย์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน” ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดในประเด็นความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า ไม่เรียกรับผลประโยชน์จากญาติผู้ต้องขังหรือผู้มาติดต่อราชการ ประเด็นความโปร่งใสตรวจสอบได้ พบว่า ปฏิบัติงานตามขั้นตอน มีข้อมูล รายละเอียด และหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ ประเด็นความรับผิดชอบ พบว่า มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และทุ่มเทให้กับงานที่ได้รับมอบหมาย ประเด็นประสิทธิภาพและประสิทธิผล พบว่า ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนด และเกิดผลดีต่อองค์กรและส่วนรวม ประเด็นการพัฒนาตนเอง พบว่า หมั่นศึกษาหาความรู้ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และประเด็นความเต็มใจบริการ พบว่า ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ไขปัญหามา ไม่เรียกร้องผลประโยชน์ใดๆ จากผู้รับบริการ

ข้อบังคับที่ ๓ “ยึดมั่นในคุณธรรม ดำเนินชีวิตแบบพอเพียง” ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในประเด็นมีจิตสำนึกที่ดี พบว่า ยึดมั่นในหลักความถูกต้องดีงาม ประเด็นการปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงาน พบว่า ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่กลั่นแกล้ง รังแก หรือเบียดเบียนผู้ร่วมงานให้ได้รับความเดือดร้อน ด้วยกาย วาจา ใจ ประเด็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พบว่า ใช้หลักเมตตาธรรมและเสมอภาค มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังว่าเป็นผู้ที่มีความบกพร่องต้องช่วยเหลือ ประเด็นความมีเหตุผล พบว่า คำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน และด้วยความระมัดระวัง ประเด็นความพอประมาณและการมีภูมิคุ้มกัน พบว่า ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ทั้งนี้ ในประเด็น “การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่าพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังทั้งทางด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย การงาน การกีฬา การอนามัยและสุขภาพ

การสัมภาษณ์ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมสามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ ได้ว่า การบริหารจัดการเจ้าหน้าที่ที่กรณีกระทำผิดไม่รุนแรง และไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการจะใช้วิธีการบริหารจัดการที่ไม่เป็นทางการ โดยการทำข้อตกลงกับเจ้าหน้าที่รายนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสได้ปรับเปลี่ยน และแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมหรือการกระทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เรือนจำและกรมราชทัณฑ์กำหนด ตัวอย่างเช่นเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมลักษณะปฏิบัติหน้าที่ ขาดเวรยาม รักษาการณ์ละทิ้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ติดสุรา (แอลกอฮอล์ลิซึม alcoholism) หรือปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดผู้บัญชาการเรือนจำจะใช้การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่รายนั้น เพื่อให้โอกาสปรับปรุง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นโดยมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานอยู่ในการควบคุมดูแล หรืออยู่ในสายตาของหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ผู้อำนวยการส่วน หรือ ผู้บัญชาการเรือนจำแล้วแต่กรณี แต่ถ้าพฤติกรรมยังไม่ดีขึ้นจะตั้งคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของเรือนจำ เพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒

การบริหารจัดการเจ้าหน้าที่กรณีกระทำผิดรุนแรง และเกิดความเสียหายแก่ทางราชการจะใช้วิธีการบริหารจัดการที่เป็นทางการ โดยดำเนินการตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๐ ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น และสรุปรายงานเสนอกรมราชทัณฑ์เพื่อกรมราชทัณฑ์จะได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปโดยระหว่างการสอบสวนความผิด ควรย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รายนั้น เพื่อลดความเสี่ยงหรือลดช่องโอกาสในการก่อให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งมอบหมายให้หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ผู้อำนวยการส่วน ในการสังเกตพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ และรายงานผู้บัญชาการเรือนจำทราบ

ข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการบุคลากรกรมราชทัณฑ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

๑. การอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน เกี่ยวกับการปฏิบัติตนและโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒

๒. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อลดความเสี่ยงหรือลดช่องโอกาสในการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ และการมอบหมายให้หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน ผู้อำนวยการส่วน สังเกตพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม แล้วรายงานความประพฤติหรือผลการปฏิบัติงานให้ผู้บัญชาการเรือนจำทราบ

๓. การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอดส่องหรือควบคุมเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด CCTV ระบบแสงสว่าง เครื่องตรวจโลหะแบบมือถือ เครื่องเอกซเรย์บุคคล การ VDO Call หรือเครื่องสแกนนิ้วมือในการสแกนเข้า - ออกเรือนจำ เป็นต้น

๔. การวางสายข่าวทั้งภายในและภายนอกเรือนจำเพื่อหาข่าว หาข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว หรือพฤติกรรม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รวมทั้งการจัดให้มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารถึงผู้บัญชาการเรือนจำโดยตรง เพื่อเป็นช่องทางในการร้องเรียน ร้องทุกข์ หรือแจ้งปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของเรือนจำ

๕. การแก้ไขพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และการปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้มีความทันสมัยเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงานของเรือนจำที่ต้องปฏิบัติในปัจจุบัน

๖. การปลูกจิตสำนึกเป็นข้าราชการที่ดี มีคุณธรรมความผูกพันต่อองค์กรโดยจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคีของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งการยกย่อง ชื่นชม เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ในการประพฤติ/ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ การมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

๗. ผู้บัญชาการเรือนจำควรฟังความคิดเห็นของบุคลากรรวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักในการปฏิบัติงานตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด

๘. การใช้มาตรการที่ได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม คือ การดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ที่มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และเหมาะสมกับความผิด

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณผ จำนวน ๕๙,๐๐๐ บาท เพื่อจัดพิมพ์เป็นรายงานการศึกษานับสมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่ประจำมุมการเรียนรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ห้องสมุดกรมราชทัณฑ์ ห้องสมุดของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๕๐ เล่ม รวมทั้งเผยแพร่รายงานการศึกษา "การบริหารจัดการบุคลากรกรมราชทัณฑ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม" ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมราชทัณฑ์ และเว็บไซต์กองบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการปฏิบัติงานราชทัณฑ์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
เป้าประสงค์ การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
กลยุทธ์ที่ ๘ พัฒนาการประชาสัมพันธ์ในงานราชทัณฑ์

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ดำเนินการเผยแพร่ภารกิจ ข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงานกิจกรรม
ตลอดจนจัดทำสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมที่สำคัญ เพื่อ
การยอมรับจากสังคม ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่กรมราชทัณฑ์
ผ่านสื่อต่างๆ เช่น สถานีโทรทัศน์, สื่อออนไลน์ (Facebook, Line) และ
เว็บไซต์กรมราชทัณฑ์ ได้แก่ การจัดอบรมโครงการเทิดทูนสถาบัน
พระมหากษัตริย์กับประเทศไทย โดยวิทยากรจิตอาสา ๙๐๔ ซึ่งมี
ข้าราชการกรมราชทัณฑ์เข้าร่วมอบรม จำนวน ๓๐๐ คน

โครงการ “ราชทัณฑ์บริจาคโลหิต
เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาส
มหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
มีผู้ที่สามารถบริจาคโลหิตได้ จำนวน
๑๒๕ ราย จากผู้ประสงค์ร่วมบริจาค
โลหิต ๑๖๔ ราย

จัดทำวิดิทัศน์การแข่งขันสวดมนต์หมู่
สรภัญญะ ชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
พ.ศ.๒๕๖๒ (ใช้เงินนอกงบประมาณ
ให้กับประชาชน ตลอดจนผู้ต้องขัง
การสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัย
นำหลักศาสนาเข้ามาพัฒนาพฤตินิสัย
และเป็นแบบฝึกการสวดมนต์หมู่
สรภัญญะให้กับผู้ต้องขังได้นำไป

สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนอง
พระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ
ราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ
๕๐,๐๐๐ บาท) เพื่อเผยแพร่
ได้รับทราบถึงความสำคัญของ
ทำนองสรภัญญะ เข้าใจถึงการ
ให้กับผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์
สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนอง
ปฏิบัติตามเป็นแบบอย่าง

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
เกี่ยวกับการคืนคนดี
สู่สังคมรองรับการปล่อย
ตัวผู้ต้องขังที่คาดว่าจะ
ได้รับพระราชทานอภัย
โทษ(ใช้เงินงบประมาณ
๒๕๐,๐๐๐ บาท)เผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ภารกิจ
พัฒนาพฤตินิสัยของ
ผู้ต้องขังในด้านการฝึก
วิชาชีพ การเตรียมความ
พร้อมก่อนปล่อย และ
ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้
ความรู้เรื่องข้อกฎหมาย

พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒ เรื่อง คือ วิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อเผยแพร่
กระบวนการคืนคนดีสู่สังคมอย่างเป็นระบบ และอินโฟกราฟิกในรูปแบบภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว เรื่อง
กระบวนการคืนคนดีสู่สังคมอย่างเป็นระบบ

ฝีมือผู้ต้องขังในงานอุ่นไอรักคลายความหนาว “สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์”
ซึ่งจัดระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ – ๑๙ มกราคม ๒๕๖๒ ณ
พระราชวังดุสิตและสนามเสือป่า และนโยบายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๑ “๔
S” โดยอธิบดีกรมราชทัณฑ์

จัดทำวิดิทัศน์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ภารกิจและนโยบายกรมราชทัณฑ์
ประจำปี ๒๕๖๒ (ใช้งบประมาณ
๑๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ การออกฐาน
จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์จาก

ส่วนที่ ๓ รายงานทางการเงิน

FINANCIAL REPORTS OF DEPARTMENT
OF CORRECTIONS

กรมราชทัณฑ์
รายงานการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	1,838,801,858.10	1,773,543,996.02
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	228,205,956.29	355,062,355.44
เงินลงทุนระยะสั้น		1,194,859.55	1,184,166.43
สินค้าคงเหลือ	7	237,916,517.72	91,675,580.10
วัสดุคงเหลือ	8	125,712,035.11	113,680,497.43
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	150,028.57	360,706.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		2,431,981,255.34	2,335,507,302.02
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว	10	3,429,802.90	4,003,090.80
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11	16,574,721,735.54	15,656,543,699.05
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	79,908,545.23	98,633,020.61
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	13	6,026,344.43	5,415,931.83
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		16,664,086,428.10	15,764,595,742.29
รวมสินทรัพย์		19,096,067,683.44	18,100,103,044.31

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

พันตำรวจเอก

(นางสาวทิพารัตน์ โชติพิทยานนท์)
ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

(ณรัชต์ เศวตนันทน์)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	14	1,460,782,557.99	2,140,526,855.59
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น		6.68	-
เงินรับฝากระยะสั้น	15	932,020,742.20	1,000,981,825.14
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	16	534,955.00	449,469.98
รวมหนี้สินหมุนเวียน		2,393,338,261.87	3,141,958,150.71
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	17	94,817,782.80	104,639,610.10
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		6,419,000.00	6,419,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		547,195.91	547,195.91
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		101,783,978.71	111,605,806.01
รวมหนี้สิน		2,495,122,240.58	3,253,563,956.72
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		16,600,945,442.86	14,846,539,087.59
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน			
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		10,032,187,849.21	10,031,160,781.51
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		6,568,757,593.65	4,815,378,306.08
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		16,600,945,442.86	14,846,539,087.59

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

พันตำรวจเอก

(นางสาวทิพารัตน์ โชติพิทยานนท์)

(ณรัชต์ เศวตนันทน์)

ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	 2562	 2561
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	20	16,821,831,065.89	16,969,674,883.73
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	21	1,938,765,414.90	742,566,647.47
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	22	87,686,498.41	46,705,430.33
รายได้อื่น	23	11,495,200.98	6,298,808.51
รวมรายได้		18,859,778,180.18	17,765,245,770.04
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	24	6,477,054,228.74	6,314,254,553.13
ค่าบำเหน็จบำนาญ	25	1,585,850,300.90	1,489,434,134.44
ค่าตอบแทน	26	467,612,580.21	245,133,747.82
ค่าใช้สอย	27	627,788,286.72	805,179,692.31
ค่าวัสดุ	28	6,210,493,539.97	5,483,089,312.40
ค่าสาธารณูปโภค	29	914,069,736.56	584,250,219.33
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	30	1,094,304,114.07	1,008,537,917.13
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	31	35,156,139.74	33,460,428.81
ค่าใช้จ่ายอื่น	32	51,228,970.57	52,684,380.22
รวมค่าใช้จ่าย		17,463,557,897.48	16,016,024,385.59
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน		1,396,220,282.70	1,749,221,384.45
ต้นทุนทางการเงิน/รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ		-58,698.42	-7,783.03
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		1,396,161,584.28	1,749,213,601.42

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

พันตำรวจเอก

(นางสาวทิพารัตน์ โชติพิทยานนท์)
ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

(ณรัชต์ เศวตนันทน์)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรมราชทัณฑ์ จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2458 และต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ได้ยุบกรมราชทัณฑ์ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และโอนไปเป็นแผนกราชทัณฑ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และมีการตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรือนจำ การกักกัน ผู้มีสันดานเป็นโจรผู้ร้าย การฝึกและอบรมเด็กดัดสันดาน และในส่วนภูมิภาคได้มีการกำหนดเป็นเรือนจำจังหวัด และเรือนจำอำเภอ ในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรมราชทัณฑ์กลับมาสังกัดกระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2561 ได้แก่ ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย กำหนดแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยา และหลักทัณฑวิทยา กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้กลับตนเป็นพลเมืองดี

กรมราชทัณฑ์ จึงมีพันธกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการ 2 ประการ คือ การควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มอบหมายภารกิจสำหรับการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้กองพัฒนาพฤติกรรมดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้มีความรู้ รวมทั้งการจัดอบรมวิชาชีพและฝึกทักษะการทำงานในแต่ละวิชาชีพตามความถนัด เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองเมื่อพ้นโทษและมีรายได้ขณะต้องโทษ เช่น ช่างไม้ ช่างเชื่อม ช่างก่อสร้าง เลี้ยงสัตว์ เกษตรกรรม ประกอบอาหาร นวดแผนไทย ตัดเย็บเสื้อผ้า ทอผ้า หรือด้านการฝึกวิชาชีพ การทำงาน ทำประโยชน์กับสังคม เช่น ลอกท่อระบายน้ำ ปลุกป่า ทำความสะอาดสาธารณะสมบัติ ภายใต้กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ต่อเนื่องนับจากที่ได้รับตัวผู้ต้องขังไว้ในเรือนจำไปจนถึงปล่อยตัวผู้ต้องขัง รวมถึงการดูแลควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัยและไม่ให้หลบหนี รวมถึงการแก้ไขฟื้นฟู พัฒนาพฤติกรรม การฝึกวิชาชีพ และการใช้แรงงานผู้ต้องขังให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ตลอดจนกฎกระทรวงมหาดไทย ที่ออกตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ และระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมราชทัณฑ์ ตั้งอยู่เลขที่ 222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11000

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 13,429,841,000.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 12,658,033,300.00 บาท) โดยแยกเป็นงบลงทุน จำนวน 1,825,485,000.00 บาท และงบประจำ จำนวน 11,604,356,000.00 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานต่าง ๆ ดังนี้

1) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

- ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
- ด้านความมั่นคง

2) แผนงานพื้นฐาน

- ผลผลิต ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ได้รับการควบคุมดูแล
- ผลผลิต ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล
- ผลผลิต ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย

3) แผนงานบูรณาการ

- โครงการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อเชื่อมโยงในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม
- โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด
- โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาเสพติดในเรือนจำ
- โครงการเรือนจำปลอดยาเสพติด

4) แผนงานยุทธศาสตร์

- โครงการฝึกอบรมผู้ต้องขังเพื่อการมีงานทำ
- โครงการพัฒนาจิตใจและเตรียมผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีกลับสู่สังคม
- โครงการก่อสร้างและปรับปรุงเรือนจำเพื่อเสริมความมั่นคงในการควบคุม

อนึ่ง หน่วยงานได้รับจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 13,429,841,000.00 บาท และได้รับจัดสรรงบบุคลากรเพิ่มเติม จำนวน 225,988,987.84 บาท รวมเป็นเงินงบประมาณ (สุทธิ) จำนวน 13,655,829,987.84 บาท

กรมราชทัณฑ์ มีหน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด จำนวน 143 แห่ง แบ่งเป็นหน่วยเบิกจ่ายส่วนภูมิภาค จำนวน 142 แห่ง และหน่วยเบิกจ่ายส่วนกลาง จำนวน 1 แห่ง ซึ่งรับผิดชอบบริหารจัดการเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในส่วนของแต่ละแห่ง หน่วยเบิกจ่ายดังกล่าวไม่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและไม่มีการจัดทำรายงานการเงินแยกกัน

รายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายได้รวมเงินนอกงบประมาณประเภทเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้มีความรู้ และการจัดอบรมวิชาชีพและฝึกหัดงานการทำงานในแต่ละวิชาชีพตามความถนัด เช่น โรงพิมพ์ ช่างไม้ ช่างเชื่อม ช่างก่อสร้าง ประกอบอาหาร นวดแผนไทย ตัดเย็บเสื้อผ้า ทอผ้า เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ และการทำประโยชน์กับสังคมในการลอกท่อระบายน้ำ ทำความสะอาดสาธารณสมบัติ เป็นต้น เงินที่รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการจากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขังได้รับอนุมัติให้เก็บไว้เป็นทุนฝึกวิชาชีพและการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง และจ่ายเป็นเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังและเจ้าพนักงานเรือนจำตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0406.3/11438 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2559

รายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายไม่รวมเงินนอกงบประมาณประเภทเงินบำรุงทุนสถานพยาบาลราชทัณฑ์ที่ได้รับจากการดำเนินงานในกิจการของโรงพยาบาล และได้รับอนุมัติให้เก็บไว้ก่อนนี้ผูกพันหรือจ่ายได้เฉพาะกรณีที่พึงจ่ายได้จากเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อกิจการในหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือเสริมสร้างระบบบริการและคุ้มครองสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้า ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยเงินบำรุงทุนสถานพยาบาลราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รายการที่ปรากฏในรายงานการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาล และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการ ให้แก่รัฐบาลภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของรายงานการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

ในระหว่างปีปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ ที่จะมีผลใช้บังคับในงวดอนาคต โดยถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากการแลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินตราองราชการ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อทรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ การใช้จ่ายเงินตราองราชการจะบันทึกควบคุมโดยทะเบียน ยอดบัญชีเงินตราองราชการจะเป็นยอดคงที่ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ เมื่อหน่วยงานใช้จ่ายเงินตราองราชการแล้ว จะรวบรวมหลักฐานการจ่ายเพื่อเบิกเงินงบประมาณมาขอใช้เงินตราองราชการ หน่วยงานจะบันทึกรับรู้เงินตราองราชการเมื่อได้รับเงินควบคุมไปกับการบันทึกเงินตราองราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

- รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนเงินที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกับมูลค่าเดิม ซึ่งความแตกต่างในมูลค่าดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ

4.2 ลูกหนี้

- ลูกหนี้ค่าขายสินค้าหรือบริการ รับรู้ตามจำนวนเงินที่มีสิทธิได้รับชำระ
- ลูกหนี้เงินยืม รับรู้ตามจำนวนเงินในสัญญา

4.3 เงินลงทุน

- เงินลงทุนแยกแสดงในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นเงินลงทุนระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และเงินลงทุนระยะยาวภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
- เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน หากมีความตั้งใจจะถือไว้เกิน 1 ปี จะจัดเป็นเงินลงทุนระยะยาว
- หน่วยงานจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อได้มา และทบทวนการจัดประเภททุกสิ้นปี

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินค้าสำเร็จรูป งานระหว่างทำ วัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตเพื่อขายหรือให้บริการ แสดงตามราคาทุนของวัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตเท่านั้น ค่าแรงงานในการผลิตเป็นเงินรางวัลจ่ายให้กับผู้ต้องซึ่งรับรู้เป็นค่าตอบแทนในรายงานการเงิน ค่าใช้จ่ายในการผลิตรับรู้เป็นต้นทุนขายในรายงานการเงิน

4.5 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)

4.6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน
- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- ราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายการที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิมถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่หน่วยงานกำหนด ดังนี้

<u>ประเภทสินทรัพย์</u>	<u>อายุการใช้งาน (ปี)</u>
อาคารสำนักงานและอาคารเพื่อประโยชน์อื่น ที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีต	30 - 40
อาคารและบ้านพักอาศัยและอาคารเพื่อประโยชน์อื่น ที่มีโครงสร้างเป็นไม้	10 - 30
สิ่งปลูกสร้างถาวร	25 - 30
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราว	12 - 15

4.6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

<u>ประเภทสินทรัพย์</u>	<u>อายุการใช้งาน (ปี)</u>
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า ตามอายุสัญญาเช่าหรือไม่เกิน	10
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 12
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3 - 5
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	5 - 15
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5 - 10
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	2 - 10

- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และงานระหว่างก่อสร้าง

4.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงาน

ทางการเงิน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 2 – 20 ปี

4.8 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.9 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน
- 2) เมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินแล้วในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน
- 3) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการเบิกหักผลส่งไม่รับตัวเงิน

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

4.10 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ เป็นรายได้ที่หน่วยงานได้รับอนุญาตให้เก็บรายได้นั้นไว้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อหน่วยงานส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับผู้ซื้อ

4.11 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับการยกเว้น รายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.12 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากเงินโอนและเงินบริจาคจากบุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานภาครัฐ รับรู้เมื่อได้รับเงินยกเว้นในกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
เงินสดในมือ	34,914,173.14	42,661,499.47
เงินตราต่างประเทศ	6,419,000.00	6,419,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	409,802,415.07	320,323,371.19
เงินฝากคลัง	1,387,666,269.89	1,404,140,125.36
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,838,801,858.10	1,773,543,996.02

เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินสดในมือ จำนวน 34,914,173.14 บาท ประกอบด้วย เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 15,886,520.99 บาท เงินประกันอื่น 7,718,398.28 บาท เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงาน ผู้ต้องขัง จำนวน 11,085,920.37 บาท และเงินนอกงบประมาณอื่น จำนวน 61,920.10 บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 34,752,759.74 บาท ผลต่างจำนวน 161,413.40 บาท เกิดจากการบันทึกบัญชีในระบบ GFMS ไม่ถูกต้อง ซึ่งได้ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรียบร้อยแล้ว

เงินตราต่างประเทศ จำนวน 6,419,000.00 บาท เป็นเงินที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในสำนักงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินตราต่างประเทศ พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปี ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และใบสำคัญที่เบิกจากเงินตราต่างประเทศแล้วรอเบิกชดเชย

เงินฝากสถาบันการเงิน เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับธนาคารของรัฐ ภายใต้ข้อกำหนดของกระทรวงการคลัง โดยมีดอกเบี้ยซึ่งต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เงินฝากสถาบันการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานตามปกติได้

เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 409,802,415.07 บาท ประกอบด้วย เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 7,516,545.25 บาท เงินรับโอนจากกรมบัญชีกลางรอจ่ายให้ผู้มีสิทธิ จำนวน 79,895,814.23 บาท เงินประกันอื่น จำนวน 8,474,851.10 บาท เงินรับบริจาค จำนวน 5,424,883.79 บาท ดอกเบี้ยอันเกิดจากเงินกลาง จำนวน 26,643,279.96 บาท เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 275,685,910.02 บาท เงินกองทุนโลก จำนวน 3,863,430.48 บาท และเงินนอกงบประมาณอื่น จำนวน 2,297,583.64 บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 409,802,298.47 บาท ผลต่างจำนวน 116.60 บาท เกิดจากการบันทึกบัญชีในระบบ GFMS ไม่ถูกต้อง ซึ่งได้ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรียบร้อยแล้ว

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่ายและเป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลัสนั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง

เงินฝากคลัง จำนวน 1,387,666,269.89 บาท ประกอบด้วย เงินฝากผู้ต้องขัง จำนวน 604,892,937.47 บาท เงินประกันอื่น จำนวน 146,977,724.62 บาท เงินบริจาค 19,377,321.94 บาท เงินบูรณะทรัพย์สิน จำนวน 888,515.02 บาท เงินบำรุงโรงพยาบาล จำนวน 89,873,021.43 บาท เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 522,755,916.97 บาท และเงินนอกงบประมาณอื่น จำนวน 2,272,127.25 บาท รวมทั้งสิ้น 1,387,037,564.70 บาท ผลต่างสูงกว่ารายละเอียดจำนวน 628,705.19 บาท อยู่ระหว่างการตรวจสอบหาสาเหตุเพื่อปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้อง

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
ลูกหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ	2,060,780.61	275,266.00
ลูกหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	80,390,287.04	26,246,388.33
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	253,464.00	421,014.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	692,400.00	225,600.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์	6,328,125.77	2,150,889.12
เงินจ่ายล่วงหน้า	380,584.00	3,986,918.95
รายได้ค้างรับ	140,656,687.77	298,701,389.81
ลูกหนี้-เจ้าหนี้ระหว่างกัน	(3,166,108.24)	22,471,964.99
ลูกหนี้อื่น	609,735.34	582,924.24
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	228,205,956.29	355,062,355.44

ลูกหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ ลูกหนี้การค้า-บุคคลภายนอก และลูกหนี้อื่น-บุคคลภายนอก หน่วยงานไม่มีนโยบายสำหรับการกำหนดระยะเวลาในการชดเชย

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่ถึงกำหนดชำระ และการส่งใช้ ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระ และการส่งใช้ ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระ และการส่งใช้ ใบสำคัญ	รวม
2562				
ในงบประมาณ	202,914.00	-	50,550.00	253,464.00
นอกงบประมาณ	530,600.00	-	161,800.00	692,400.00
นอกงบประมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์	4,590,461.77	-	1,737,664.00	6,328,125.77
2561				
ในงบประมาณ	147,025.00	-	273,989.00	421,014.00
นอกงบประมาณ	165,800.00	-	59,800.00	225,600.00
นอกงบประมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์	1,443,243.00	154,580.00	553,066.12	2,150,889.12

หมายเหตุ 7 สิ้นค้าคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
วัตถุดิบ	177,035,969.20	32,549,116.76
สินค้าระหว่างผลิต	5,921,526.31	6,746,202.95
สินค้าสำเร็จรูป	54,959,022.21	52,380,260.39
รวม สิ้นค้าคงเหลือ	237,916,517.72	91,675,580.10

หมายเหตุ 8 วัสดุคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
วัสดุคงคลัง	125,712,035.11	113,680,497.43
รวม วัสดุคงเหลือ	125,712,035.11	113,680,497.43

วัสดุคงเหลือ จำนวน 125,712,035.11 บาท เป็นวัสดุของเงินงบประมาณ จำนวน 5,521,835.02 บาท และของเงินนอกงบประมาณ (เงินผลพลอยได้) จำนวน 120,190,200.09 บาท

หมายเหตุ 9 สิ้นทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	53,563.57	312,041.60
สิ้นทรัพย์หมุนเวียนอื่น	96,465.00	48,665.00
รวม สิ้นทรัพย์หมุนเวียนอื่น	150,028.57	360,706.60

หมายเหตุ 10 ลูกหนี้ระยะยาว

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินขาดบัญชี	0.00	224,458.00
เงินจ่ายล่วงหน้าระยะยาว	14,870.00	25,581.37
ลูกหนี้ระยะยาว	3,414,932.90	3,753,051.43
รวม ลูกหนี้ระยะยาว	3,429,802.90	4,003,090.80

หมายเหตุ 11 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ที่ดิน	832,653.90	832,653.90
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	18,162,564,314.75	17,698,408,273.04
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	6,844,395,351.16	6,280,046,560.74
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง-สุทธิ	11,318,168,963.59	11,418,361,712.30
ครุภัณฑ์	6,052,719,499.78	5,458,837,728.33
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์	3,935,211,687.33	3,449,836,300.58
ครุภัณฑ์-สุทธิ	2,117,507,812.45	2,009,001,427.75
งานระหว่างก่อสร้าง	3,138,212,305.60	2,228,347,905.10
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	16,574,721,735.54	15,656,543,699.05

หมายเหตุ 12 สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน	189,136,280.00	189,136,280.00
<u>หัก</u> ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน	109,227,734.77	90,503,259.39
รวม สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	79,908,545.23	98,633,020.61

หมายเหตุ 13 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,026,344.43	5,415,931.83
รวม สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,026,344.43	5,415,931.83

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น คือ สวนป่า หมายถึง พรรณไม้ที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ปลูกไว้เพื่อใช้เป็นวัสดุให้ผู้ต้องขังฝึกวิชาชีพก่อนปล่อยตัวออกจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้แก่ ไม้ยืนต้น เช่น ยูคา ยางพารา

หมายเหตุ 14 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า	143,571,023.66	134,229,841.09
เจ้าหนี้อื่น	469,509,221.45	1,282,201,161.30
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	581,401,136.51	301,813,064.50
ใบสำคัญค้างจ่าย	215,710,741.78	365,553,562.97
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-หน่วยงานภาครัฐ	1,767.00	1,781.00
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-บุคคลภายนอก	50,588,667.59	56,727,444.73
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	1,460,782,557.99	2,140,526,855.59

หมายเหตุ 15 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
เงินรับฝากอื่น		
1. เงินฝากของผู้ต้องขัง	628,296,003.71	627,770,341.84
2. เงินบำรุงทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	78,410,000.00	65,910,000.00
3. เงินรับฝากอื่น	25,208,518.99	49,317,783.38
	731,914,522.70	742,998,125.22
เงินประกันผลงาน	42,179,545.58	29,961,309.44
เงินประกันอื่น	157,926,673.92	228,022,390.48
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	932,020,742.20	1,000,981,825.14

เงินฝากของผู้ต้องขัง เป็นเงินที่กรมราชทัณฑ์รับฝากจากผู้ต้องขังภายในเรือนจำ/ทัณฑสถานไว้เป็นเงินสด และนำฝากธนาคารพาณิชย์ภายในวงเงินที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ส่วนที่เกินวงเงินจะนำฝากคลัง

เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 628,296,003.71 บาท ประกอบด้วย เงินสด จำนวน 15,886,520.99 บาท เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 7,516,545.25 บาท และเงินฝากคลัง จำนวน 604,892,937.47 บาท (หมายเหตุ 5)

เงินบำรุงทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เป็นเงินที่กรมราชทัณฑ์รับฝากจากทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ที่ได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์จากการดำเนินงานในกิจการของโรงพยาบาล รวมถึงดอกผลที่เกิดจากเงินดังกล่าว เก็บรักษาไว้เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารภายในวงเงินตามที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ส่วนที่เกินวงเงินจะนำฝากคลัง กรมราชทัณฑ์บันทึกบัญชีเงินบำรุงทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เฉพาะส่วนที่นำฝากคลังเท่านั้น

เงินบำรุงทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 78,410,000.00 บาท เป็นเงินฝากคลังทั้งจำนวน (หมายเหตุ 5)

เงินประกันอื่น เป็นเงินประกันสัญญาและเงินประกันของที่กรมราชทัณฑ์ได้รับไว้เป็นเงินสด และนำฝากคลังทั้งจำนวน

เงินประกันอื่น จำนวน 157,926,673.92 บาท ประกอบด้วย เงินสด 7,718,398.28 บาท เงินฝากธนาคาร จำนวน 8,474,851.10 บาท เงินฝากคลัง จำนวน 146,977,724.62 บาท และเงินประกันของเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 681,907.30 บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 163,852,881.30 บาท ผลต่าง จำนวน 5,926,207.38 บาท เกิดจากการบันทึกบัญชีในระบบ GFMIS ไม่ถูกต้อง ซึ่งได้ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรียบร้อยแล้ว (หมายเหตุ 5)

หมายเหตุ 16 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้ค่าบริการรับล่วงหน้า	534,955.00	449,435.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	34.98
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	534,955.00	449,469.98

หมายเหตุ 17 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการเงินอุดหนุนระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้รอการรับรู้	94,817,782.80	104,639,610.10
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการเงินอุดหนุนระยะยาว	94,817,782.80	104,639,610.10

หมายเหตุ 18 ภาระผูกพัน

18.1 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

หน่วยงานในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	308,484,000.00	411,312,000.00
รวม	308,484,000.00	411,312,000.00

18.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

	(หน่วย : บาท)	
สัญญาที่ยังไม่รับรู้	2562	2561
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	1,590,729,727.40	2,852,473,943.12
รวม	1,590,729,727.40	2,852,473,943.12

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

หมายเหตุ 19 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 กรมราชทัณฑ์มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องคดีรายที่สำคัญ ดังนี้

- หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากผู้ฟ้องเรียกเงินดอกเบี้ยที่เกิดจากกรณีกรมราชทัณฑ์ค้างชำระเงินค่าเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับใช้เลี้ยงผู้ต้องขัง ของเรือนจำกลางลพบุรี เรือนจำจังหวัดอ่างทอง เรือนจำกลางสมุทรสงคราม เรือนจำพิเศษพัทยา และเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยกรมราชทัณฑ์ได้เบิกจ่ายเงินค่าเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับใช้เลี้ยงผู้ต้องขังให้กับผู้ฟ้องไปครบถ้วนแล้ว คงเหลือส่วนของดอกเบี้ย จำนวน 19,483,836.78 บาท อยู่ระหว่างรอคำพิพากษาของศาลแพ่งจังหวัดนนทบุรี

- หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากผู้ฟ้องเรียกเงินค่าจ้าง (ค่างานเพิ่ม) ในการก่อสร้างเรือนจำจังหวัดจันทบุรี โดยศาลปกครองมีคำพิพากษาให้กรมราชทัณฑ์ชำระเงิน จำนวน 143,775.69 บาท ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้นำเงิน ไปวางชำระที่ศาลปกครองกลางเรียบร้อยแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจคำพิพากษายื่นอุทธรณ์คำพิพากษา จำนวนเงินฟ้องร้อง 2,978,244.14 บาท อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

- หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากผู้ฟ้องในกรณีก่อสร้างเรือนจำกลางชลบุรี ผู้ฟ้องเรียกเงินค่าจ้างที่หักไว้เป็นค่าปรับเกินจำนวน 3,984,000.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันที่ 3 มิถุนายน 2560 จนถึงวันฟ้องเป็นระยะเวลา 2 ปี คิดเป็นเงินจำนวน 597,000.00 บาท และเรียกเงินค่าจ้างงานที่หักไว้เป็นค่าปรับ จำนวน 60,092,000.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันที่ 15 มีนาคม 2559 จนถึงวันฟ้อง รวมระยะเวลา 3 ปี 2 เดือน 19 วัน เป็นเงินจำนวน 14,509,714.61 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 79,182,714.61 บาท โดยคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าเมื่อคดีถึงที่สุด จะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างมีสาระสำคัญ

หมายเหตุ 20 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้จากงบบุคลากร	5,018,670,695.66	4,938,611,517.78
รายได้จากงบดำเนินงาน	6,921,408,903.78	6,262,637,088.63
รายได้จากงบลงทุน	1,627,285,125.44	1,447,053,600.84
รายได้จากงบอุดหนุน	6,711,181.40	16,771,392.70
รายได้จากงบกลาง	3,258,444,198.88	4,310,334,274.61
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	6,199,429.82	13,834,274.64
<u>หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ</u>	<u>16,888,469.09</u>	<u>19,567,265.47</u>
รวม รายได้จากงบประมาณ	16,821,831,065.89	16,969,674,883.73

หมายเหตุ 21 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้จากการขายสินค้า	1,919,287,131.86	738,615,027.47
รายได้จากการให้บริการ	19,478,283.04	3,951,620.00
รวม รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	1,938,765,414.90	742,566,647.47

หมายเหตุ 22 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐ	43,531,770.00	358,910.00
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น	1,512,625.96	1,026,300.00
รายได้จากการรับโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	4,280.53	-
รายได้จากการบริจาค	42,637,821.92	45,320,220.33
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	87,686,498.41	46,705,430.33

หมายเหตุ 23 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	1,053.34	1,357.70
รายได้อื่น	11,494,147.64	6,297,450.81
รวม รายได้อื่น	11,495,200.98	6,298,808.51

หมายเหตุ 24 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
เงินเดือน	4,697,816,325.69	4,627,477,260.22
ค่าล่วงเวลา	779,969,414.00	726,010,528.22
เงินประจำตำแหน่ง	31,500.00	-
ค่าจ้าง	56,986,975.57	56,339,581.69
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	279,030,554.58	268,933,388.53
เงินช่วยค่าครองชีพ	6,667,739.54	6,253,478.65
เงินรางวัล	110,000.00	-
ค่ารักษาพยาบาล	395,683,558.92	377,882,750.67
เงินช่วยการศึกษาบุตร	45,518,379.00	45,916,255.47
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	3,463,851.96	3,136,356.99
เงินชดเชย กบข.	64,467,827.44	62,291,488.30
เงินสมทบ กบข.	96,695,996.06	93,459,663.14
เงินสมทบ กสจ.	882,325.80	865,819.46
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	14,219,757.66	14,007,975.65
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	408,193.79	-
ค่าเช่าบ้าน	14,499,923.19	13,379,764.99
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	20,601,905.54	18,300,241.15
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	6,477,054,228.74	6,314,254,553.13

หมายเหตุ 25 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
บำนาญ	1,091,997,181.84	1,003,341,778.54
เงินช่วยค่าครองชีพ	93,828,842.01	97,069,350.45
บำเหน็จ	14,352,113.90	12,387,921.12
บำเหน็จตกทอด	57,270,880.33	66,686,005.85
บำเหน็จดำรงชีพ	91,431,361.20	83,454,482.55
ค่ารักษาพยาบาล	218,579,343.26	214,952,415.85
เงินช่วยการศึกษาบุตร	3,299,657.75	2,592,063.75
บำเหน็จบำนาญอื่น	15,090,920.61	8,950,116.33
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ	1,585,850,300.90	1,489,434,134.44

หมายเหตุ 26 ค่าตอบแทน

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
ค่าตอบแทนตามตำแหน่ง	27,245.00	38,100.00
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	465,887,309.31	244,766,748.90
ค่าตอบแทนอื่น	1,698,025.90	328,898.92
รวม ค่าตอบแทน	467,612,580.21	245,133,747.82

หมายเหตุ 27 ค่าใช้สอย

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	94,940,745.99	136,224,431.24
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	56,221,396.01	69,323,403.70
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	78,078,150.10	248,619,194.32
ค่าจ้างเหมาบริการ	331,161,362.85	315,194,796.06
ค่าธรรมเนียม	17,685,516.87	434,062.27
ค่าจ้างที่ปรึกษา	892,500.00	-
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	8,049,916.00	6,093,074.24
ค่าเช่า	1,375,228.02	1,652,165.22
ค่าใช้จ่ายหลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	12,414.61	68,708.80

หมายเหตุ 27 ค่าใช้สอย (ต่อ)

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
ค่าประชาสัมพันธ์	93,784.00	654,060.47
ค่าใช้สอยอื่น	39,277,272.27	26,915,795.99
รวม ค่าใช้สอย	627,788,286.72	805,179,692.31

หมายเหตุ 28 ค่าวัสดุ

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
ค่าวัสดุ	5,108,168,908.45	5,002,548,219.42
ค่าเชื้อเพลิง	110,750,536.47	152,213,867.84
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	17,925,304.08	21,239,225.40
ต้นทุนขาย	973,648,790.97	307,087,999.74
รวม ค่าวัสดุ	6,210,493,539.97	5,483,089,312.40

ต้นทุนขายรับรู้เป็นค่าวัสดุตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.3/ว 377 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2561 ที่กำหนดให้ข้อมูลในรายงานการเงินตรงกับงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ด้วยคำสั่งงาน ZGL_RPT801 ในระบบ GFMIS

หมายเหตุ 29 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
ค่าไฟฟ้า	456,433,854.00	297,215,471.88
ค่าน้ำประปา	413,267,574.52	255,889,800.65
ค่าโทรศัพท์	14,496,149.16	14,425,657.31
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	22,133,889.97	8,900,232.31
ค่าบริการไปรษณีย์	7,738,268.91	7,819,057.18
รวม ค่าสาธารณูปโภค	914,069,736.56	584,250,219.33

หมายเหตุ 30 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	572,512,826.89	566,300,035.64
ครุภัณฑ์	503,012,427.80	423,475,087.36

หมายเหตุ 30 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18,778,859.38	18,762,794.13
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,094,304,114.07	1,008,537,917.13

หมายเหตุ 31 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน-หน่วยงานภาครัฐ	1,190,050.00	2,861,072.65
ค่าใช้จ่ายโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	-	1,139,754.88
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน-องค์กรไม่หวังผลกำไร	753,147.89	7,788,558.52
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนดำเนินงานรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	20,160.63	-
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น	33,192,781.22	21,671,042.76
รวม ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	35,156,139.74	33,460,428.81

หมายเหตุ 32 ค่าใช้จ่ายอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	16,343,457.53	3,413,873.21
รายได้-ค่าใช้จ่ายระหว่างกัน	(6,249,279.89)	1,756,393.02
ค่าใช้จ่ายอื่น	41,134,792.93	47,514,113.99
รวม ค่าใช้จ่ายอื่น	51,228,970.57	52,684,380.22

กรมราชทัณฑ์
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - ภาษี	-	-
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	48,127,119.20	43,204,437.04
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	<u>48,127,119.20</u>	<u>43,204,437.04</u>
<u>บวก</u> รายได้แผ่นดินค้ำประกันส่งปีเก่า	-	5,902.00
<u>หัก</u> รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	-	5.85
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	<u>48,127,119.20</u>	<u>43,210,333.19</u>
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	48,185,810.94	43,218,116.22
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง (5210010112)	<u>-58,691.74</u>	<u>-7,783.03</u>
<u>ปรับ</u> รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	-6.68	0.00
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	<u><u>-58,698.42</u></u>	<u><u>-7,783.03</u></u>

รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2561
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	3,142,649.66	1,161,442.15
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	542,606.17	446,750.26
รายได้อื่น	<u>44,441,863.37</u>	<u>41,596,244.63</u>
รวม รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	<u><u>48,127,119.20</u></u>	<u><u>43,204,437.04</u></u>

ส่วนที่ ๔ สถิติที่สำคัญ

KEY STATISTICS

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ (%)
1. นักโทษเด็ดขาด	262,540	39,629	302,169	83.05
2. ผู้ต้องขังระหว่าง	52,240	7,551	59,791	16.43
2.1 อุทธรณ์-ฎีกา	25,568	3,697	29,265	8.04
2.2 ใต้สวน - พิจารณา	8,820	1,523	10,343	2.84
2.3 สอบสวน	17,852	2,331	20,183	5.55
3. ยาวชนที่ฝากขัง	54	1	55	0.02
4. ผู้ถูกกักกัน	26	4	30	0.01
5. ผู้ต้องกักขัง	1,589	191	1,780	0.49
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	316,449	47,376	363,825	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

แยกตามลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	19,207	3,765	22,972	7.60
พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย	208,760	34,004	242,764	80.34
ความผิดต่อชีวิต	15,648	467	16,115	5.33
ความผิดต่อร่างกาย	1,746	61	1,807	0.60
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	9,041	353	9,394	3.11
กยันตรายต่อประชาชน	51	6	57	0.02
อื่น ๆ (หลายประเภท เช่น พรบ.ป่าไม้,การพนัน,อาวุธปืน,พรบ.คนเข้าเมือง,ลหุโทษฯลฯ)	8,087	973	9,060	3.00
รวมทั้งสิ้น	262,540	39,629	302,169	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	611	47	658	0.22
กว่า 18-20 ปี	7,954	760	8714	2.88
กว่า 20-21 ปี	7,188	676	7864	2.60
กว่า 21-25 ปี	37,299	4,091	41390	13.70
กว่า 25-30 ปี	53,055	7,135	60190	19.92
กว่า 30-35 ปี	52,563	7,391	59954	19.84
กว่า 35-40 ปี	45,153	6,884	52037	17.22
กว่า 40-45 ปี	25,981	4,816	30797	10.19
กว่า 45-50 ปี	14,457	3,268	17725	5.87
กว่า 50-60 ปี	13,814	3,545	17359	5.74
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	4,465	1,016	5481	1.81
รวมทั้งสิ้น	262,540	39,629	302,169	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

แยกตามกำหนดโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	157	21	178	0.06
จำคุกกว่า 3-6 เดือน	2,316	199	2,515	0.83
จำคุกกว่า 6 เดือน-1 ปี	4,141	292	4,433	1.47
จำคุกกว่า 1-2 ปี	24,629	3,714	28,343	9.38
จำคุกกว่า 2-5 ปี	114,989	17,586	132,575	43.87
จำคุกกว่า 5-10 ปี	52,389	6,702	59,091	19.56
จำคุกกว่า 10-15 ปี	18,707	3,469	22,176	7.34
จำคุกกว่า 15-20 ปี	10,689	2,084	12,773	4.23
จำคุกกว่า 20-50 ปี	28,951	4,899	33,850	11.20
จำคุกมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	1,219	161	1,380	0.46
จำคุกตลอดชีวิต	4,055	461	4,516	1.49
ประหารชีวิต	298	41	339	0.11
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	262,540	39,629	302,169	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

โทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	17,181	2,247	19,428	6.43
จำคุกกว่า 3-6 เดือน	15,645	2,350	17,995	5.96
จำคุกกว่า 6 เดือน-1 ปี	30,412	4,456	34,868	11.54
จำคุกกว่า 1-2 ปี	54,192	8,142	62,334	20.63
จำคุกกว่า 2-5 ปี	71,179	10,457	81,636	27.02
จำคุกกว่า 5-10 ปี	30,150	4,807	34,957	11.57
จำคุกกว่า 10-15 ปี	11,082	1,915	12,997	4.30
จำคุกกว่า 15-20 ปี	7,212	1,244	8,456	2.80
จำคุกกว่า 20-50 ปี	20,902	3,482	24,384	8.07
จำคุกมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	232	27	259	0.09
จำคุกตลอดชีวิต	4,055	461	4,516	1.49
ประหารชีวิต	298	41	339	0.11
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	262,540	39,629	302,169	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

แยกตามชั้น	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	53,812	11,874	65,686	21.74
ชั้นดีมาก	25,428	4,315	29,743	9.84
ชั้นดี	31,308	5,229	36,537	12.09
ชั้นกลาง	102,578	14,195	116,773	38.64
ชั้นเลว	41,960	3,441	45,401	15.03
ชั้นเลวมาก	7,454	575	8,029	2.66
รวมทั้งสิ้น	262,540	39,629	302,169	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ต้องโทษครั้งที่ 1	171,556	30,414	201,970	66.84
ต้องโทษครั้งที่ 2	66,875	7,043	73,918	24.46
ต้องโทษครั้งที่ 3	17,100	1,504	18,604	6.16
ต้องโทษครั้งที่ 4	4,576	421	4,997	1.65
ต้องโทษ 5 ครั้งขึ้นไป	2,433	247	2,680	0.89
รวมต้องโทษมากกว่า 2 - 5 ครั้งขึ้นไป	90,984	9,215	100,199	33.16
รวมทั้งสิ้น	262,540	39,629	302,169	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

ประเภทความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เสพ	12,802	853	13,655	5.62
ครอบครอง	8,098	1020	9,118	3.76
เสพและครอบครอง	9,036	827	9,863	4.06
รวมประเภทเสพ	29,936	2,700	32,636	13.44
จำหน่าย	19,293	3,306	22,599	9.31
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	154,086	26,980	181,066	74.59
อื่น ๆ (ผลิต/นำเข้า/ส่งออก ฯลฯ)	5,445	1018	6,463	2.66
รวมประเภทจำหน่าย	178,824	31,304	210,128	86.56
รวมทั้งสิ้น	208,760	34,004	242,764	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	52	7	59	0.02
กว่า 18-20 ปี	7,234	729	7963	3.28
กว่า 20-21 ปี	5,933	614	6547	2.70
กว่า 21-25 ปี	29,921	3,715	33636	13.86
กว่า 25-30 ปี	43,425	6,400	49825	20.52
กว่า 30-35 ปี	42,839	6,436	49275	20.30
กว่า 35-40 ปี	36,801	5,866	42667	17.58
กว่า 40-45 ปี	20,472	3,964	24436	10.07
กว่า 45-50 ปี	10,669	2,624	13293	5.48
กว่า 50-60 ปี	9,181	2,833	12014	4.95
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	2,233	816	3049	1.26
รวมทั้งสิ้น	208,760	34,004	242,764	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า)	161,873	26,249	188,122	77.49
ยาไอซ์	19,202	4,543	23,745	9.78
กัญชา	1,922	143	2,065	0.85
เฮโรอีน	972	137	1,109	0.46
พืชกระท่อม	1,092	45	1,137	0.47
แอมเฟตามีน	436	97	533	0.22
เมทิลีนไดออกซีเมทแอมเฟตามีน(ยาอี)	253	71	324	0.13
ฝิ่น	193	44	237	0.10
โคคาอิน(โคเคน)	109	89	198	0.08
มอร์ฟีน	247	37	284	0.12
อื่นๆ	22,461	2,549	25,010	10.30
รวมทั้งสิ้น	208,760	34,004	242,764	100

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	11,252	81.78
หญิง	2,507	18.22
รวม	13,759	100

สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ จำแนกตามประเภทความผิด

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

ประเภทความผิด	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	9,280	67.45
ความผิดเกี่ยวกับคนเข้าเมือง	1,768	12.85
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	853	6.20
ความผิดเกี่ยวกับชีวิต	117	0.85
ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย	535	3.89
ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	232	1.69
ความผิดเกี่ยวกับป่าไม้	160	1.16
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	258	1.88
พ.ร.บ.อาวุธปืน	32	0.23
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.การพนัน ลหุโทษ ฯลฯ)	524	3.81
รวม	13,759	100

สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ มากที่สุด 10 อันดับแรก

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

สัญชาติ	จำนวน
พม่า	5,099
ลาว	3,084
กัมพูชา	2,085
ไนจีเรีย	392
มาเลเซีย	385
จีน	293
เวียดนาม	272
ไต้หวัน	100
อิหร่าน	81
ปากีสถาน	59

สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

มากที่สุด ๑๐ อันดับแรก

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

เรือนจำ	จำนวน
เรือนจำกลางเชียงราย	743
เรือนจำกลางคลองเปรม	714
เรือนจำกลางเชียงใหม่	580
เรือนจำกลางบางขวาง	561
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง	553
ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	483
เรือนจำอำเภอแม่สอด	470
เรือนจำกลางนครพนม	406
ทัณฑสถานหญิงกลาง	398
เรือนจำกลางสมุทรปราการ	353

สถิตินักโทษชาวต่างชาติที่ได้รับการโอนตัว
กลับไปรับโทษต่อยังประเทศที่ตนมีสัญชาติ

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562

ประเทศ	จำนวน
1. อิหร่าน	69
2. ปากีสถาน	17
3. ฝรั่งเศส	9
4. อังกฤษ	3
5. เนเธอร์แลนด์	2
6. ญี่ปุ่น	1
7. ลาว	1
8. สวิตเซอร์แลนด์	1
9. สเปน	1
10. สวีเดน	1
11. เบลเยียม	1

ทั้งนี้ มีนักโทษเด็ดขาดสัญชาติไทย จำนวน 3 ราย (จากญี่ปุ่น 2 ราย และจากจีน 1 ราย) ได้รับการโอนตัว
กลับมารับโทษต่อในราชอาณาจักรไทย